Milliyet
ÇOCUK

10 Ağustos 1981 ● Sayı: 33 ● 25 lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İşbirliğiyle hazırlanan
BÜYÜK DÜNYA KEŞİFLER TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Korkusuz Üçler

GÜMÜŞ ÖRÜMCEK 11

ENID BLYTON'ın Romanı

Resimler: SEMİH POROY

Efe haklı," dedi Çekirge. "Dük Stefan çıkarana kadar buradan kurtulamayız. Aklımızdan geçenleri okuyan o çingene kimdi?"

"Varania'nın son birkaç çingenesinin kralıdır Anton. Yüz yaşında olduğu ve kimsenin anlamadığı güçlere sahip olduğu söylenir. Gümüş örümcek konusunda gerçeği bildi. Ama Dük Stefan'a zafer çanından söz edince gerçekten üzüldüm. Bizim boşuna çalıştığımız anlamına geliyor bu. Babam tutuklanacak. Elena ve dostlarımız da öyle..."

Çekirge arkadaşlarının neler hissettiğini anlamıştı. "Pes etmeyeceğiz," dedi. "Durum umutsuz görünse de. Efe, neler düşünüyorsun sen?"

"Buradan çıkma konusunda bir fikrim var. Önce nöbetçilere kapıyı açtırmalıyız. Sonra da onların silahlarını ellerinden almalıyız."

"İki yetişkin adamın elinden silahlarını almak mı? Silahsız olarak hem de. Hayır, bunu başaramayız."

Efe kaşlarını çattı. "Eskiden okuduğum bir kitabı hatırlıyorum. Bir hikâye kuşkusuz ama yine de bir fikir olarak pek kötü değil. Hikâyede bir kız ve bir oğlan bizim gibi bir hücreye atılırlar. Çarşaflarını yırtıp ip gibi örerler ve uçlarını da ilmek yaparlar. Nöbetçiler içeri girince de..."

Rudi heyecanla dinliyordu hikâyeyi.

"Olabilir," dedi sonunda. "Ama biz ipi neyle yapacağız?"

"Ranzaların üstündeki battaniyeler," dedi Efe. "Eski ve uçları lime lime olmuş. Uzun parçalar halinde yırtar, saçörgüsü gibi yaparız."

"Olabilir," diye mırıldandı Rudi. "Nöbetçilerden biri bizden, göstermelik olarak karşı koyabilir. Diğerini de alaşağı ettik mi... haydi hemen işe koyulalım."

BATTANİYELER gerçekten pek eskiydiler, kolaylıkla yırtılıyorlardı. Çocuklar hiç gürültü yapmamak için çok dikkatle çalışıyorlar, onar santim eninde parçalar yırtıyorlardı. Bıçakları olmadığı için bu işi dişleriyle yaptıklarından çok yorulmuşlardı. Bir süre sonra ellerinde sekiz uzun parça olmuştu. Efe iki parçayı alıp birbirlerine sıkıca bağladıktan sonra ucuna çekildiği zaman sıkılan bir ilmek yapıp bunu Rudi'nin kol ve ayaklarında denedi. Sonuç başarılı olmuştu. Rudi heyecandan yerinde duramıyordu.

"Aferin!" diye fısıldadı. "Bu işi başaracağız. Dört parça yetecek mi?"

"Nöbetçilere yeter."

"Birkaç parça da yanımıza alalım, kanallarda gerekebilir."

Sekiz parça daha kopartıp uzun bir ip yaptılar, Rudi ipi beline doladı.

"Şimdi işin güç yanı başlıyor," diye mırıldandı Efe. "Çekirge sen ranzaya uzan ve inlemeye başla. Önceleri hafif sonraları daha güçlü. Rudi, sen de ilmekleri kapının önüne yerleştir, öyle ki içeri giren tam ortasına bassın."

Her şey hazır olunca Çekirge inlemeye başladı. Gerçekten acı çekiyormuş gibi inliyordu. Az sonra nöbetçilerden biri gelip açık gözetleme deliğinden içeri baktı.

"Susun!" diye bağırdı. "Kesin gürültüyü!"

Rudi kapının yanındaydı, Efe de mumu eline almış Çekirge'nin üzerine eğilmişti.

"Yaralı," dedi Rudi, Varania dilinde. "Yakalandığı zaman başını vurmuştu. Şimdi ateşi var, doktor çağırmak gerek."

"Numara yapıyorsunuz, sizi küçük şeytanlar!"

"Hasta diyorum size! Gel de alnına bir bak. Sonra da doktora götür. Onu doktora götürürsen gümüş örümceğin nerede olduğunu söyleriz. Dük Stefan memnun olur."

Nöbetçi yine de duraksıyordu.

"Dük'ün bu Amerikalılara bir şey olmasını istemediğini biliyorsun," diye Rudi ısrar etti. "Küçüğünün doktora gereksinimi var. Durumu çok ciddî olabilir."

Rudi'ye koridorda fısıldayan nöbetçi, "Bir baksak fena olmaz," dedi arkadaşına. "Dük'le başımız derde girebilir sonra. Ben kapıda dururken sen git çocuğa bak. Küçük çocuklar üçü de, korkacak bir şey yok."

"Pekalâ. Ateşi olup olmadığına bakacağım. Ama eğer numaraysa analarından emdikleri sütü burunlarından getireceğimi bilsinler!"

KİLİTTE koca bir anahtar döndü, demir kapı korkunç bir gacırtıyla açıldı. Nöbetçi ilk adımında ilmeğin tam ortasına basmıştı. Rudi şimşek gibi bir hareketle ipin ucunu çekti, nöbetçi el fenerini elinden düşürerek yere yuvarlandı. Efe, ikinci ilmeği adamın boynuna geçirdi, Rudi üçüncüsüyle kolunu yakaladı.

"İmdat!" diye bağırdı nöbetçi. "İmdat! Küçük şeytanlar yakaladılar beni!"

İkinci nöbetçi koşarak içeri girdiğinde, Rudi, kendisini bekliyordu. Adamın boynuna bir ilmek geçirildi; bir ikincisi ayaklarını sıktı, iplerin iki ucu birbirlerine bağlanınca iki nöbetçi sarmaş dolaş birbirlerine yapıştılar.

Birinci nöbetçi kurtulmaya çalıştıkça iplerin öteki uçları ikinci nöbetçiyi daha çok sıkıyordu. Sonunda ikinci, birincinin üstüne devrildi. Rudi, nöbetçinin kulağına eğilerek;

"Elini kolunu salla, kurtulmaya çalış, sakın durma!" diye fısıldadı.

İkinci nöbetçi de çırpınınca bu kez birinci nöbetçinin bağlı olduğu ipler sıkıştı. Rudi kıs kıs güldü. Adamları örümcek ağına takılmış iki böceğe benzetmişti. İyi bir işaretti bu.

"Çabuk olun!" dedi arkadaşlarına. "Koridordaki öteki nöbetçiler gürül-

"Bizim Takım olarak, geçen gün, gittik, hepimiz birer paket Ülker Bego aldık, yedik. Amacımız, Ülker Bego'ya not vermekti. (Hep biz not alacak değiliz ya!)

İşte, Ülker Bego'nun sınav sonunda aldığı notlar:

Lezzeti	: Pekiyi
Besleyiciliği	: Pekiyi
Tazeliği	: Pekiyi
Ambalajı	: Pekiyi
Fiyatı	: Pekiyi

Ülker Bego, kocaman bir aferin'i haketti doğrusu. Bir kere, çok lezzetli. Taptaze. İnsanın ağzında dağılıyor. Sonra, içinde vitaminler, mineraller var. Öğrendik, biliyoruz ki vitamin ve mineraller, sağlığımız, gelişip güçlenmemiz için çok yararlı. Ülker Bego, besleyici.

Sizin Takıma da öneririz. Ülker Bego, bizler için özel. Tam bize göre.

Dikkat! Vitamin ve mineralleri henüz öğrenmemiş, bu konulara gelmemiş olan arkadaşlar, öğretmenlerine sorsunlar, kitaplarından öğrensinler. Vitaminler, mineraller çok önemli."

ÜLKER
Gıda Sanayii ve Ticaret A.Ş.

REKLAMCILAR LTD.

MAVİ KIRMIZI

rü duymadan gidelim. Efe, sen
ki feneri al. Arkamdan gelin!"
Rudi, alt mahzenlerin karanlığına
mıştı bile. Efe ile Çekirge ardın-
ı koştular.
Bir merdivene geldiler, aşağı indi-
, durakladılar. Rudi, eğilmiş yer-
ki büyük bir demir halkaya asıl-
ştı. Fenerlerin ışığında bunun taş
nine yerleştirilmiş eski ve paslı bir
pak olduğunu gördüler.
"Sıkışmış!" dedi Rudi. "Yerinden
natamıyorum."
"Dur! İpi halkaya geçir, hep bir-
te asılalım!"
"Haklısın!"
Rudi beline sardığı ipi çözdü, bir
unu halkaya geçirdi. Üç çocuk da
nca güçleriyle asıldılar. İlk başta
pağı oynatamadılar bile. Ama son-
arkalarından ayak sesleri duyunca
n bir gayretle asıldılar.
Kapak yerinden fırladı ve bir yana
varlandı. Aşağıdan hızla akan su
rültüsü geliyordu.
"Önce ben gireceğim," diyen Rudi
çözdü. "İpe tutunuruz. Kapağı
patacak zamanımız yok."
Rudi, feneri dişlerinin arasına yer-
tirdi, ayaklarını aşağı sarkıttı,
i tutarak gözden kayboldu.
kirge de arkasından indi. Deliğin
rünümünden ve ayağının altındaki
yun çağıltısından hiç hoşlanma-
ıştı fakat duraksayacak zamanı
ktu.

BİR süre boşlukta uçtuktan sonra eski kanalın taş zeminine değdi ayakları. İki metrelik bir erden atlamıştı, ancak Rudi endisini tutmasaydı dizlerine kadar ıya gömülecekti.
"Sıkı dur!" diye fısıldadı Rudi. İşte, Efe de geliyor. Yoldan çekil!" Efe arkadaşları kadar talihli değil-. Kendisini tutamadan dengesini tirdi ve suya düştü. Rudi, Efe'yi nuzundan yakalayıp çekti.
"Buz gibi," diye söylendi Efe.
"Yağmur suyu! Buradan çıkana adar daha çok ıslanacağız. Haydi, rkamdan yürüyün şimdi. Herkes ipe ıtunsun. Su nehire doğru akıyor, na birleştiği yerde kalın demir par-aklıklar vardır. Oradan çıkamaya-ağımız için ters yönde yürümeliyiz."
Başları üstünde bağrışmalar duyu-yordu. Yukarda bir fener ışıldadı. ma çocuklar yola koyulmuşlardı le. Kanalın kemerleri çok alçak duğu için iki büklüm yürüyerek su-ın içine daldılar.
Kapak ve sesler arkalarında kal-ıştı. Az sonra daha yüksek bir anala girince doğruldular. İpi tuta-k yürüyorlar, fenerleri çevrelerini aran koyu karanlığı pek az aydınla-yordu. Su da derinleşmiş gibiydi. Tepelerinden çavlan gibi suların boşaldığı bir yerden geçtiler. Çekirge bunun bir sokak mazgal deliği olduğunu düşündü.
Bir çavlandan daha geçtikten sonra dört tünelin birleştiği bir kavşağa vardılar. Rudi durup feneriyle çevresini inceledi. Odacığın kenarında yukarı doğru çıkan demir çubuklar görülüyordu.
"Buradan çıkabiliriz," dedi Rudi. "Ama buna cesaret edemem. Saraya çok yakın burası. Ama şu kenarda biraz dinlenelim. Nöbetçiler bize yetişene kadar birkaç dakikamız var daha. Bu kanallarda pek acele etmeyeceklerine emin olabilirsiniz."
Odacığı kısmen çevreleyen yarım metre genişliğindeki taş çıkıntının üstüne çıkıp uzandılar.
"Sonunda başardık," dedi Çekirge soluğunu alınca. "Hiç olmazsa buraya kadar geldik. Peki ama, neredeyiz kuzum?"
Rudi tam yanıtlayacakken sustu.
"Çabuk fenerleri söndürün!" diye fısıldadı.
Fenerleri söndürdüler. İlerde tünelin içinde kendilerine doğru gelen zayıf bir ışık seçiliyordu. Biri önlerindeydi, nöbetçiler de arkadan geliyorlardı.
Kıstırılmışlardı!

Onüçüncü Bölüm

KARANLIKTA KAÇIŞ

KALKIN!" dedi Rudi. "Sokağa çıkmak zorundayız. Ben yine önden gideceğim."
Rudi kaygan demirlere basarak yukarı çıkmaya başladı. Diğerleri de onu izlediler. Feneri yakıp demir basamağı görüyorlar, sonra söndürüp karanlıkta çıkıyorlardı.
Rudi üst basamağa varınca iki eliyle demiri yakaladı, omzunu demir kapağa yaslayıp yüklendi. Kapak ağır ağır kalktı. İçeri gün ışığı doldu. Bir parmak daha aralayıp dışarı baktı, sonra bir umutsuzluk iniltisiyle yine kapattı.
"Tam köşede nöbetçiler var. Şimdi çıkarsak kıskıvrak yakalarlar bizi!"
Efe, "Belki de burada saklanabiliriz," diye umutsuzlukla söylendi.
"Elimizden başka bir şey gelmez zaten."
Altlarında suların yüzeyinde bir ışık parlıyordu. Birden daracık bir kayık gördüler suyun üstünde. Arka tarafta bir adam bir sopaya dayanarak kayığı itiyordu. Önde de bir kız elindeki güçlü fenerle çevreyi tarıyordu.
"Rudi!" diye seslendi kız. "Rudi, neredesiniz?"
"Elena! Buradayız. Orada kalın."
Kayık durdu. Fenerin ışığı demir basamaklardan inen çocukları aydınlattı.
"Prens Paul'a şükürler olsun!" diye Elena bağırdı. "Sizi bulduk sonunda."
Arkadaki adam kayığı dengede tutarken çocuklar içine doldular. Adam bir hamlede kayığın burnunu çevirip geldiği yönde hızla uzaklaştı.

"Çabuk fenerleri söndürün!"

Rudi, "Nöbetçi bize kanallarda dost farelerin olduğunu söyledi," dedi.
"Saatlerdir sizi arıyoruz. Kaçamayacağınızdan korkuyorduk. Rudi, seni gördüğüme çok sevindim."
"Biz de seni gördüğümüze sevindik. Çocuklar, bu da benim kuzenim Dimitri."
Rudi kızkardeşine döndü. "Dışarda neler oluyor?"
"Şimdi konuşacak zamanımız yok. Hey bakın!"
İlerde birden bir aydınlık belirmişti.
Dimitri, "Kapağı kaldırmışlar!" dedi. "Bizi bekliyorlar. Geçmeye çalışacağız."
Sopaya daha büyük bir gayretle yaslandı. Kayık ışık halkasının içine daldı. Çocuklar başlarını kaldırdılar. Nöbetçiler kanala iniyorlardı. İçlerinden biri bağırarak kayığa atlamaya çalıştı. Dimitri sert bir hareketle kayığı döndürdü, adam suya düştü.
Bir an sonra yine karanlığa gömülmüşlerdi.
"Bizi izleyecekler, ama yürüyerek gelecekleri için bizden hızlı gidemezler," dedi Rudi.
"Bana kalırsa ilerdeki kapakları da açarlar. İşte önümüzde bir kavşak var, ben yön değiştiriyorum."

(Sürecek)

BİZDEN SİZE

Gelecek Sayımızda ...

BU sayımız, 3. cildimizin son sayısı. Gelecek sayı yeni bir cilde başlıyoruz. Yeni cildimizde, önceki sayılarımızda da duyurduğumuz gibi biten ya da bitecek bir çok dizi roman ve çizgi romanlara başlayacağız.

Bitecek romanlarımızın başında "Gümüş Örümcek", "İstanbul Serüveni" ve "Bir Uçak Kaçırıldı" var. Bunların yerlerine heyecan dolu bir çizgi romana, "Ecel Yarışçısı"*na başlayacağız.*

"Ecel Yarışçısı"*nı birbirinden ilginç iki dizi roman izleyecek.* Enid Blyton'*un* "Görünmeyen Hırsız"*ı ve ünlü yazar* Daphne de Maurier'*nin filme de alınan* "Kuşlar" *romanı.*

YOKLUĞUNU duyuran "Hafiye 99" *yeniden derginize dönüyor. Her hafta ilginç serüvenlerini birlikte yaşayacak, sorunu yine birlikte çözeceksiniz.*

"Nasıl Çalışır?"; *yeni dizimiz* "Nasıl Yaşar?"*la yer değiştirecek. Yanı sıra,* "Yaşanan Serüvenler" *adı altında dünyanın dört köşesinden derlenen, gerçek serüvenleri renkli fotoğraflarıyla sunacağız. İlk "Yaşanan Serüven", denizler egemeni* Kaptan Cousteau'*nun* "Deniz Dibinde 2200 Yıllık Bir Gemi Bulduk!" *adlı son derece sürükleyici bir hikâyesi.*

Yeniliklerle dolu gelecek sayımızı beyeneceğinizi umuyoruz.

Esenlik dileklerimizle.

OKURUN SESİ

...Sayın Milliyet Çocuk yetkilileri, derginizi çok seviyor ve her hafta alıyorum. Bizler için böyle bir dergi çıkardığınız için bütün Milliyet Çocuk ekibine teşekkür ederim. Pul bölümünde yayınladığınız pullar çok ilginç, acaba onlardan elde etme olanağı var mı? Yazarsanız sevinirim.

Ayşen Ulu (Burdur)

...Bernard Prince, derginizde en sevdiğim çizgi roman. Bu serüven bitince yerine başka bir çizgi-roman mı yayınlayacaksınız, yoksa Bernard Pirince'nin yeni bir serüveni mi başlayacak? Bunu derginizde açıklarsanız çok sevinirim.

Mehmet Ali Dinç (İstanbul)

...Milliyet Çocuk Dergisi'nde en sevdiğim roman, "İstanbul Serüveni". Her hafta alır almaz ilk kez onu okuyorum. İlerde yine böyle romanlar yayınlamanızı istiyorum. Bir de Kırk Ambar sayfasına ben de ilginç şeyler yazsam, acaba yayınlar mısınız? Yanıtınızı bekliyorum.

Şükriye Elmas (Bolu)

...Son sayınızın kapağını çok sevdim. "Büyük Keşifler Tarihi Ansiklopedisi" de çok güzel. Sanki bir öykü okur gibi, her fasikülü baştan sona okuyorum. Milliyet Çocuk Dergisindeki tüm çalışanlarına teşekkür ederim.

Semih Sungur (Ankara)

...Derginizdeki "Tarzan" çizgi romanı o kadar güzel ki, biriktirip ciltletmeyi düşünüyorum. Ama eğer siz ilerde kitap olarak çıkaracaksanız, dergimi kesmeyeceğim. Bu konuda beni aydınlatabilir misiniz? Teşekkür ederim.

Zehra Kesici (Samsun)

...Dergimiz Milliyet Çocuk her şeyi ile mükemmel bir dergi. Böyle güzel bir dergi çıkarttığınız için arkadaşlarım ve kendi adıma çok teşekkürler.

Şennur Erener (Bursa)

..."Bilmece Bulmaca" sayfası özellikle yaz tatilimizi geçirdiğimiz şu aylarda bize çok güzel vakit geçirtiyor. Bunun yanı sıra diğer sayfalar da yararlı bilgiler edinmemizi sağlıyor.

Nilgün Yazıcı (Alanya)

İÇİNDEKİLER

Gümüş Örümcek 4-5

SÖYLEV - (NUTUK)

Keops Piramidi Soygunu..... ..10-11
İstanbul Serüveni..... 12-13
Bir Uçak Kaçırıldı..... 14-17

TARZAN 6-9

Hikâye: Ayla Çınaroğlu..... 20-21
Şiir: Erhan Tığlı..... 21
Yeni Gazete..... 22-23
Kırk Ambar..... 24-25
Pul-TV-Sağlık-Plak-Sinema-Kitap 28-29
Okurdan Okura..... 30-31
Bilmece-Bulmaca..... 32-33
Nasıl Çalışır?..... 34

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A. Ş. adına Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: MİLLİYET GAZETESİ/Nuruosmaniye Cad. No: 65 Cağaloğlu/İstanbul. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 TL. (Uçak ile Yıllık: 1650, Altı aylık 875 TL.) Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Dizgi ve baskı: Milliyet Tesisleri. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta: 30 TL.

Yıl: 11
Cilt: 3
10 Ağustos
Sayı: 33

TARZAN BÜYÜDÜKÇE GELİŞMEYE BAŞLADI. ON YAŞINDAYKEN AĞAÇLARA GAYET GÜZEL TIRMANABİLİYORDU.

KIZ VE ERKEK KARDEŞLERİNİ BİR ÇOK KONUDA GERİDE BIRAKIYORDU.

KISA ZAMANDA KABİLENİN EN AKILLISI OLDUĞU ANLAŞILDI. KUVVET VE BÜYÜME AÇISINDAN DAHA İLERİ OLDUKLARI HALDE, ÖTEKİ MAYMUNLAR TARZAN'IN ZEKÂSINA HAYRANDILAR.

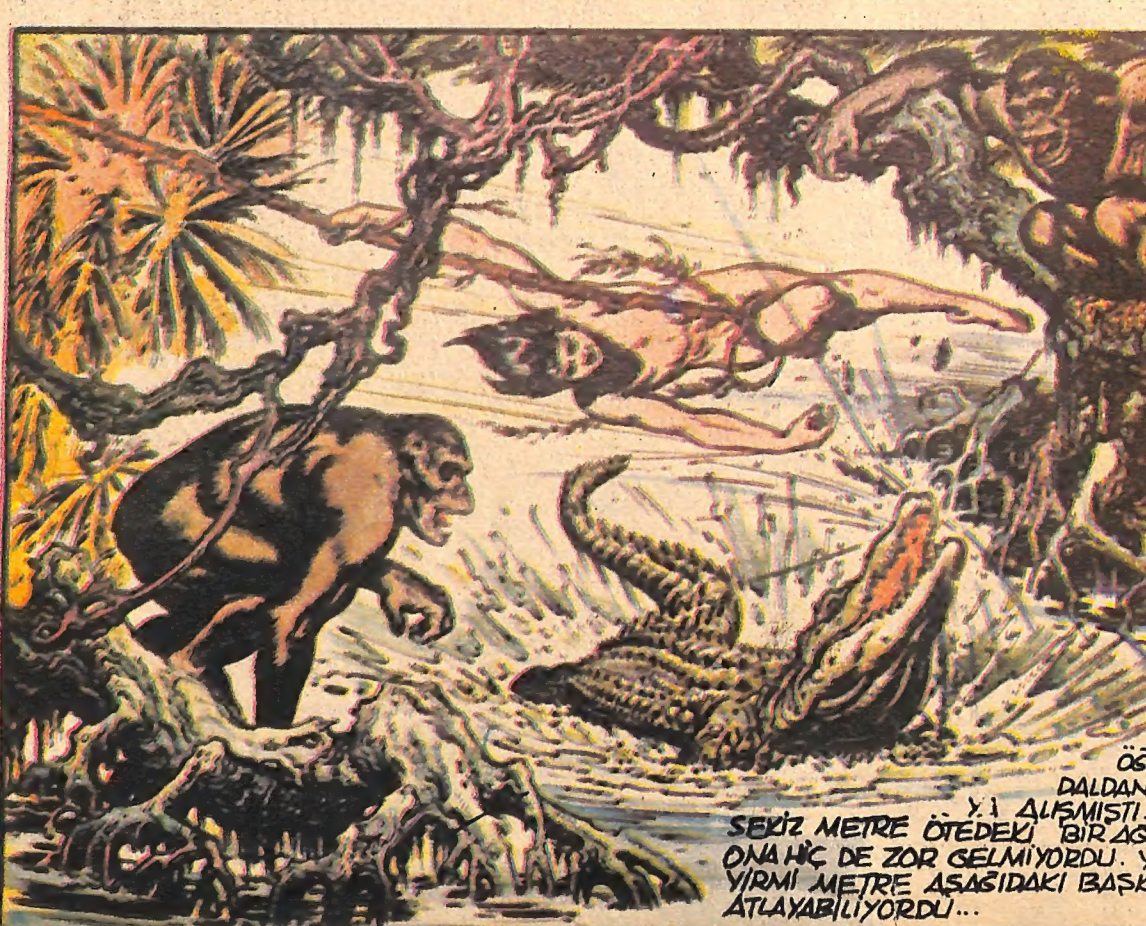

TARZAN ANNESİNİN ÖĞRETTİĞİ GİBİ DALDAN DALA SIÇRAMA Y.I ALIŞMIŞTI. ALTI YA DA SEKİZ METRE ÖTEDEKİ BİR AĞACA ATLAMAK ONA HİÇ DE ZOR GELMİYORDU. YILDIRIM HIZIYLA YİRMİ METRE AŞAĞIDAKİ BAŞKA BİR DALA ATLAYABİLİYORDU...

VE TEKRAR DEV AĞAÇLARA BİR SİNCAP GİBİ TIRMANIYORDU.
TARZAN ON YAŞINDAYDI, AMA OTUZ YAŞINDAKİ BİR İNSANIN KUVVETİNE SAHİPTİ. HER GEÇEN GÜN KUVVETİ DAHA DA ARTIYORDU. VAHŞİ MAYMUNLAR ARASINDA HAYATI ÇOK MUTLU GEÇİYORDU...
DÜNYA DA KABİLESİNDEN, BALTA GİRMEMİŞ ORMANDAN VE ARTIK HEPSİNİ. TANIDIĞI VAHŞİ HAYVANLARDAN BAŞKA BİR ŞEY OLDUĞUNU BİLMİYORDU...

ON YAŞINDAYKEN ÖTEKİ MAYMUNLARLA ARASINDAKİ FARKI İLK KEZ GÖRDÜ. GÜNEŞ ALTINDA YANMIŞ İNCE VÜCUDUNDAN UTANDI, ÇÜNKÜ BİR YILAN GİBİ TÜYSÜZDÜ.

TEPEDEN TIRNAĞA BALÇIK SÜRÜNEREK BU AYIBI ÖRTMEK İSTEDİ. ANCAK BALÇIK KURUYUNCA DÖKÜLÜYORDU. VE ONA RAHATSIZLIK VERİYORDU. BU GÜZELLEŞME ÇABALARINDAN VAZGEÇMEK ZORUNDA KALDI.

GEZİLERİNDEN BİRİNDE KÜÇÜK BİR GÖLE RASTLADI. ORADA TARZAN İLK KEZ YÜZÜNÜ GÖRDÜ.

ÇOK SICAK BİR GÜNDÜ, ARKADAŞI İLE GÖLÜN KIYISINA GİTMİŞLERDİ. SU İÇMEK İSTE-DİLER. SUYA DOĞRU EĞİLDİKLERİNDE SUYUN ÜSTÜNDE YÜZLERİ YANSIDI. TARZAN DEHŞET İÇİNDE KALDI. TÜYSÜZ OLUŞU ONA ZATEN YETİYORDU. AMA ŞİMDİ GÖR-DÜĞÜ NEYDİ? BÜYÜK, YUVARLAK BURUN DELİKLERİ YERİNE YÜZÜNÜN TAM OR-TASINDA BİR ÇIKINTI, ŞİŞKİN BİR AĞIZ YERİNE İNCE DUDAKLAR GÖRDÜ.

KAFATASI YUVARLAK OLACAĞINA KÖŞELİYDİ VE ALNI YÜKSEKTİ. BU KADAR ÇİR-KİN BİR YÜZÜ OLDUĞU İÇİN UTANDI. AĞIZ YERİNDEKİ BU İNCE AÇIKLIK, KÜÇÜCÜK BEYAZ DİŞLER. KARDEŞLERİ BÜYÜK DUDAKLARI VE KOCAMAN DİŞLERİYLE NE KADAR MUTLU OLMALIYDILAR. YANINDAKİ MAYMUNA BAKTI. BÖYLE GÜZEL OLMAK NE MÜTHİŞ BİR ŞEY DİYE DÜŞÜNDÜ KÜÇÜK TARZAN...

KEOPS PİRAMİDİ SOYGUNU

Firavun emir vermek için ağzını açtığında herkes çevresine toplanmıştı. Yanındakilere döndü: «Öldüğüm zaman en büyük piramite gömün beni!.. Bütün hazinelerimi de birlikte...»

✱

NİL vadisinden akan yarı yeşil renkli ve balçık karışımı büyük akarsunun sesi çölün kızgın kumları arasında gürültüler koparak yankılanıyordu.

Tanyerinin ışıdığı saatlerde, Nil vadisi kıpkırmızı kesilmişti. Ağır ağır yükselen güneş çölün üstünde büyüyor, büyüyordu...

İşte Mısır Kralı, ya da onların deyimi ile Firavunu Keops, Nil kıyısında oturmuş güneşin doğuşunu izlerken düşündü:

"Yüce tanrı Osiris yeraltında, benim için bir dünya hazırladı. Bu dünyaya benden önce gidenler ve benden sonra gelenlerle birlikte yaşamaya alışmam gerek... O yüzden piramitlerin en büyüğünü, en görkemlisini, en güvenlisini yaptırmam gerek."

Keops bunları düşündüğünde dünya takvimleri İsa'dan önce 2690 yıllarını gösteriyordu... Osiris ise Mısırlıların, yeraltında yeni bir dünya olduğuna ve bu dünyanın tanrısı işlevini yerine getirdiğine inandıkları düşsel bir varlıktı...

Onlara göre; Osiris, yeraltında dinsel törenler düzenliyor, ölenlere yeni bir yaşam hazırlıyordu... Sonra da ruhlar yeniden yeryüzüne çıkıp ikinci yaşamlarını sürdürüyorlardı.

Keops, bu düşüncelerle dolu olarak oturduğu yerden kalktı. Gözleri Nil'in yer yer yeşil, yer yer balçıkla mış sularına dikti. Kıpkırmızı port kal rengi güneş artık gökyüzün hızla yol almaya başlamıştı...

FİRAVUN emir vermek için a zını açtığı zaman herkes etra na toplanmıştı... Yanındakil re döndü ve:

"Ben ölünce en büyük piramite gö mün beni. Yanıma da bütün haz nelerimi koyun. Osiris'e hazırlıkl gitmek istiyorum..." dedi.

Firavunun ağzından çıkan sözle biter bitmez köylüler, çiftçiler heme dağıldılar. Bundan sonra bir çalışma öldürücü, yorucu ve insanı bitirici b çalışma başladı.

Önce yer belirlendi. Su yolları ya pıldı. Bunlar arasında birbirlerin bağlı küçük kayıklar yüzdürüldü v düz bir yer bulundu...

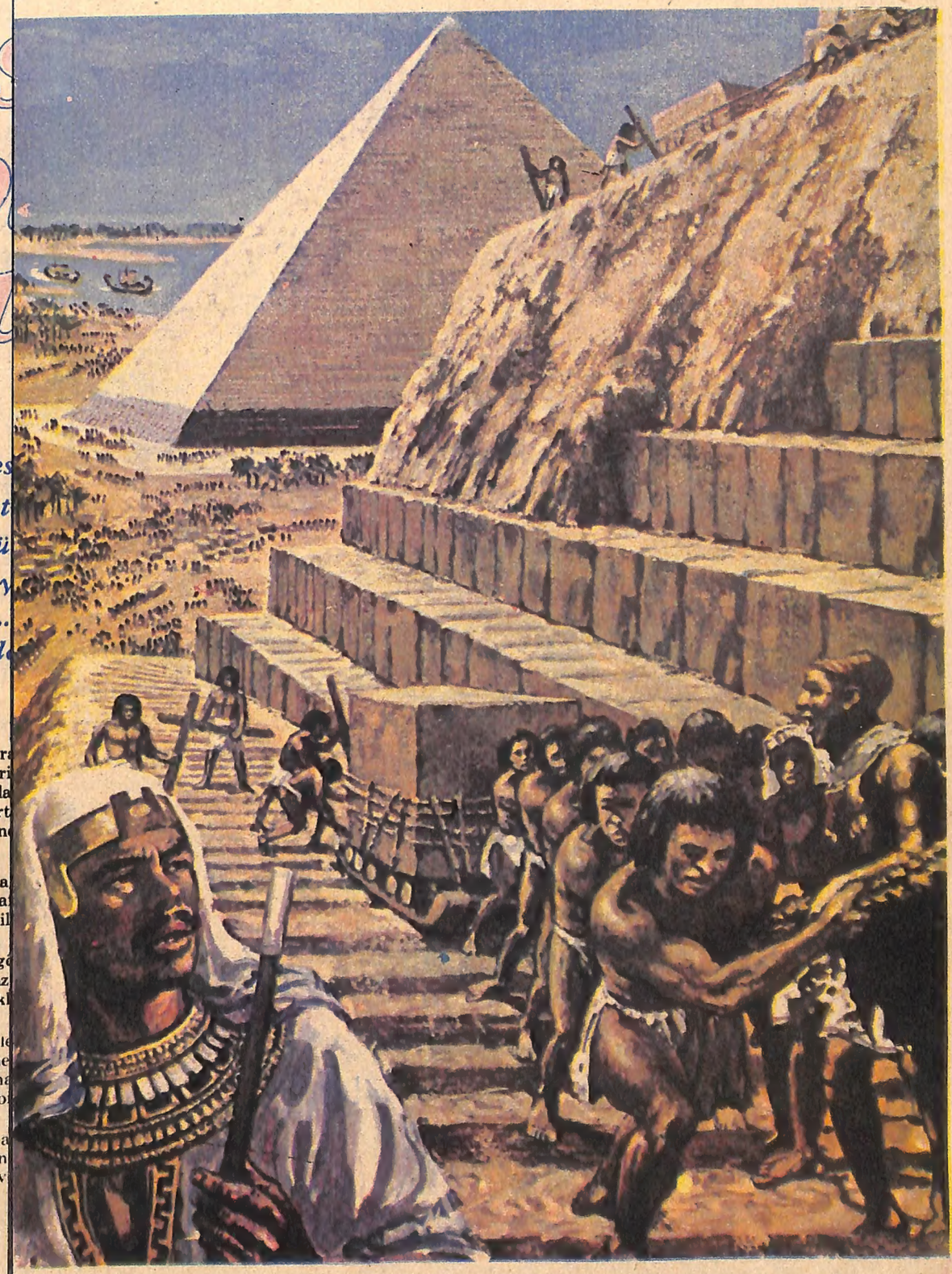

KEOPS PİRAMİDİ SOYGUNU

Firavun emir vermek için ağzını açtığında herkes çevresine toplanmıştı. Yanındakilere döndü: «Öldüğüm zaman en büyük piramite gömün beni!.. Bütün hazinelerimi de birlikte...»

✱

NİL vadisinden akan yarı yeşil renkli ve balçık karışımı büyük akarsunun sesi çölün kızgın kumları arasında gürültüler koparak yankılanıyordu.

Tanyerinin ışıdığı saatlerde, Nil vadisi kıpkırmızı kesilmişti. Ağır ağır yükselen güneş çölün üstünde büyüyor, büyüyordu...

İşte Mısır Kralı, ya da onların deyimi ile Firavunu Keops, Nil kıyısında oturmuş güneşin doğuşunu izlerken düşündü:

"Yüce tanrı Osiris yeraltında, benim için bir dünya hazırladı. Bu dünyaya benden önce gidenler ve benden sonra gelenlerle birlikte yaşamaya alışmam gerek... O yüzden piramitlerin en büyüğünü, en görkemlisini, en güvenlisini yaptırmam gerek."

Keops bunları düşündüğünde dünya takvimleri İsa'dan önce 2690 yıllarını gösteriyordu... Osiris ise Mısırlıların, yeraltında yeni bir dünya olduğuna ve bu dünyanın tanrısı işlevini yerine getirdiğine inandıkları düşsel bir varlıktı...

Onlara göre; Osiris, yeraltında dinsel törenler düzenliyor, ölenlere yeni bir yaşam hazırlıyordu... Sonra da ruhlar yeniden yeryüzüne çıkıp ikinci yaşamlarını sürdürüyorlardı.

Keops, bu düşüncelerle dolu olar oturduğu yerden kalktı. Gözler Nil'in yer yer yeşil, yer yer balçıkl mış sularına dikti. Kıpkırmızı por kal rengi güneş artık gökyüzün hızla yol almaya başlamıştı...

FİRAVUN emir vermek için a zını açtığı zaman herkes etra na toplanmıştı... Yanındaki re döndü ve:

"Ben ölünce en büyük piramite g mün beni. Yanıma da bütün haz nelerimi koyun. Osiris'e hazırlık gitmek istiyorum..." dedi.

Firavunun ağzından çıkan sözl biter bitmez köylüler, çiftçiler hem dağıldılar. Bundan sonra bir çalışm öldürücü, yorucu ve insanı bitirici b çalışma başladı.

Önce yer belirlendi. Su yolları y pıldı. Bunlar arasında birbirlerin bağlı küçük kayıklar yüzdürüldü v düz bir yer bulundu...

8

C. Richards'ın Romanı

İSTANBUL SERÜVENİ

BİR süre bekledi. Telefon karşıdan açılınca;

"— Benim," dedi. "Söylendiği gibi, gidiyor! Evet, uçağa da bindi..."

Telefonu kapadı, kulübeden çıktı, ağır adımlarla uzaklaştı.

ARADAN bir saat geçmemişti ki, Tom, havaalanından bindiği bir taksiyle Şişli'ye geldi ve Kemal'le buluştular.

"— Her şey yolunda gitti mi?" dedi Kemal, gülümsedi.

"— Hiçbir aksilik olmadı," dedi Tom. "Pasaport denetimi sırasında bir punduna getirip aradan sıyrıldım, tuvalette saklandım."

"— Çok iyi etmişsin! Dünya ve adamları, şimdi senin Londra yolunda olduğunu sanıyorlar. Bu da bizim işimizi kolaylaştıracak bir olgu. Artık özgürce Angela'nın izini sürebiliriz..."

"— Nerden başlayacağız buna, peki?"

"— Dünya denilen o adamın işyerinden, tabiî..."

— Tom hemen arabaya bindi...

-X-

İZ PEŞİNDE

OTURUP bir yerlerde bir şeyler yiyip karınlarını doyurdular, ne yapmaları gerektiğini planladılar. Kemal:

"— İkindiye doğru, Dünya'nın işyerini gözetim altına alalım. Çıktı mı, ardına düşeriz. Nerde oturuyor, ne yapıyor önce bunları öğreniriz..."

"— Benim için tehlikeli olmaz değil mi? Şayet farkına varırsa..."

Kemal dostça bakıp yine gülümsedi.

"— Bunu da düşündüm, kaygılanma. Bak, ne getirdim sana?"

Çantasını açtı, gösterdi.

"— Peruka bu!"

"— Bunu tak bakalım, şu bıyıkları da..."

Tom, Kemal'in dediklerini yerine getirdi. Aynadaki yansımasını zor tanıdı.

"— Ben bile kendimi zor tanıdığıma göre, başkaları..."

"— Hiç tanımayacaklardır, üzülme... Bir de kara gözlüklerle donandın mı, tamam!"

AKŞAMIN yedisinde cadde üzerindeki bütün dükkânlar kepenklerini indirdiler, her yer kapandı, cadde ıssızlaştı.

Tom'la Kemal arabada bekliyorlardı.

"— Az sonra o da çıkacaktır..."

Gözlerini caddenin sonundaki Dünya'nın işyerinin çıkış kapısına dikmişlerdi. İkisi de konuşmuyorlardı. Vakit geçmek bilmiyordu. Saat yediyi on geçti, yirmi geçti, derken...

"— Tamam, göründü!" diye fısıldadı Tom. "Gidiyor!.."

Gerçekten de, Dünya, işyerinin bulunduğu büyük yapının kapısından çıkmıştı. Caddede bir an durdu, sonra bekleyen gri Mercedes'ine doğru yürüdü. Bindi. Araba hareket etti, cadde boyunca ilerleyip sağa döndü.

"— Peşindeyiz," dedi Kemal, o da arabasını çalıştırdı, Mercedes'i izlemeye koyuldu. Ana caddede trafik hayli yoğundu. Yitirir gibi oldular.

İşin en zor yanı, bundan sonra başlıyordu. Piramidi yapmak için granit kütleler gerekti. Çöldeki en yakın taş ocağı Asuan, 800 kilometre uzaktaydı. Buradan tonlar ağırlığındaki granit taş parçaları insanlarca binbir güçlük ve acıyla sırtlarında çekilerek getirildi... Bunlar yine insanların yüklenmesi ile üst üste konuyor, sonra da kenarları tıraşlanıp düzgünleştiriliyordu.

Piramidin içinde, önce firavun mezarı için bir de yer yapıldı... Buranın giriş yolu; Keops'un ölüsü içeri konduktan sonra kapatılacak ve içerdekiler dışarıya gizli bir yoldan çıkacaklardı... Sonra da bu yolun önüne duvar çekilecekti...

Yapı çalışmaları başladıktan 20 yıl sonra piramit tamamlandı. Keops öldüğü zaman yeraltı tanrısı Osiris'in yanına gitmeye hazırdı artık...

Mumyalanmış ölüsünün yanına mücevherler, giysiler, altınlar ve hayli yüklü bir de hazine bırakıldı. Sonra ölüyü içeri taşıyanlar gizli yoldan geçtikleri yeri arkaları sıra örerek çıktılar...

TILLAR yüzyılları kovaladı ve bir gün soyulmasın, hırsızlar girmesin diye böylesine olağanüstü titizlikle gizlenen Keops'un hazinesini uygar dünyanın

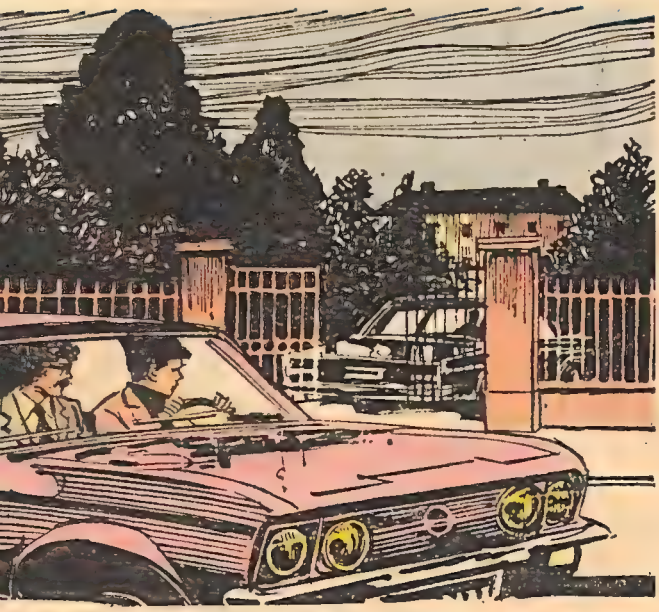

— Çok yaklaştık demeye kalmadan...

"— Hah, yine önümüzde belirdi. Taksiden sonraki Mercedes!"

"— Dikkatli olalım, fazla yaklaşma, aman!" dedi Tom, uyardı. "Hep aramızda o taksi kalsın, gözden yitirmeyiz..."

Kemal, Tom'un dediklerini aynen uyguladı.

"— Şimdi de sola dönüyor!"

"— Peşini bırakmayacağız!"

Gide gide deniz kıyısına indiler; büyük, ağaçlıklı bir yoldan geçtiler.

"— Biraz ağırlaş, Kemal... Çok yaklaştık..."

Bir köşeyi döndüler, yeni ve değişik bir yola girip çıktılar. Demeye kalmadan, Mercedes, sanki yer yarılmış da içine girmiş gibi gözden yitti gitti.

"— Hay Allah," dedi Kemal, dişlerini gıcırdattı. Hızla bir başka caddeye girdiler. Kavşakta durup sağa sola bakındılar.

"— Hah," diye bağırdı Tom. "Solda, gidiyor, yakaladık!"

Gerçekten de dediği doğruydu. Yolun solunda güzel görünümlü, varlıklı kişilere özge villalar uzanıyordu. İşin bu noktası, heyecan vericiydi. Nedeni, yol boştu, kimseler yoktu ve Dünya, her an farkına varabilirdi izlendiğinin. Kemal:

"— Durdu," dedi. Mercedes araba önlerinde durmuştu.

Kemal ağır ağır sokulmaya başladı. Mercedes'le aralarında yirmi metre ya var ya yoktu.

Dünya'nın arabası açılan villanın kapısından içeri girdi. Ev iki katlıydı, bahçesinde yüksek ağaçlar vardı. Büyük kapı, Mercedes'in ardından kapandı.

Tom'la Kemal'in bindikleri araba evin önünden ağırlaşarak geçti, sokağın başına doğru yürüdü.

"— Demek burda oturuyormuş, güzel!"

"— Bunu öğrendik," dedi Kemal. "Şimdi eve dönelim artık..."

KEMAL'lerde olayı baştan alıp enine boyuna tartıştılar.

"— Bence Angela o villada..." dedi Tom.

Kemal başını sallayarak onayladı.

"— Peki, bu durumda ne yapacağız? Herhalde elimizi kolumuzu sallaya sallaya villadan içeri giremeyiz. Sanırım, koruyucuları vardır, değil mi?"

"— Mümkün," dedi Kemal. "Ne olursa olsun, biz yine de o villaya girmenin bir yolunu bulacağız..."

"— Ama özel bir yer orası. Sonra başımıza bir iş gelmesin?"

"— Peki, sen ne düşünüyorsun?"

"— Bence bu villanın bir önemi yok. Julie'nin dediklerini düşün, işindeki bir şeyden dolayı canı sıkılıyormuş Angela'nın. Villadaki herhangi bir şeyden ötürü değil... Biz, asıl işyerini önemsemeliyiz."

"— Haklısın galiba... Şimdi iyi düşünerek anlat, o işyerine gittiğinde neler görmüştün, nasıl bir yerdi orası?"

"— Bir kapısı, birçok da penceresi vardı. Ön odada bir sekreter masası yolu kesiyordu. Ordan sonra Dünya'nın odasına geçiliyordu."

"— Başka?"

"— Başka? Başka... Evet, aklıma geldi, bir kapı da arkada bir yere açılıyordu.'

"— Tamam," dedi Kemal. "Bu, olsa olsa bir depoya açılıyordur. Belki de bazı yasa dışı şeyleri, o şeyler ne ise, orda saklıyorlardı. Eh, madem öyle, biz de gider, yerinde öğreniriz ne olduklarını onun."

Bir anlığına durup düşündü.

"— Güzel bir fikrim var," dedi. "Dünya'nın şirketi, İngiltere'ye bazı değerli süs eşyaları gönderiyor. Annem de dükkânda ona benzer şeyler satar. Diyelim ki, bende bu tür şeylerden var, hem de çok var; bunları elden çıkarmak istesem, kim alır benden?"

Tom hiç düşünmeden;

"— Tabii, Dünya..." dedi.

"— Çok doğru! Şimdi, buradan yola çıkarak daha salim kafayla düşünelim bakalım..."

-XI-
AKILLICA BİR TUZAK

İBRAHİM Dünya, işyerindeki odasında tek başına oturuyordu. Önündeki bir dosyaya eğilmiş, kendini kaptırmıştı.Yazışmalarla ilgili işlerini bitirmeden, genellikle eve gitmezdi. Saatine baktı. Bir on dakika sonra bitirebilirdi işini.

(Süre ek)

çağdaş bilim adamları keşfe geçtiler.

Uğraştılar, çalıştılar, didindiler ve sonunda mezar bölmesine Keops'un, yeraltı tanrısı Osiris'le buluşacağını sandığı bölmeye geldiler.

İlk girenler şaşkınlık içinde kaldılar... Çevreyi pis bir koku kaplamıştı. Karanlıktı ortalık... Üstelik soluk almakta da güçlük çekiyorlardı. Özel olarak getirdikleri lâmbalarını yaktılar. Yıllardan beri düşlerde dolaşan Keops'un hazinesine yaklaşmışlardı artık.

Ellerini uzatsalar hazineyi kucaklayabileceklerdi. Ama gerçek hiç de sandıkları gibi çıkmadı... Mezar bölmesinde ne mücevher vardı, ne de hazine...

Peki, böylesine gizlenen üstüne taşlar yığılan hazineye ne olmuştu?

Düşündüler, taşındılar... Sonunda şu sonuca vardılar:

"Cesedi mezara koyup çıkanlar, gizli yolun planını da biliyorlardı. Bunu ilerde anlattılar ve dilden dile bu plan dolaştı... Bir gün de birileri gelip Keops'un mezarını soydular..."

BU sözlerdeki gerçek payı tartışıladursun, Büyük Piramit'in esrarı ve Keops'un Osiris'le buluşup buluşmadığı; hâlâ tarihin sakladığı, ayrıca yıllar boyu da saklayacağı bir giz olarak duruyor...

BİR UÇAK KAÇIRILDI

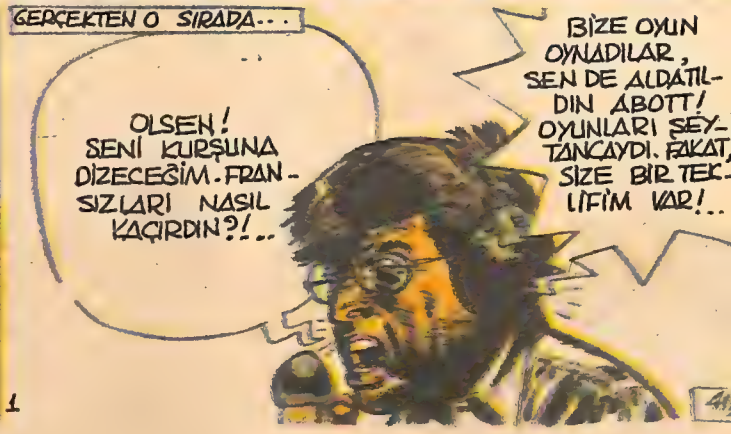

5 SANİYE SONRA, ABOTT TARAFINDAN DAĞLARA SAKLANMIŞ OLAN TOPLAR ATEŞE BAŞLAMIŞTI ...

TUZAK !.. BU BİR TUZAKMIŞ! ABOTT ADAMLARIMI ÖLDÜRECEK! AMA O ZAMAN NADİNE?

TAM SIRASI!

ULLA!!! SEFİL!

TA KENDİSİ! HA! HA! HA! SEN DE ÖLECEKSİN. SEFİLLER KRALI!

BİRDEN, SON ANDA BİR DÜŞÜNCE İLE ULLA BAŞINI ÇEVİRDİ...

ARTIK ÇOK GEÇTİ.

AAAYYY!!

AAH!

ÖLDÜRÜLDÜ!

TANGUY DÜŞÜNMEYE ZAMAN BULAMADAN YENİ BİR OLAYLA KARŞI KARŞIYA GELDİ. ABOTT'UN PARALI ASKERLERİ DAR GEÇİTTEN ÇIKTILAR...

ERNEST! NAPALM BOMBALARI.

«ARMAĞAN YAĞMURU» KUR'ALARINA KATILINIZ!...

ASİLERİN BATARYALARINI SON BOMBALARLA YIKTIKTAN SONRA

ATILAN KURŞUNLARDAN ELEK GİBİ OLA

O ANDA BİRDEN...

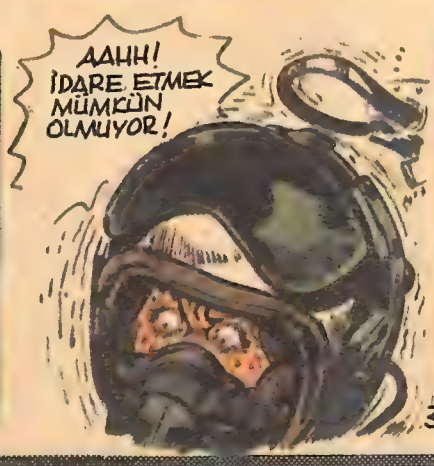

UÇAĞIN DURUMU ÜMİTSİZDİ.

3

«ARMAĞAN YAĞMURU»KUR'ALARİYLA...

HİDROLİKTEKİ ASİT VİTESİN HAREKETİNE ENGEL OLUYORDU... MİRAJLARDA YAŞAM BİTMİŞ GÖRÜNÜYORDU... İDARE MÜMKÜN DEĞİLDİ... İDARE OLAMAYAN UÇAK YERDE İNFİLAK ETTİ... İKİNCİ UÇAĞIN DURUMU DA ÜMİTSİZDİ

OOOH!!! ARIZA! DÜŞÜYORUM!!..

BAOM

ÜZERİMİZE GELİYOR!

KAÇABİLEN KAÇSIN!

FAKAT, BİR PLÂN YAPAMADAN UÇAK ÜZERLERİNE DÜŞTÜ...

MUCİZE! KURTULDUK!

SİZE ARIZANIN TAMİRİ OLANAKSIZ DEMİŞTİM!

MİCHEL! AZRAF!.. ÇABUK!

NADİNE!.. HÜSEYİN!

NADİNE'NİN KORKUSU GEÇMİŞTİ! ABOTT'UN HAZIRLADIĞI OYUNU BİLİYORDU. KAZANANLAR TAM BİR DELİCE ÜRKÜNTÜ İÇİNDEYDİ. SEVİNÇTEN ÇILDIRIYORLARDI. ABOTT VE ARKADAŞLARI DA DÜŞEN UÇAKLARIN ALTINDA KALMIŞTI...

AZRAF!

ÇİFTE VURUŞ! SAĞOLSUN! KAZANI'Z DEĞİL Mİ?

HIMM! BU, BİZİM DURUMUMUZDAN DAHA DEĞİŞİK. BİZ FRANSA'YI KAZANMAK ZORUNDAYIZ. ÜRGÜNÜM AMA KARŞILAMA MERASİMİMİZ HAZIRDIR SANIRIM.

NE KONUŞUYORSUN?! 2 MİRAJ UÇAĞI FRANSA İÇİN DAHA KIYMETLİDİR. PARİS BİZİ HİÇ BİR ZAMAN BAĞIŞLAMAYACAK!

SON

HER HAFTA BİR ÇOK OKUYUCU ARMAĞANLAR KAZANIYOR!..

ARMAĞAN YAĞMURU

Her hafta Televizyonlar • Bisikletler • Kitaplar • Futbol Topları • Eğitim ve öğrenim araçları dağıtıyoruz!

BİSİKLET KAZANAN OKURUMUZ

GÜRCAN KARA

(Fethiye/MUĞLA)

«Bir Hikâye Yazalım» Ödüllü Yarışma Birincisi

UÇURTMALAR

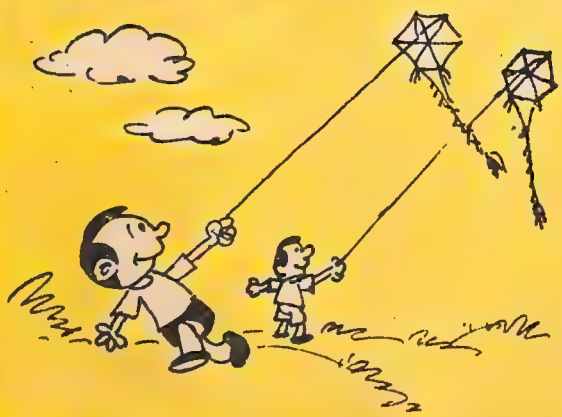

ALİ ile Cemil, 10 yaşlarında iki kardeştiler. Her gün, akşama yakın bir saatte uçurtma uçurmaya giderlerdi.

Gittikleri yer boş bir arsaydı. Orada, uçurtmalarını çok yükseklere çıkarırlar, onları gören tüm çocuklar da uçurtmaları izlemeye dalar, kendilerinden geçerlerdi.

YİNE böyle bir gün uçurtma uçururlarken, Cemil'inki elinden kaçtı. Çocuklar peşinden koşup yakalamaya çalıştılar; olmadı. Bir, iki dakika sonra uçurtma yavaş yavaş alçaldı ve Ali ile Cemil'in evlerinden çok uzaktaki elektrik tellerine takıldı.

ALİ, yalnız kalan uçurtmasını indirdi. İki çocuk da, tek kalan uçurtmanın ağladığını görmemişlerdi...

Feriha UYGUR (Kıbrıs)

«ÇOCUK KULÜBÜ»NE ÜYE OLMAYI UNUTMAYINIZ

ÇOK UZUN.
ŞİMDİ BİR TELAŞ İÇİNDELER. BELKİ JORDAN'A UYGAR BİR HAVA VERMEK İSTİYORLAR... AMA BU, OLANAKSIZ!
BİZ ELİMİZDEN GELENİ YAPTIK... SİZ DE BAKIN BAKALIM.
DİKKAT CİN: SAKIN GÜLME. BARNEY'İ TANI HELE...
OH! ...
BU NE KORKUNÇ DEĞİŞİKLİK. KİMSE SENİ TANIYAMAZ BARNEY!..
DEMEK O KADAR OLMUŞ HA! GÜZEL!
?!
JORDAN BENİM!!!
UFAK BİR DEĞİŞİKLİK KAPTAN... BAY JORDAN BU KILIĞA BÜRÜNDÜ...
ÇOK BAŞARILI. BEN BİLE YANILDIM!
SEREFE BAYLAR. EH BUNU HAK ETTİK ARTIK!
GERİYE YALNIZCA DİLİ KALIYOR... BU KONUDA ONA YARDIM İÇİN HEP YANINDA OLACAĞIZ...
"BİZ" DE KİM?

BİZİMLE GELMEK NİYETİNDE MİSİNİZ?
BU ÇOK TEDBİRLİ OLUR.
GERÇEK BAY GERDELSOHN, SEKRETERİ OLMAZSA BİR YERE GİTMEZ. ANORMAL KARŞILANIR BU... BİR SORUNLA KARŞI KARŞIYA KALINCA SİZE YARDIMCI OLURUM...
TABİİ, HAKLISINIZ AMA... YA CİN İLE BEN?
İLK PLÂNIMIZA GÖRE SİZ HERŞEYİ "CORMORAN"DAN İZLEYECEKSTİNİZ... AMA DOSTUNUZ SİZİ YANINDA İSTİYOR.
BU SİZİ SIKAR MI?
YOO, HAYIR! CİN'İ MİRAŞÇIM, SİZİ DE BASIN ATEŞESİ OLARAK TANITACAĞIM. KALANINI ARTIK BENZERİM İDARE EDER.
İZNİNİZLE... MADEMKİ ŞU ANDA BEN SİZİM...
ALIŞMAM GEREKECEK. ASLINDA DEĞMEZ YA, NEYSE...
HAAAPŞUUU! HA-HA-HAAAP-ŞUUU!
YO YO, ALIŞACAKSINIZ, ALIŞACAKSINIZ...
"PİERRE" OTELİNDE KALACAKSINIZ... YARIN BAVULLARINIZ YOLLANACAK... İŞTE GEREKLİ PARA İLE DEĞİŞTİRME PROGRAMI... RIHTIMIN SONUNDA BİR TAKSİ SİZİ BEKLİYOR.
İNDİLER! GRUBU ÇEK ÖNCE. SONRA DA SAKALIYI. NE KADAR BOL OLURSA O KADAR İYİ...
SONDERECE DUYARLI GECE FİLMİ TAKTIM. DOĞAL RENKLERİ OLDUĞU GİBİ VERİR. BOZMADAN... TELAŞLANMANA GEREK YOK!
GE GRAF GUS

MANHATTAN UYANDI, ERTESİ GÜN, KARA BÜRÜNMÜŞ, CENTRAL PARK TİYATRO DEKORLARINI ANDIRIYORDU...
İPEK ÇAMAŞIR! DEMEK İNSAN MİLYONER OLUNCA FANİLA GİYMİ YORMUŞ!
"KORMORAN" DA DEĞİLSİN! ALOYSUS GERDELSOHN'UN KALDIĞI YERLER HEP HAVALANDIRILMALIDIR. UNUTMA!
BU DA HAYAT MI BE!
PEKİ SU TELEVİZYONA NE BUYRULUR. PATAVATSIZLIK!
RRRR-RR
CAFCAFI KES! FİLM BAŞLIYOR...
HAZIR MISIN?
BOŞLAVYALI HALI KRALI HENÜZ DON GÖMLEK, FAKAT ÇAMAŞIRLARI HARİKA!
PROGRAM ŞÖYLE: PARKTA GEZİNTİ, GUGGENHEİM MÜZESİNİ ZİYARET... SAAT ONDA ORDA OLMALISINIZ.
ONBİR DE BARDA APERİTİF. ONİKİ'DE CENTER'DE ÖĞLE YEMEĞİ...
ÇANIM ÇIKACAK BE YAHU!
ANIMSAYIN: KENDİNİZİ GÖSTERMEK ZORUNDASINIZ... NOEL BABA YA YÜZ DOLAR HİNDİ PARASI.
Hotel Pierre
KIZAĞIYLA BİR BOEİNG UÇAĞI VEREREK KIZAĞINI ALMAMALI İSTEMİYOR MUSUNUZ?
BUNU YAPSA YAPSA GERDELSHON YAPAR!
O DEĞİL GÖREC'K-SİN!
15

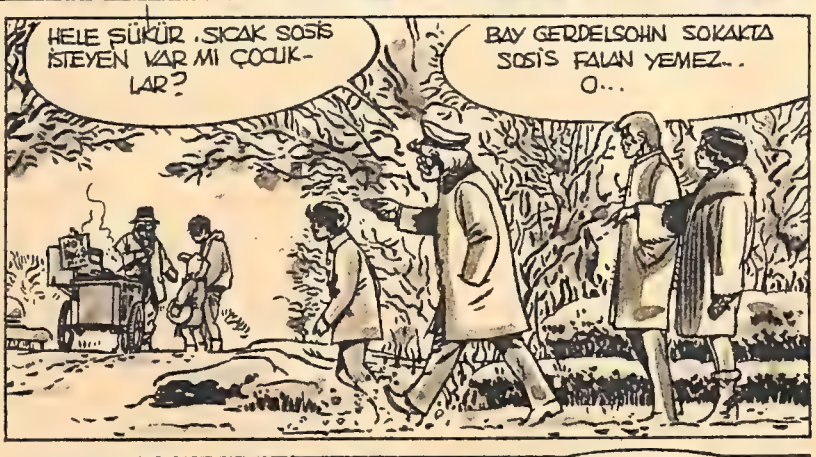

EEE, YETER ETTİNİZ BE! BAY GERDELSOHN HUY DEĞİŞTİRDİ TAMAM MI! BUNDAN BÖYLE SOKAKTA SOSİS YİYECEK. MEMNUN DEĞİLSENİZ BUYRUN GİDİN! PATRON BEN MİYİM, SİZ Mİ?

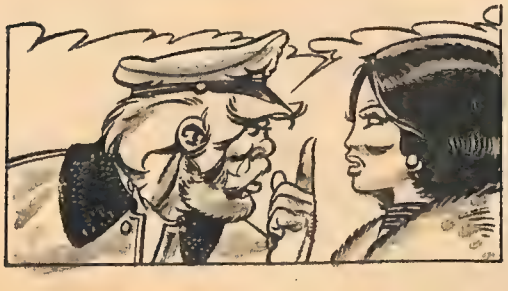

© EDITIONS LOMBARD

SURECEK

SİYAH KURD

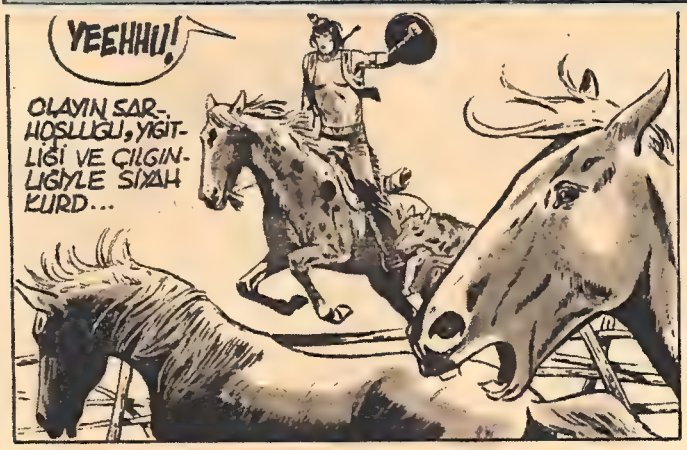

1243

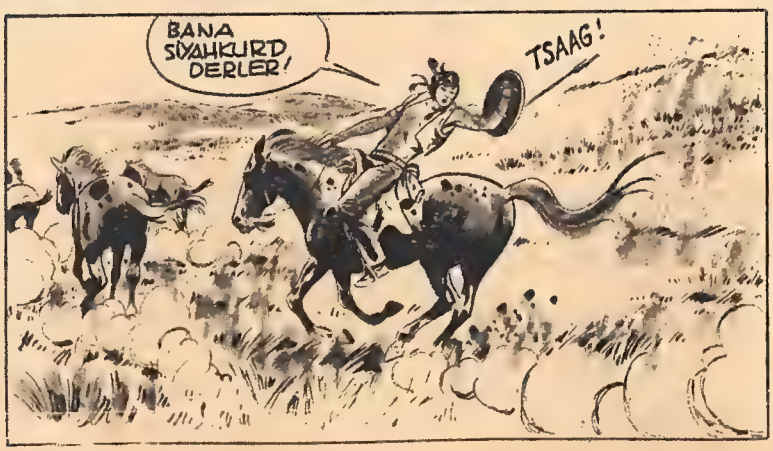

SÜRÜ DAĞILIYORDU. BU BUFFALO ATLARI SAHANE ŞEYLERDİ, HIZLI, KIVRAK.
YEAA!
YEA, RÜZGÂR! SEN HEPSİNİ GEÇERSİN!
YEA, RÜZGÂR!
KİOWALAR KAÇAN ATLARI BİR ARAYA TOPLAMAYA ÇALIŞIYORLARDI.
BU BİR İNSAN OLAMAZ! İNSAN KILIĞINA GİRMİŞ BİR RÜZGÂR!
YILDIZLI ATI GÖTÜ RÜYOR!
YELDEN HIZLI SÜRÜYOR, YAKALAMAMIZ OLANAKSIZ.
YAA, ŞİMŞEK! KİOWALAR TAKİPTEN VAZGEÇTİ!
VE HÂLÂ GÜLÜYORDU... YAĞMUR TANESİ'NİN O ÜZGÜN HALİ...
KÜÇÜKBULUT'UN GÜLÜNÇ YÜZÜ GÖZLERİNİN ÖNÜNDEN GİTMİYORDU...

Ankara Çiftlik'te bir atlı gezinti...

Son yıllarda Ulusumuzun silahlanarak gösterdiği yetenek ve anlayış, kendisi için kötü düşünenlerin ne denli (kadar) dünyadan habersiz ve ne denli incelemeden uzak, görünüşe önem veren kimseler olduğunu pek güzel kanıtladı. Ulusumuz, kendisinde bulunan nitelikleri ve değeri, Hükümeti'nin yeni adıyla, uygarlık dünyasına çok daha kolay gösterebilecektir. Türkiye Cumhuriyeti, dünya devletleri arasındaki yerine yaraşır olduğunu, başaracağı işlerle kanıtlayacaktır.

Arkadaşlar, bu Yüce Meclis'i meydana getiren Türk Ulusu'nun son dört yıl içinde kazandığı zafer, bundan sonra da birkaç kat olmak üzere, sonuçlarını gösterecektir. Ben, gördüğüm bu güven ve inana yaraşır işler görebilmek için pek önemli saydığım bir noktadaki gereksemeyi bildirmek zorundayım. O gerekseme, Yüksek Meclis'in bana karşı olan sevgisini, güvenini ve yardımını sürdürmesidir. Ancak böylelikle ve Tanrı'nın yardımıyla bana verdiğiniz ve vereceğiniz görevleri iyi bir biçimde yerine getirmeyi başarabileceğimi umarım.

Her zaman sayın arkadaşlarımın ellerine içtenlikle ve sıkıca yapışarak onların varlıklarından kendimi bir an bile ayrı görmeyerek çalışacağım. Her zaman, Ulus'un sevgisine dayanarak, hep birlikte ileriye gideceğiz. Türkiye Cumhuriyeti mutlu, başarılı muzaffer olacaktır."

T.B.M.Meclisi'nin Cumhuriyeti kabul kararı, 29-30 Ekim 1923 gecesi, saat 20.30'da verildi. Onbeş dakika sonra, yani 20.45'te cumhurbaşkanı seçimi yapıldı. Durum o gece bütün ülkeye bildirildi. Her yerde, gece yarısından sonra, yüzbir pare top atılarak halka duyuruldu.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Hükümetini de İsmet Paşa kurdu. (★)

(★) Cumhuriyet döneminin ilk hükümeti, şu bakanlıklardan ve kişilerden oluşmuştu:

Başbakan: İsmet Paşa (İnönü)
Dışişleri Bakanı: İsmet Paşa (İnönü)
Dinişleri (Şer'iye) Bakanı: Mustafa Fevzi Efendi (Sarhan)
Genelkurmay Başkanı: Fevzi Paşa (Çakmak)
İçişleri Bakanı: Ahmet Ferit Bey (Tek)
Maliye Bakanı: Hasan Fehmi Bey (Ataç)
Millî Savunma Bakanı: Kâzım Paşa (Özalp)
Ekonomi Bakanı: Hasan Bey (Saka)
Adalet Bakanı: Seyit Bey
Millî Eğitim Bakanı. ismail Safa Bey (Özler)
Bayındırlık Bakanı: Ahmet Muhtar Bey (Cilli)
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı: Refik Bey (Saydam)
Mübadele, İmar ve İskân Bakanı: Mustafa Necati Bey
(A.K.)

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal...

3. BÖLÜM

CUMHURİYETİN KURULUŞU

Çankaya'da Akşam Yemeğinde Verdiğim Karar: Yarın Cumhuriyeti İlân Edeceğiz!..

GECE olmuştu. Çankaya'ya gitmek üzere Meclis'ten ayrılırken koridorlarda beni beklemekte olan bazı arkadaşlara rastladım. Bunları Çankaya'daki evime akşam yemeğine çağırdım. Dışişleri Bakanı İsmet Paşa, Savunma Bakanı Kâzım Paşa ve Fethi Bey'e de benimle birlikte yemeğe gelmelerini söyledim.

Eve varınca, orada beni görmek için gelmiş olan Rize milletvekili Fuat, Afyon milletvekili Ruşen Eşref Bey'lerin beklediklerini gördüm. Onları da yemeğe alıkoydum.

Yemek yenirken: "Yarın Cumhuriyet ilân edeceğiz!" dedim. Orada bulunan arkadaşlar, hemen düşüncemi benimsediler. Yemeği bıraktık. Hemen o dakikada, yapılacak işler için kısa bir program düzenledim ve arkadaşları görevlendirdim.

Görülüyor ki, Cumhuriyet ilânına karar vermek için Ankara'da bulunan bütün arkadaşlarımı çağırmayı ve onlarla görüşüp tartışmayı gerekli görmedim. Çünkü, onların öteden beri ve doğal olarak bu konuda benim gibi düşündüklerinden kuşkum yoktu.

O gece birlikte bulunduğumuz arkadaşlar, erkenden ayrıldılar. Yalnız İsmet Paşa, Çankaya'da konuk idi. Onunla yalnız kaldıktan sonra, bir yasa tasarısı hazırladık. Bu tasarıda 20 Ocak 1921 günlü Anayasa'nın devlet biçimini saptayan maddelerini şöyle değiştirdim:

Birinci maddenin sonuna: *"Türkiye Devleti'nin hükümet biçimi cumhuriyettir."* cümlesini yazdım.

Üçüncü maddeyi şöyle değiştirdim: *"Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi'nce yönetilir. Meclis, hükümetin yönetim kollarını bakanlar aracılığı ile yönetir."*

Bundan başka, Anayasa'nın temel maddelerinden olan 8. ve 9. maddeleri de, değiştirilerek ve açıklığa kavuşturularak şu maddeler yazıldı:

"Türkiye Cumhurbaşkanı, T.B.M.Meclisi Genel Kurulu'nca ve kendi üyeleri arasından bir seçim dönemi için seçilir. Başkanlık görevi, yeni Cumhurbaşkanının seçilmesine değin sürer. Eski başkan, yeniden seçilebilir."

"Türkiye Cumhurbaşkanı, Devletin başkanıdır. Bu kimliği ile gerekli gördükçe Meclis'e ve Bakanlar Kurulu'na başkanlık eder."

Cumhurbaşkanı, Başbakanı Meclis üyeleri arasından seçer. Öteki bakanları da Başbakan, yine Meclis üyeleri arasından seçer. Sonra hepsini, Cumhurbaşkanı Meclis'in onayına sunar. Meclis toplantı halinde değilse, onaylama Meclis'in toplantısına bırakılır."

İzmir dönüşünde Menemen'de...

Abdullah Azmi Efendi'nin: "Bu iş çok önemlidir. Bu konu yeterince görüşülmedi, daha görüşülsün!" diye bağırmasına karşın (rağmen), görüşmenin yeterliği benimsendi. Ondan sonra önerinin tümü ve arkasından maddeleri birer birer okunarak görüşülüp kabul edildi.

Tasarı T.B.M. Meclisi'nde

PARTİ toplantısına son verildi, hemen Meclis toplantısı açıldı. Saat öğleden sonra altı idi.

Tasarı, yöntemine göre Anayasa Komisyonu'na gönderildi. İncelenerek raporu hazırlandı.

Sonunda, Meclis Başkanlık makamında bulunan Başkan Vekili İsmet Bey (★) üyelere şu bilgiyi verdi:

"Anayasa Komisyonu, Anayasa'nın değiştirilmesiyle ilgili tasarının ivedilikle ve hemen görüşülmesini istiyor."

"Kabul" sesleri üzerine rapor okundu.

(★) Çorum milletvekili İsmet Enbiyaoğlu

Önerildiği üzere, ivedilikle görüşüldü.

Sonunda yasa, birçok milletvekilinin "Yaşasın Cumhuriyet!" diye alkışlanan söylevleriyle kabul edildi.

Cumhurbaşkanı Seçimi

ONDAN sonra, Cumhurbaşkanı seçilmesi için Meclis'in oyuna başvuruldu. Toplanan oyların sonucunu, Başkanlık makamında bulunan İsmet Bey, Meclis'e şöylece bildirdi:

"Türkiye Cumhuriyeti Başkanlığı seçimi için yapılan oylamaya yüzelli sekiz kişi katılmış ve Cumhurbaşkanlığına, yüz elli sekiz üye, oybirliği ile Ankara milletvekili Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerini seçmişlerdir."

Meclis'in beni Cumhurbaşkanı seçmesinden sonra, şu konuşmayı yaptım:

"Sayın arkadaşlarım,

Anayasa'mızın kimi maddelerini açıklamak için, özel komisyonca yüksek kurulunuza önerilen yasa tasarısını kabul ettiniz. Böylece Türkiye Devleti'nin öteden beri dünyaca bilinen niteliği, daha da açıklık kazandı. Uluslararası belli adıyla adlandırıldı. Bunun doğal gereği olarak, bugüne kadar Meclis Başkanlığında bulundurduğunuz arkadaşınıza yaptırdığınız görevi, Cumhurbaşkanı unvanıyla yine bu arkadaşınıza verdiniz. Bu seçim dolayısıyla, şimdiye değin benim için gösterdiğiniz sevgiyi, yakınlığı ve güveni bir kez daha göstermekle yüksek değer bilirliğinizi kanıtlamış oldunuz. Bundan dolayı Yüce Meclis'e gönlümün bütün içtenliğiyle teşekkür ederim.

Baylar, yüzyıllardan beri Doğu'da haksızlık görmüş olan Ulusumuz, soydan gelme niteliklerinden yoksun sayılıyordu.

V. BÖLÜM

DİNSEL SEFERLERİN ÖNEMİ

UZUN bir süre sonra batı dünyası, Akdeniz'in yarısını, Kuzey Afrika'yı, Batı ve Orta Asya'yı kaplayan İslâm imparatorluğuna karşı, kutsal kent Kudüs'ü ve kutsal emanetleri ele geçirmek için yüzyıllarca sürecek **"Haçlı Seferleri"**ne girişti. Avrupa, her iki tarafın da birbirlerini **"Tanrı"** adına ortadan kaldırmak için başlattıkları bu savaşların sonunda uykusundan uyandı. Batılı ülkeler bu sayede ileri bir kültür ve uygarlıkla ilişki kurup Arap dünyasının geniş bilgi hazinelerinden yararlanmaya başladılar.

İslâmlıkla ilişkiler salt savaş yoluyla kurulmadı. Prusya imparatoru II. Frederick, çağının Arap hükümdarlarıyla dost olmuş; sarayında İslâm felsefesi, cebir, kimya, tıp ve astronomi derslerine yer vermişti. İspanya yarımadasında kurulan Arap devletinden Avrupa'nın üzerindeki kara bulutları delen bilgi ışıkları yayılıyordu. Haçlı seferlerinden sonra Orta ve

İstanbul'un Türklerce fethi, Avrupa'yı sarsan ikinci bir etkendi. Böylece, Türkler, dünya tarihinin en önemli dönüm noktalarından birini yaratmış, hatta Amerika kıtasının keşfine giden yolu bile açmıştı.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Uzakdoğu ile başlayan ticaret ilişkileri, Doğu ile Batı ülkelerini birbirine daha çok yaklaştırmıştır.

İSTANBUL'UN FETHİ

İSTANBUL'un 1453 yılında Türklerce fethi, Avrupa'yı sarsan ikinci bir etken oldu. Bu kentin ele geçmesiyle Avrupa'ya kaçan pek çok Bizanslı bilimadamı, yüzyıllardır birikegelen kültür ve bilgiyi de beraberinde götürmüştü. İstanbul'un Türkler eline geçmesi dünya tarihinin en önemli dönüm noktalarından birini yaratmış, hatta Amerika'nın keşfine giden yolu bile açmıştı.

XIII. yüzyılda, Moğollar, başlarında **Cengiz Han**, Asya ülkelerini bir fırtına gibi kasıp kavurarak hem Araplar, hem de Avrupa ülkeleri için büyük bir tehlike haline gelmişlerdi. Moğol istilâsı önünden dalgalarla batıya doğru ilerleyen çeşitli kavimler arasında Türkler de vardı. Bu **"cengâver kavim"**, önceleri İran'da yerleşmiş, arkasından bu ülkeyi fethederek orada büyük Türk devletlerinden birini kurmuşlardı. Hazreti Muhammet'in ölümünden altıyüz yıl sonra kitleler halinde İslâmlığı kabul eden Türkler, bu yeni dinin verdiği tutku ve hevesle batıya yöneldiler.

Anadolu istilâsından sonra kurulan Osmanlı İmparatorluğu, Batı ile Uzakdoğu arasına girerek dünya ticaretini geniş çapta etkiledi. Avrupa ülkeleri, doğuya açılan kapının böylece kilitlenmesiyle Hindistan, Çin ve Japonya ile ticaret ilişkilerini sürdürecek yeni yollar aramak zorunda kaldılar. Bunun sonucu olarak Constantinople (**İstanbul**), İskenderiye, Venedik ve Cenova arasındaki ticaret yolu önemini yitirdi. Batı ülkeleri bu yüzden bilinen coğrafya sınırlarının dışına yöneldiler.

Ticaret yönünden Avrupa'yı etkileyen en önemli nokta, **"Baharat Yolu"**nun Türkler eline geçmesiydi. Asya'nın ipekli kumaşları ve diğer değerli ürünleri, baharat kadar önem taşımıyordu. Bu nedenle, baharat fiyatları inanılmaz yükselişlere uğradı. Hindistancevizi, yalnızca altın karşılığında satılıyordu. İstanbul, İskenderiye ve Venedik'in zenginliği bu kentlerin baharat alışveriş merkezleri olmasındandı. Baharat ülkelerinin Avrupa'ya bağlanmasından sonra da fiyatlar eski düzeyini korudu. Molukka adalarında iki duka'ya alınan bir kilo karanfilin değeri; Malaka'da ondört, Calicut'da elli, Londra'da ikiyüz onüç duka'ya yükseliyordu.

İslâm dünyası, Akdeniz'in yarısını, kuzey Afrika'yı, Batı ve Orta Asyayı içeren geniş ve büyük bir imparatorluğun sahibiydi. Bu arada kutsal kent Kudüs ve yine kutsal emanetler de bu İslâm dünyasının eline geçmişti.

BAHARAT'IN YERİ VE ÖNEMİ

BAHARATIN Ortaçağ Avrupasında çok önemli bir yeri vardı. Bunun, Avrupalının ağız tadıyla ilgili lüks bir gereksinmeye karşılık verdiği hiçbir zaman düşünülmemelidir. Baharata verilen büyük önemi anlamak için o dönemin yaşam koşullarını incelemek gerekir.

Bu çağda Avrupa mutfağı genellikle baharata dayandırılmıştı. Patates ve birçok sebze türleri henüz bilinmiyordu. Buna karşılık, büyük tüketimi olan etlerin uzun süre bozulmadan saklanması da zorunluydu. Ortaçağ Avrupasının yemek listesi,

bugüne kıyasla çok sınırlıydı. Ne çay biliniyordu, ne kahve, ne de kakao... Ancak çok varlıklı ailelerin şeker ve şarap almaları mümkündü. Halkın çoğunluğu, büyük bir beslenme yoksunluğu içindeydi. Yalnız tad bakımından çok güçlü olan ilaçların iyi edici nitelikte olduğuna inanılıyor, bu nedenle baharat ayrıca ilaçları tatlandırmakta da kullanılıyordu. Ortaçağ insanının güçlü kokulara da gereksinimi vardı ve içinde yaşadığı pisliğin kokularını başka türlü bastıramıyordu.

Karabiber, karanfil, tarçın hindistancevizi, zencefil, havlıcan, kâkûle, çintarçını ve günlük gibi baharat türleri, yukarıda belirtilen nedenlerden ötürü Avrupa'nın ticaret yaşamını yüzyıllar boyu etkiledi durdu. Türkler, eski ticaret yollarını bütün bütüne kapatmamışlardı. Baharat ticaretini elinde tutan Arap tacirler, bunları Hindistan'dan Basra Körfezi'ne kadar denizden buradan da Akdeniz limanlarına deve kervanlarıyla getirerek Avrupa'ya ulaştırıyorlardı.

Bu arada birçok misyoner, hıristiyanlığın verdiği coşkuyla, yüzyıllar öncesinden beri çeşitli ırkları, dinleri ve uygarlıkları barındıran koca Asya kıt'asına dağılmıştı. 1246 yılında **Giovanni de Piano Carpini** başkanlığındaki Papalık heyeti, Moğolistan'a kadar giderek Büyük Han'ı (**Kubilay Han**) ziyaret etmişti. Carpini'yi **Franciscan Rubruk** ve daha bir çok gözüpek din adamı izledi. Montecorvino'lu **Johannes** ve Köln'lü **Arnold,** başta Pekin olmak üzere Çin'in çeşitli bölgelerinde hıristiyan kolonileri kurdular. Portenau'lu **Oderich**'in 1325-1330; Marignola'lı **Johannes**'in 1338-1353 yılları arasında tuttukları notlar; Çin'in, Ming soyu başa geçmeden önceki durumu üzerine ilginç bilgiler vermektedir.

Normanlar (ya da Vikingler diye anılan soy), bir tür Danimarkalı, Norveçli ve İsveçli karışımıydı. VIII. yüzyılın sonlarına doğru akınlarını ve gittikleri her yeri yağmalamalarını beklenmedik bir düzeyde arttırmışlardı.

BATI KAŞİFLERİNİN ATALARI

ORTAÇAĞ Avrupasının denizlere açılma gereğini ilk kez duymuş insanları, Normanlardı. Yüksek dağ ve platolarla kaplı, kıyıları fiyordlarla işlenmiş bulunan İskandinavya yarımadasında, özellikle günümüz Norveç'inde yerleşen Normanlar (bir diğer tanımlama ile **Viking**'ler), daha ortaçağlarda denizciliği uğraş seçmişlerdi kendilerine. VII. ve XI. yüzyıllarda Kuzey Atlas Okyanusu'nda büyük geziler ve keşifler yaptılar. Okyanusu Colomb'dan beşyüz yıl önce geçmeyi, Faröer, İzlanda ve Groenland adalarında koloniler kurmaya kurmayı başardılar.

Ne var ki, Normanlar bu büyük yolculukların ardından Avrupa kıt'asıyla hemen hemen bütün Ortaçağ boyunca, başta Haçlı Seferleri olduğu halde önemli siyasal ve askerî sorunlarla uğraşmışlar ve yaptıkları eylemler giderek unutulmuştur.

Normanların bilinen en eski gezginleri Ottar ile **Wulfstan**'dı. Ottar, Norveç'in kuzeyinde, Lâponya'ya gitmiş, Kuzey

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Burnu'nu aşarak Biermaland'a (**Arhangelsk**) varmıştı. Wulfstan, Danimarkalıydı; Baltık Denizi'nin sonuna kadar uzayan bir yolculuğun üstesinden gelmişti.

Batıda, Atlas Okyanusu'ndaki yolculukların başlıca aşamaları şunlardı: VII. yüzyıldan başlayarak Büyük Britanya'nın kuzeyindeki adalara varılmıştı. İzlanda adası, bazı İrlandalı rahiplerce VIII. yüzyılan sonlarında (795) ziyaret edilmişti ve 874'de adaya ilk Norman göçmenleri geldiler ve adaya **"Buz Ülkesi"** anlamına gelen İzlanda adını verdiler. Ada tarihini yazan bir tarihçiye göre, İzlanda'yı ilk bulan ve ilk koloniyi (**Reykjavik'i**) kuran **İngolv** adında bir Norveçli idi.

Gunnbjörn Ulussönn, bir İzlandalıydı ve ortaya attığı bir varsayıma göre, adanın batısında yüksek bir arazi uzanıyordu. Bu varsayımdan yola çıkan ünlü Norman gemicisi **Erik Baude** (Kızıl Erik), Grönland adını verdiği bu yüksek araziyi keşfetmekte gecikmedi. Daha sonra beraberinde götürdüğü göçmenleri adanın güneybatı kıyılarında, bugünkü Julianehab yöresine yerleştirdi. (986)

Buraya ilk yerleşen Norveçliler, Eskimolara ait bazı izlere, deriden yapılmış kayıklara, yontulmuş taştan bazı eşyalara rastladılar. Buna göre, ada Avrupalıların kimliklerini bilmedikleri insanlarca meskûndu. Bir varsayımla bölgeyi bırakmışlar, kuzey yönüne çekilmişlerdi.

Eskimolarla ilk ilişki, XIV. yüzyılın ortalarına doğru gerçekleşmiştir. 1379 yılına ait İzlanda yıllıklarına bakılırsa, o yıl **Skroling**'ler (Eskimolar) adalara saldırmışlar ve onları öldürmüşlerdi. 1921 yılında doktor **Nörland**'ın bir buluşu, bunun doğruluğunu saptar. Farvell burnu çevresinde bir mezar bulmuş ve içinde insan kemikleriyle bazı eşyalara rastlamıştır. Bu eşyalar, V. yüzyılda Avrupa'da yaşayan insanlarınkine benziyorlardı. Grönland, 1600 yılında ikinci kez keşfedilene dek unutulup gitmiştir.

NERELERE GİTMİŞLERDİ?

1837 yılına kadar Normanların Kuzey Amerika'ya yaptıkları yolculuklar bir efsane, saz şairlerinin ve hikâyecilerin şiirsel düşleri sayılıyordu. Fakat sonra Danimarkalı tarihçi **Carl Rafyn,** ünlü **Saga**'ların (kuzey destanlarının sağlam gerçeklere dayandıklarını kesinlikle kanıtladı. Bu destanlar, bir bölümü kuşaktan kuşağa anlatılan, bir bölümü de yazılı aile tarihçeleriydi. Sonradan, XIII. ve XIV.

Normanlar Amerika kıtasında nereye ayak basmışlar, bu koca kıtanın acaba hangi yöresinde bir süre yaşamışlardı .Bu, yıllar yılı araştırıcıları yakından ilgilendiren bir nokta oldu. Evet, bir yere çıkmışlardı, kuşkusuz fakat bu çıkılan yer, hangi yerdi?

... Daha sonra keşfettikleri İzlanda'ya yerleştiler. Bu, Norveçliler kolu idi. Danimarkalılar ise, IX. yüzyılda İngiltere'ye akınlar yaptılar ve bu ülkenin fethine çalıştılar. Kral Knut, Britanya adasını bir süre egemenliği altında tuttu.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

... Daha sonra keşfettikleri İzlanda'ya yerleştiler. Bu, Norveçliler kolu idi. Danimarkalılar ise, IX. yüzyılda İngiltere'ye akınlar yaptılar ve bu ülkenin fethine çalıştılar. Kral Knut, Britanya adasını bir süre egemenliği altında tuttu.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

"... Nehirler ve göller balıkla doluydu. Toprak o denli bereketliydi ki, sürülere kış için yem sağlamaya bile gerek kalmıyordu. Geceyle gündüz, geldikleri ülkelerdeki gibi birbirine eşitti."

yüzyılda bir araya getirilerek titizlikle yazılmıştı. Bunlarda olaylara tanık olanların verdikleri bilgiler vardı. Profesör **Frdtjof Nansen**, destanları okuduğunda, olaylar gözlerinin önünde belirdi sanki. Bütün bunların düş ürünü olduğuna inanamazdı.

Normanların yolculukları, keşifler tarihinin en ilginç olaylarındandır. Hıristiyan dünyası birinci yılın bitiminde dünyanın sona ermesini beklerken, Normanlar, Atlantik'e açıldılar. İzlanda ve Grönland'ı sömürgeleştirdiler. Colomb'un Batı Hint adalarına erişmesinden tam beş yüzyıl önce Amerika'yı keşfettiler.

Ama, Amerika kıt'asında nereye çıkmışlardı? **Saga**'larda sözü geçen Vinland neredeydi? Bu kitaplarda ülkenin iklimi, evrensel bilim açısından özellikleri, doğal ürünleri, yerlileri ve kâşiflerin yolculuklarının süresi konularında birçok ipuçları vardı.

Saga'lar iki gruptu. **"İzlandalı-**

Normanların bir bölümü de Akdeniz'e girdi. İtalya'nın Pisa kentine kadar ilerlediler. İtalya ve Fransa'daki imparatorlar ve imparator soyundan gelenler bu ürküntü verici deniz akıncılarına karşı ülkelerini gereğince savunamadılar.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Normanlar, denizcilikde çok üstündüler. Akarsularda da kullanılmaya son derece elverişli olan gemileri ortalama bir hesapla kırk-elli kişi alıyordu.

ların Kitabı" ya da **"Hauks ve Flatey."** **"İzlandalıların Kitabı"**nda "Bilgili" diye tanınan bilgin **Ari Thorgilsson**'un yolculuklarla ilgili ilk yazıları bulunuyordu. 1067 yılında ölmüştü; yani, anlattığı olayları biliyordu. Grönland Destanları'nı içeren **"Flatey"**de ise, Leif Eriksson, erkek kardeşleri ve tek kızkardeşinin hikâyeleri anlatılıyordu.

Vinland konusundaki ilk bilgi kaynağı **Saga**'lar değildir. 1070'-de bir kitap yazan Alman tarihçisi Bremenli **Adam** bir adadan söz ediyordu. Bu bilgiyi Danimarka'dan toplamıştı. Adam şöyle yazıyordu: "Buraya **Vinland;** yani, **Şarap Ülkesi** adı verilmiş. Çünkü burada yabani üzümler yetişiyormuş ve bunlardan en iyi şaraplar yapılıyormuş. Orada kendi kendine yetişen buğdaylar da bulunmaktaymış." Bu sözlerden o eski tarihlerde bile Kuzey Avrupa'da Vinland'ın herkes tarafından bilindiği anlaşılmaktadır.

Kuzey Destanları'nda, **Barni Herjolfsson**'un Yeni Dünya'yı bir rastlantı sonucu gördüğü anlatılıyordu. Barni, İzlanda'dan Grönland'a giderken rotadan çıkmış, güneyden kuzeye doğru çıkarken üç değişik ülke görmüş, ama karaya ayak basmamıştı. Grönland'a döndüğünde ona o ülkeleri merak etmediği için çatmışlardı. Barni'nin verdiği bilgilerle açıklamaları sömürgecileri umutlandırmıştı. Bu yabancı ülkelerde Grönland'da olmayan şeyleri bulabileceklerini düşündüler. Ev yapmak için kütüklere, sürülerini otlatmak için de meralara ihtiyaçları vardı.

Leif Eriksson, M.S. 1003'de keşiflerde bulunmak için Grönland'dan batıya doğru açıldı. Bu iş için Barni'nin teknesini kiralamış ve yanına da yirmi beş kişi almıştı.

Charlemagne'nın ölümünden sonra, Normanlar, geride kalan imparatorluk için tehlikeli olmaya başlamışlardı. Belli başlı limanları baskınlayıp yakıp yıkma eylemlerine giriştiler. Akarsulardaki adalara yerleştiler. Buralardan ülkenin içlerine doğru yürüdüler. Halkı öldürdüler, kiliselerle manastırları ateşe verdiler.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Charlemagne'nın ölümünden sonra, Normanlar, geride kalan imparatorluk için tehlikeli olmaya başlamışlardı. Belli başlı limanları baskınlayıp yakıp yıkma eylemlerine giriştiler. Akarsulardaki adalara yerleştiler. Buralardan ülkenin içlerine doğru yürüdüler. Halkı öldürdüler, kiliselerle manastırları ateşe verdiler.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

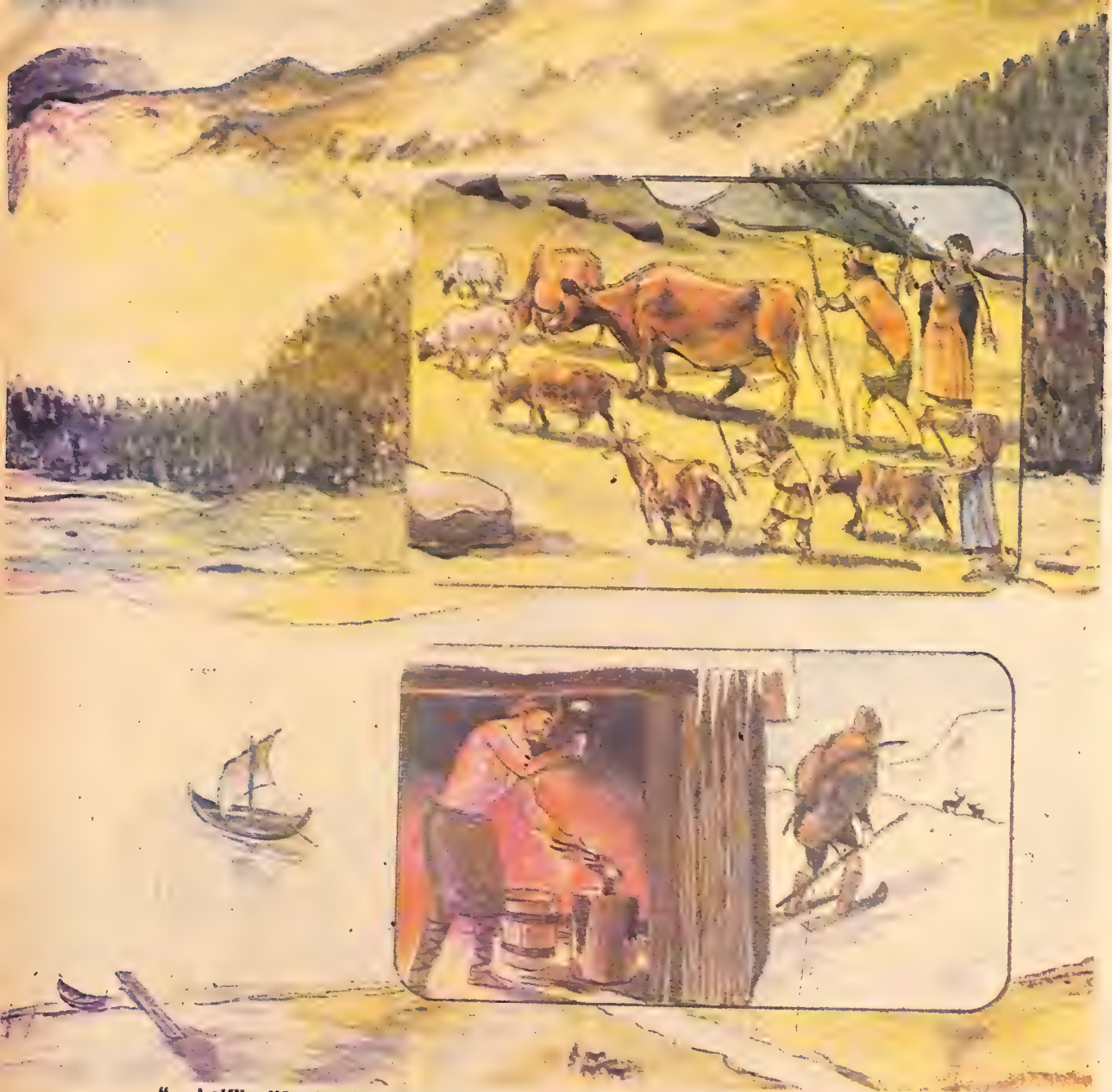

"... Leif'in diğer kardeşi yanına erkek, kadın ve sürülerini de alarak yola çıktı. Vinland'a yerleşmek niyetindeydi. O da o yeni topraklarda iki yıl kaldı. Üzümü ve yaban buğdayını görüp tanıdılar."

Kuzey Destanları'nda bir araya getirilen bilgiden Leif Eriksson'un önce **Helluland** adını verdiği bir yere çıktığını öğreniyoruz. Bu söz **'yassı kaya'** anlamına geliyordu. Burası çorak, kayalık ve bitki örtüsü bulunmayan bir yerdi. Dağları da dev buzullarla kaplıydı. Eriksson yoluna devam ederek yassı, geniş kumsalları olan, ormanlık bir ülkeye ulaştı. Buraya **Orman Ülkesi** anlamına gelen **"Markland"** adını verdi. Kuzeydoğudan esen rüzgârı arkasına alarak ilerledi ve iki gün sonra üçüncü bir ülkeye erişti. Asıl karanın kuzeyinde bir ada da vardı. Gemi, bu adayla karadan kuzeye doğru uzanan burnun arasındaki boğaza girdi. Leif'le adamları bir gölden nehrin aktığı bir yerde karaya çıktılar. Kaptan kışı orada geçirmeye karar verdi. Adamları büyük evler yaptılar ve zamanı hesaplayabilmek için taşlar yığdılar.

DESTANLARIN DEDİĞİ

SAGA'larda bu ülke şöyle tanımlanıyordu:

"Nehirde ve gölde bol bol som balığı vardı. Bunlar o zamana dek görülen somlardan çok daha büyüktü. Toprak öylesine bereketliydi ki, sürülere kış için yem sağlamaya gerek kalmayacağını düşündüler. Kışın don olmadı. Otlar da hemen hemen hiç kurumadı. Geceyle gündüz Grönland ve Izlanda'da olduğundan daha eşitti birbirine. Yılın en kısa gününde güneş hem kahvaltı zamanı, hem de öğleden sonra hâlâ görülüyordu..."

Bu ülkede yabani buğdayla dolu tarlalar da vardı.

Leif adamlarını gruplara ayırmıştı. Her gün bir grubu çevreyi incelemeye yolluyordu. **Tykir**

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

adında bir adam geri dönüp üzümler ve asmalar bulduğunu haber verdi. Bu adam **"Güneyli"** diye tanımlanıyor. Belki de bununla onun Alman olduğu açıklanmak isteniyor. Grönland Destanı, Tykir'in buluşunun önemini tekrarlıyor ve adamın sözlerini de açıklıyordu:

"Bu gerçekten doğru. Çünkü ben üzüm ve asmanın bol olduğu bir ülkede yetiştim."

Böylece Tykir'in iyi bir tanık olduğu da ileri sürülüyordu.

Fakat üçüncü ülkenin **"Vinland"** diye tanınmasının nedeni orada üzüm bulunduğu iddiaları olmayabilirdi elbet.

Leif ve adamları, baharda Grönland'a döndüler. Onun bu yeni ülkeye tekrardan gitmediği anlaşılıyor. Diğer keşifleri erkek kardeşiyle tek kızkardeşine bırakmış. Grönland'ın güney ucundaki köyden yola çıkan kardeşi **Thorvald,** iki gün sonra **Helluland'a, Markland'ın "Şahane Kumsalları"na** da yine iki günde erişmiş. Yanında 135 tayfayla Vinland'a kadar uzanmış. Yerlilerle yapılan bir savaş sırasında da ölmüş. Normanlar bu yerlilere **"Skraeling"** adını vermişlerdi. Bu adamlar, deri kaplı kayıklara biniyorlardı. Thorvald'ın adamları bu yeni ülkede iki yıl kalıp sonra Grönland'a döndüler.

Leif'in diğer bir kardeşi **Karlsemne,** yanına erkek, kadın ve sürüleri alarak yola çıktı. Vinland'a yerleşmek niyetindeydi. O da yeni ülkede iki yıl kaldı. O sırada adamları ona heyecanla üzüm, yaban buğdayı ve bol çimenli yerler bulduklarını müjdelediler. Bu adamlar **'İskoç'**lar diye tanımlanıyor. Yani, onların üzümleri tanıyacak kimseler oldukları açıklanıyor. Normanlar yeni ülkedeki ilk kış az kalsın açlıktan ölüyorlarmış. Çünkü kış çok şiddetli olmuş. Açlıktan ölmek tehlikesinden, karaya vuran bir balina bulmaları sayesinde kurtulmuşlar. Balık yakalamak için de zekice bir yol bulmuşlar. Deniz yükseldiği sırada suyla karanın birleştiği yere havuzlar kazmışlar. Sular çekildiği zaman balıklar havuzda kalıyormuş. Yerliler, Karisemne'nin adamlarına da saldırmışlar. İki Norman öldürülmüş. Bu ölümler Karlsemne'nin, **"Burası güzel bir ülke ama, bu yerliler yüzünden korku ve çabalama daima yaşantımızın bir parçası olacak,"** diye düşünmesine neden olmuş. Yanında değerli postlar, asmalar ve üzümlerle Grönland'a dönmüşler.

KADIN KAŞİF

LEİF'in kızkardeşi karma bir grubu Vinland'a götürmüş. O da ülkeye yerleşmek niyetindeymiş. Ama bu kez, gelişen olaylar felâketle sonuçlanmış. Çünkü bekâr erkekler, evli kadınları kovalamaya başlamışlar. Kavgalar çıkmış ve bir yıl sonra da Grönland'a dönmüş.

Bunlardan sonra başka yolculuklar da yapılmış.

Bazı İskandinavlar daha güneye de inmiş olabilirler. Ama yeni bir ülke görüldüğünden söz eden bir belge yoktur. Yalnız Gröenland'da bulunan bir parça antrasit kömürü bir sefer sırasında kuzeylilerin Rhode Island'a erişmiş olduklarını gösteriyor. Çünkü Atlantik kıyısında ancak orada bu tür kömür yüzeyde bulunuyordu.

Normanların Vinland'a tümüyle yerleşemedikleri anlaşılmaktadır. Bunun sebebi, silahları güç bakımından, Kuzeylilerinkine eşit, sayılarıysa çok daha fazla olan **Skraeling**'lerin karşı koymaları. Belki, 1121'de, Vinland'da bir Norman grubu vardı. Çünkü Gröenland Piskoposu Erik, **"Vinland'ı aramaya"** bu yolda çıktı. Fakat onun bu ülkeye erişip erişmediğini bilmiyoruz.

Normanlı sömürgeciler, Gröenland'da 1400 yıllarına kadar kaldılar. Sonra buradaki yerlerini terkettiler. Onların Gröenland'dan ayrılmalarının nedeni de bir hayli tartışmaya yol açtı. Bulunan iskeletler, Kuzeylilerin sağlıklarına bir şey olmadığını, güçlü kuvvetli insanlar olduklarını gösteriyor. Ayrıca, Eskimolarla da dost geçiniyorlardı. Belki sayıları veba yüzünden azaldı. Belki de iklim değişti. Bu ikinci olasılık, akla daha yakın geliyor. 1000 yılında Kuzey Yarımküre-

Normanlar uzun bir süre Paris'i de kuşatmışlardı. Daha sonra Fransa'nın kuzeyinde Normandiya dükalığını kurdular ve ardından yine İngiltere'ye yöneldiler.

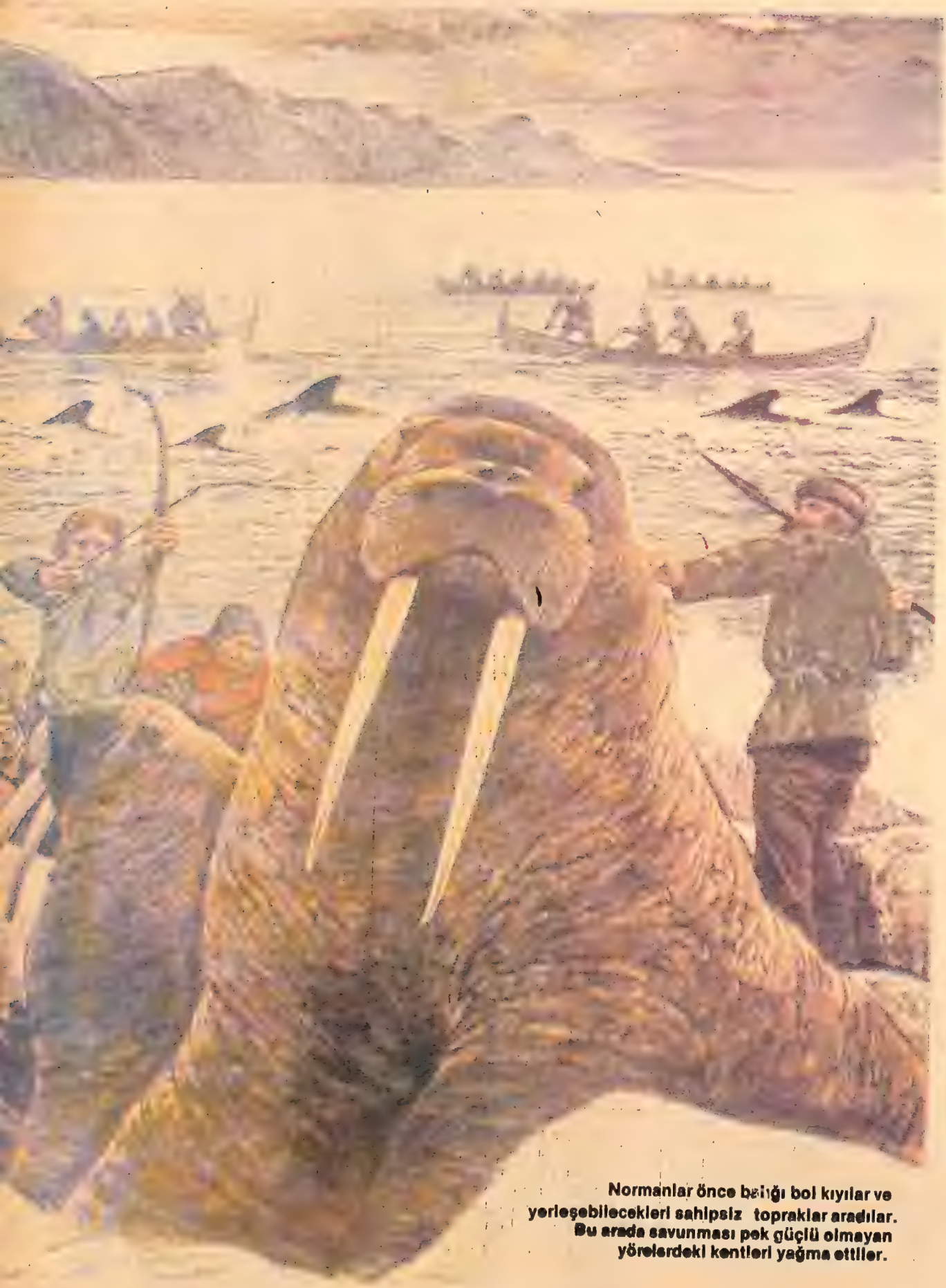

Normanlar önce balığı bol kıyılar ve yerleşebilecekleri sahipsiz topraklar aradılar. Bu arada savunması pek güçlü olmayan yörelerdeki kentleri yağma ettiler.

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

"Kuzey Destanları" kitabında Yeni Dünya'nın (Amerika'nın) bir rastlantı sonunda Vikingler ya da Normanlar tarafından keşfedildiği anlatılır.

si'nde havalar çok ısınmıştı. Sonra bu XIII. yüzyılda yerini gitgide artan bir soğuğa bıraktı. Hatta bu yüzden **"Küçük Buz Çağı"** adı da kullanıldı.

Kuzey Destanları'na yeniden ilgi duyulması Vinland'ın nerede olduğunu öğrenme çabalarına girişilmesine yol açtı.

Destanlarda üzümden söz edilmesi, Vinland'ın, **Massachusetts** olduğunun düşünülmesi varsayımını akla getirdi. Bu üzümlerin yetişebileceği bu bölge 42. enlemin üzerinde bulunuyordu. Cod Burnu da Vinland'ın açıklanan niteliklerine uyuyordu. Amerika'nın doğu kıyılarında Cod Burnu'nun güneyinde som bulunmaz, daha kuzeydeyse üzüm yetişmezdi. Ayrıca **"yılın en kısa gününde güneşin gözükmesi"**yle ilgili olan sözler de yine buraya uyuyordu. Normanlar akşam yemeklerini öğleden sonra onaltı kırk sularında yerlerdi. Yılın en kısa gününde altmış kilometre daha kuzeyde olan Boston'da da güneş bu saatte batıyordu. Ancak **Saga**'lardaki bir açıklama, o bölgenin tarihiyle ters düşüyordu. İngilizler, 1939'da oraya eriştikleri zaman Kızılderililerle de karşılaşmışlardı. Ama bu yerlilerin sandalları deri kaplı değildi.

Rhode Island'daki Newport'da **"İskandinav"** kulesinin bulunmasının bu varsayımı desteklediğini söyleyenler de çıkmamış değildir. Ama artık Cod Burnu'nun Vinland olmadığı kesinlikle biliniyor. Bu ülkenin o kadar güneyde olması zaten olanak dışı.

BİLMECEYİ ÇÖZEN

HELGE Ingstad adında Bir Norveçli, Kuzey Kutbu'nda bir Eskimo ailesinin yanında bir süre oturdu. Sonra Grönland'ın Norveçli Valisi olarak da görev yaptı. İngstad'ın Gröenland'daki eski Norman kalıntılarına karşı duyduğu ilgi onun Vinland'ı aramaya başlamasına yol açtı. Önce **Saga**'ları inceledi.

İngstad bu belgeleri okurken **"üzümleri"** tanıyan adamların İskandinav olmadıklarını farketti. Bunlardan biri **"güneyli"**, yani, belki de Alman'dı. Diğeriyse **"İskoç"** diye tanımlanıyordu. Hikâyeyi daha sonra anlatan kişinin, Normanların inanılacak tanıklar sayılmayacaklarını düşündüğü, **"üzümlerin"** varlığını kanıtlamak için bu **"yabancıları"** seçtiği anlaşılıyordu. İngstad başka bir tuhaflığın da farkına vardı: Bir yolculukta, üzümler, Vinland'ın kuzeyindeki bir ülkede bulunmuş ve kışın toplanmıştı. Olay daha çok bir peri masalına benziyordu. Hikâyeyi anlatanlar yalnızca kâşiflerin şarap yaptığından mı söz etmişlerdi? Destanları, daha sonra aktaranlar, onların şarap yaptıklarını kastettiklerini mi sanmışlardı?

İngstad, **Pentateuch**'dan sonra bütün eski edebiyatta üzüm-

lerin çoğu zaman yabancı ülkelerde bulunduğundan söz edildiğini biliyordu. **Efsaneleşmiş Talihli Adalar**'da yaban üzümleri ve tarlalar dolusu buğday vardı. Sözde VI. yüzyılda yaşadığı söylenen Irlandalı Aziz **Brendan**'la ilgili efsanelerde tanımlanan ülkelerde de **"şarap ağaçları"**ndan oluşmuş ormanlar bulunduğu ileri sürülüyordu. Çok kişi kâşiflerin üzüm bulmalarını bekliyordu.

İngstad, Normanların böğürtlen gibi yabani meyvalar bulduklarına ve şaraplarını da bundan yaptıklarına karar verdi. Herhalde bu **"üzümler"**, gezgin **William Alexander**'ın 1624'de **Nova Scotia**'da bulduğu **"kırmızı şarap üzümleri"**nden farksızdı. Şimdi **"ezme üzümleri"** diye adlandırılan bu meyva, Kanada'nın bütün kıyılarında yetişmektedir. Bunlar kırmızı ve lezzetli. Avrupa'nın kırmızı frenk üzümlerine benzer. Newfoundland'da bunlardan hâlâ şarap yapılmaktadır.

Belki karışıklığa neden olan bir şey de **"şarap üzümleri"**ni tanımlamak için bir Norman sözcüğünün kullanılmasıydı; yani, **"vinboer"** sözcüğünün. Bu yüzden Vinland'ın "üzüm ülkesi" anlamına gelmesi de gerekmezdi. Çünkü **"vinboer"**, uzun olarak okunan **"i"** harfiyle yazılmasaydı, o zaman bu sözcük de **"otlar ülkesi"** anlamına gelecekti. Normanlar, Vinland'da ağaçlar ve sürülerin otlaması için güzel otlaklar bulmuşlardı. Bu yüzden, bu ülkeye "otlar ülkesi" adını takmaları daha olağan olurdu.

Başka bir gerçek de Vinland'ın Cod Burnu'nun çok kuzeyinde olduğunu gösteriyordu. Normanlar, usta denizcilerdi. Belki **Destanlar**'da belirsiz yer çoktu, ama Kuzeylilerin gittikleri yol konusunda verdikleri bilgi mutlaka doğruydu.

Normanlar, Gröenlandlıların kullandıkları ve **"Knarr"** adı verilen geniş ticaret gemilerine ya da 1880'de Güneydoğu Norveç'teki kazılarda çıkan **Gokstad** gemisine benzeyen teknelere biniyorlardı. Gokstad gemisi, IX. yüzyılın ortasında yapılmıştı. Bir direği ve dört köşe seren yelkeni vardı. İki yanda onaltı kürekçi oturuyordu. Norveçli **Magnus Andersen** bunun eşini yaptırarak 1893'te Atlantik Okyanusu'nu aştı. Şaşılacak bir hızla ilerledi tekne. Ortalama beş-altı deniz mili hızla gidiyor, bazen bu onbir mile kadar çıkıyordu.

Akıntıları kullanmasını iyi bilen Normanlar da böyle ortalama bir hızla yirmidört saatte yüzelli mil yol alırlardı. Kuzeyliler bir günde alınan yolu göstermek için **"dogr"** kullanmışlardı. Ve Destanlar'a göre, Vinland'a erişmek için birkaç **"dogr"** yeterliydi.

Sözgelişi, Gröenland'ı tutturamadığı için Yeni Dünya'yı bir rastlantıyla bulan **Barni**, ilk karayı gördükten iki gün sonra ikinci bir ülkeye yaklaşmıştı. Bundan üç gün sonraysa, buzullarla kaplı bir yere erişmişti.

Barni, güneyden kuzeye çıktı ve dört günlük bir yolculuktan sonra Gröenland'ın güney ucuna döndü. İlk gördüğü karadan dokuz gün sonra yani... Buranın sonradan **"Vinland"** denilen yer olduğu anlaşılıyordu.

Leif, Barni'den ayrı bir yol izledi. Tümüyle aksi yöne doğru gitti. İlk bulduğu ülke dev buzullarla kaplıydı. Leif'in önce orayı görmüş olması da olağandı. Çünkü akıntılar onu kuzeye, David Boğazı'na doğru götürecek ve boğazın en dar yerinden geçecekti.

LEİF'İN YOLCULUKLARI

LEİF, **Helluland**'dan **Markland**'a gitti. Burada geniş, beyaz kumsallar ve ormanlar vardı. Bu tanımlama, Labrador kıyılarına uyuyordu. Leif, denizde iki gün ilerledikten sonra üçüncü ülkeye erişti. Bundan da **Vinland**'ın ikinci ülkenin fazla güneyinde olmadığı anlaşılıyordu.

Başka etkenler de Vinland'ın Newfoundland olabileceğini gösteriyordu. Özellikle bu adanın kuzey kıyıları Vinland'ın tanımına uyuyordu. Gröenland'la Newfoundland'ın arası, 1300 deniz miliydi. Eski Normanlar bu uzaklığı on günde aşarlardı. Ama bütün bunlar birer varsayımdı. İngstad, kanıt arıyordu.

Normanlar, Vindland'da **"büyük evler"** yapmışlardı. Kuşkucular, ancak bunlar bulunduğu takdirde inanabilirlerdi.

İngstad, 1960'da "saman yığınındaki bu iğneyi aramaya" başladı. Tam sekiz yaz dolaştı. Rhode İsland'dan başlayarak kuzeye doğru çıktı. Yürüyor, otobüse biniyordu. Zaman zaman da uçağa. Aradığı yerin belirli bazı özellikleri vardı. Burada otlaklar, geride orman ve ileride de deniz olacaktı. Denize doğru bir burun çıkacak, karşıda da bir ada bulunacaktı. Ayrıca bir gölden de denize bir nehir akacak, kış ortasında, güneş, saat dörtbuçuk sularında batacaktı.

İngstad, kuzeye çıkınca durum kolaylaştı. Helluland'ın Baffin ve Markland'ın da Labrador olduğu belliydi. Geniş kumsalları olan kayalık bir yerdi burası. İngstad, iklimi daha yumuşak olan Newfoundland'e döndü. Burada bol bol orman, mera, av hayvanı ve balık vardı. Bu bölgenin yerlisi olan Kızılderililer, Eskimolardan kayıklarını deriyle kaplama yöntemini öğrenmişlerdi.

İngstad gittiği her yerde **"eski evleri"** sordu. Bir balıkçı köyünde bu sorusu kuşkuyla karşılandı.

"Öyle eski şeylerle neden ilgileniyorsun?"

İngstad, "Orayı kazmak istiyorum," dedi.

"Öyle diyorsun, ama, beni kandıramazsın."

Adam konuşmasını sert bir tavırla sürdürürken İngstad da durumu anladı.

"Burada gömülü bir hazine varsa, biz onu buluruz."

İngstad bir balıkçı köyünden ötekine giderek aynı soruyu sordu. Sonunda umduğu karşılığı aldı.

"Evet, **L'Anse aux Meadows**'da öyle bir şey olduğunu duydum."

O köyün **"Büyük Reisi"**, İngstad'a daha da yardım etti. **George Decker**, Norveçliye;

"Evet," dedi. "Kara Ördek Çayı'nın yakınında öyle bir şey var."

Decker, İngstad'ı körfeze götürdü. Buradaki ovada ince bir nehir gölden çıkarak, otlakların arasından geçiyor ve deni-

Bu ansiklopedi TÜRK TİCARET BANKASI'nın Çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

Şimdi bunu saptamak gereklidir. Önerilen biçim eskiden beri vardır. Bunu açıklayıp daha belirli olarak saptayacağız.

Vehbi Bey (Balıkesir) - Biz önce bunalımı giderelim.

Halil Bey - Anayasa'yı değiştirmeye ve yeniden yapmaya yetkimiz vardır. Ama, bu değişiklikler gerçekten yurdumuzun ve ulusumuzun mutluluğunu sağlar mı? Bunu söylemek gerekir. Bunu, hukukçu, hukuk bilgini olan arkadaşlarımız gelsinler, açıklasınlar. Açıklama yapılmadıkça, bunun hemen çözümlenmesinden yana değilim.

Üyelerden biri - Anayasa öyle gelişigüzel değiştirilmez.

Hamdullah Suphi Bey (İstanbul) - Dört yıl önce, Bakanların ayrı ayrı seçilmesinin sakıncalarını söylemiştim. Bugün de o zamanki durum ortaya çıktı. Gazi Paşa'nın önerisine gelince, bu, yeni değildir. Dört yıl önce yapılan bir yasaya daha açık bir biçim verilmektedir. Durum bu olduğuna göre, bana karşı söz söyleyecekler gelsin, düşüncelerini söylesin.

Ragıp Bey (Kütahya) - Yasaların en iyisi, olaylardan ve gereksemeden (ihtiyaçtan) doğanıdır. Gerekseme ise meydandadır. Anayasa tamamlanmalıdır, açıklanmalıdır. Önerinin hemen görüşülmesine geçelim.

Adalet Bakanı Rahmetli Seyit Bey - Önerilen tasarı, yürürlükteki Anayasa'nın açıklanıp saptanmasıdır. Anayasa'yı daha belirli ve açık bir duruma getirirsek, ulusumuzun ve yurdumuzun yararına daha uygun bir iş görmüş oluruz.

Abidin Bey (Manisa) - *Önce Hükümet bunalımını giderelim.*

Eyüp Sabri Efendi (Konya) - Biz Gazi Paşa Hazretlerini yargıcı (hakem) yaptık. "Bizim, Anayasa'yı değiştirmeye yetkimiz yok." demek, hukuka (adalete) aykırı bir Meclis olduğumuzu kabul etmek demektir. Meclis'in Anayasa'yı değiştirme yetkisi apaçıktır. Ne olursa olsun, Hükümetimizin biçimi Cumhuriyet olacaktır.

Bundan sonra *İsmet Paşa* söz alarak şu konuşmayı yaptı:

"Parti Başkanı'nın önerisini kabule kesin gerekseme vardır. Bütün dünya, bizim bir Hükümet biçimi görüştüğümüzü biliyor. Bu görüşmelerimizi bir sonuca bağlamamak, güçsüzlüğü ve düzensizliği sürdürmekten başka bir şey değildir. Daha önce geçen bir olayı anlatayım. Avrupa'nın siyasa (politika) adamları beni uyardılar: "Devletinizin başkanı yoktur. Şimdi başkanınız Meclis başkanıdır. Demek ki siz, ayrı bir başkan bekliyorsunuz." dediler. Avrupa düşüncesi işte budur. Oysa biz böyle düşünmüyoruz. Ulus, egemenliğine ve yazgısına (kaderine) kendisi el koymuştur. Öyleyse, bunu yasa ile belirtmekten niye çekiniyoruz? Cumhurbaşkanı olmadan, Başbakan'ı yasaya uygun olarak seçebilmek için, Gazi Paşa Hazretlerinin önerisinin yasalaşması gerekir. Genel güçsüzlüğün sürdürülmesi doğru değildir. Partinin, bütün ulusa karşı yüklendiği sorumluluğun gereklerine göre iş yapmak zorunludur."

İsmet Paşa'dan sonra, Rahmetli Abdürrahman Şeref Bey, yaptığı konuşma arasında şu sözleri de söyledi:

"Hükümet biçimlerini birer birer saymak gereksizdir. Egemenlik sınırsız ve koşulsuz (şartsız) ulusundur." dedikten sonra, kime soracaksanız sorunuz, bu, Cumhuriyettir. Doğan çocuğun adıdır. Ama, bu ad kimilerine hoş gelmezmiş, varsın gelmesin!"

Bundan sonra Yusuf Kemal Bey, öneriyi kabul etmenin gerek olduğunu belirten uzun bilgiler verdi, görüşlerini açıkladı. Sonra: "Bunun hemen yasalaşması için gerekli işlemin tamamlanmasını öneririm." dedi.

29 Ekim 1923 Günü Parti Grubunda Yapılan Görüşmeler

SİMDİ 29 Ekim Pazartesi günü Ankara'da geçen olayı kısaca anlatmaya çalışacağım.

Öğleden önce saat 10.00'da, Halk Partisi Grubu, Grup Yönetim Kurulu Başkanı Fethi Bey'in başkanlığında toplandı. Bakanlar Kurulu seçimi görüşmelerine başlandı. Ben görüşmelere katılmadım. Çankaya'daki evimde çalıştım.

Fethi Bey, Genel Kurul'a sunulmak üzere, hazırlık niteliğinde, bir Bakanlar Kurulu listesi düzenlendiğini söylemiş. Ali Fuat Paşa'nın başkanlığında bir aday listesi sunmuş.

Okunan bu listede İktisat Bakanlığı'na aday gösterilen Celâl Bey, söz alarak kendisinin seçilmemesini önermiş. "Bu listedeki kişiler, çekilenlerden daha güçlü değildir. Yeni seçilenler, eskilerden daha güçlü olmalıdır." demiş. Bundan sonra şu konuşmalar olmuş:

Saip Bey (Kozan milletvekili) - Meclis Başkanlığı'na, Fethi Bey, Bakanlar Kurulu Başkanlığı'na İsmet Paşa seçilmelidir.

Ekrem Bey (Rize) - Yeni kurul, eski kurulun boşluğunu doldurabilecek mi? Bu konudaki düşüncelerini Başkan Paşa Hazretleri (Mustafa Kemal) bildirsinler, aydınlanalım.

Zülfü Bey (Diyarbakır) - Yetki, Parti Meclisi'nindir. Parti Meclisi toplansın.

Mehmet Efendi (Bolu) - Seçilecek Bakanlar Kurulu, ancak bir ay çalışabilir. Seçimlerin böyle sık sık yenilenmesi, ülkeyi ve ulusu kötü ve güç duruma sürükler.

Faik Bey (Tekirdağ) - Listede gösterilen kişiler, öncekilerden güçlü değildir. Parti Meclisi toplanıp bu sorunu çözümlesin.

Vâsıf Bey (Manisa) - (İsmet Paşa'nın hizmetlerinden söz ettikten sonra) Ülkeyi, ulusu ne için bırakıyor? Önderlerimiz bizi aydınlatmamıştır. Sayın Başkanımız (Mustafa Kemal) bizi niçin aydınlatmıyor?

Necati Bey (İzmir) - Ülkenin güvendiği kişilerin bizi bırakıp ayrılmalarını kabul edemeyiz. Sayın Başkanımız bizi aydınlatsın ve uyarsın. İçeriye ve dışarıya karşı güçlü bir Bakanlar Kurulu'na gereksinme vardır.

Başkan Fethi Bey - Yönetim Kurulu'nun yaptığı bu liste, ne Paşa'nın (M. Kemal Paşa), ne de Yönetim Kurulu'nundur. (diye bir açıklama yapma gereği duymuş.)

Doktor Fikret Bey (Bilecik) - Vâsıf ve Necati Bey'lerin görüşlerine katılıyorum. Ülke, sütliman değildir. İşleri, gelişigüzel yapılacak bir seçime bırakmak olmaz. Yetenekli kişileri içeren bir Bakanlar Kurulu kurulmalıdır.

İzmir'de Kadınlar Kongresi'nde...

Recep Bey (Kütahya) - Arkadaşlar sözlerini bitirsinler. Sonra Gazi Paşa Hazretleri söylesinler. (Henüz toplantıda değildim.)

İlyas Sami Bey (Muş) - Sayın Başkanımız Gazi Paşa, düşüncelerini söylesinler. Bunalımın ortaya çıktığı gün giderilmesi daha yararlıdır. Savsaklama, bunalımın artmasına yol açar. Bir Bakanlar Kurulu Başkanı seçelim. Yirmi dört saatlik bir süre verelim, arkadaşlarını bulsun. Güçlü bir Hükümet kurulsun.

Abdurrahman Şeref Bey (İstanbul) - Kimi arkadaşlar boşuna kaygılanıyorlar. Bu, her ülkede olagelen bir şeydir. Hepimizin amacı, yurdun mutluluğudur. Bir makine kurup tıkır tıkır işletemiyoruz. Doğru. Güçlü bir Hükümeti nasıl bulmalı, derdi nasıl anlamalı? Anayasamızı göz önünde tutalım. Hükümetin görevini belli edelim. Meclis'te görüşler belirsin. Ondan sonra Başkan Paşa'mız da görüşlerini bildirsinler. Bir sonuç çıkaralım. Herkes bir işe yarar. Herkesi yaradığı işte kullanmalı. Kişilerden söz etmeyelim. Yüksek amaçlarda birliğiz. Başkan Paşa Hazretleri görüşlerini bildirsinler.

Eyüp Sabri Efendi (Konya) - Ne olursa olsun bir seçim karşısındayız. Eski Bakanlar Kurulu'nun, yeniden seçilse bile kabul etmemeye karar verdiklerini duyuyoruz. Bu kararı Yüksek Meclis bozmalıdır.

Recep Bey (Kütahya) - Üç ana noktadan söz edeceğim. Birincisi biçim, ikincisi çalışma eksikliği, üçüncüsü duygusal birliğimizde beliren çatlaklıklar. Biçimlerde eksiklik olursa iyi sonuç vermez. Elde bulunan listedeki değerli arkadaşlar, hangi zamanda, hangi koşullar altında çalışacaklardır? Belli değil. Güçlü bir kimsenin kendi arkadaşlarını bularak güçlü bir Hükümet kurması gerekir. (Recep Bey, özellikle son düşünce üzerinde uzun uzun bir konuşma yapmış.)

Ankara'da eşi Lâtife Hanım'la...

Talât Bey (Artvin) - Recep ve Abdurrahman Şeref Bey'ler pek güzel açıkladılar. Bakanlar Kurulu Başkanı'nın görevi nedir? Görev ve sorumluluk yasasını bugüne değin çıkarmadık. Gazi Paşa Hazretleri bizi aydınlatsınlar.

Başkan Fethi Bey, bundan sonra görüşmelerin yeterliğini oya koymuş. Görüşme yeter görüldükten sonra, birtakım önergeler okunmuş. Bu önergelerden Kemalettin Sami Paşa'nın önergesi kabul edilmiş. Bu önergeye göre ben, Genel Başkan olarak, sorunu çözümlemek için görevlendirilmişim.

Genel Kurul'da 28/29 Gecesi Hazırladığım Yasa Tasarısını Önerdim

ÇAĞIRMALARI üzerine toplantıya gittim. Salona girer girmez doğru kürsüye çıktım. Kısaca şu görüşü ve öneriyi ileri sürdüm:

"Baylar, Bakanlar Kurulu seçiminde görüş ayrılığına düşüldüğü anlaşılmıştır. Bana bir saat kadar izin verin. Bulacağım çözüm yolunu bilginize sunarım."

Başkan Fethi Bey, öneriyi oya koydu; kabul olundu.

Bu bir saat içinde, gereken kişileri Meclis'teki odama çağırarak onlara 28-29 Ekim gecesi hazırladığım yasa tasarısını gösterdim ve kendileriyle görüştüm.

Öğleden sonra saat 13.30'da Parti Genel Kurulu yeniden Fethi Bey'in başkanlığında toplandı. İlk söz bendeydi. Kürsüye çıktım. Şu konuşmayı yaptım:

İzmir'de annesinin cenaze töreninde...

"Sayın arkadaşlar, çözümlemeye güçlüğe uğradığımız sorunun neden ve etkeninin, bütün arkadaşlarca anlaşılmış olduğu kanısındayım. Eksiklik ya da sakınca, uygulamakta olduğumuz yöntem ile biçimdedir. Gerçekten, yürürlükteki Anayasa'mız gereğince bir Bakanlar Kurulu kurmaya giriştiğimiz zaman, bütün arkadaşların her biri, Bakanları ve Bakanlar Kurulu'nu seçmek zorunda bulunuyor. Hepinizin birden Bakanlar Kurulu seçmek zorunda bulunmanızdan doğan güçlüğün giderilmesi zamanı gelmiştir. Yüce kurulunuz, bu sorunun çözümlenmesi için beni görevlendirdi. Ben de bilginize sunduğum bu görüşten esinlenerek düşündüğüm biçimi saptadım. Onu önereceğim. Önerim kabul olunursa, güçlü bir Hükümet kurulabilecektir. Öneri şudur."

Bilinen tasarıyı okutmak üzere yazmanlardan (kâtiplerden) birine uzatarak kürsüden ayrıldım.

Önerimin niteliği anlaşıldıktan sonra tartışmalar başladı:

Sabit Bey (Erzincan) - Böyle Hükümet kurma yöntemini benimsiyorum. Ancak, Anayasa'nın değiştirilmesi önerisiyle bugünkü bunalım giderilemez. Biz şimdi bir Bakanlar Kurulu Başkanı seçelim. Anayasa'nın değiştirilmesini sonra düşünürüz.

Hâzım Bey (Niğde) - Anayasa'yı biz yapabilir miyiz? Sanırım yapamayız. Yetkimiz varsa, bu, Parti'de olmaz. Partide görüşüldükten sonra açık oturumda kimse söz söyleyemiyor. Ulus'un varlığıyla ilgili yasalara burada kesin bir biçim verilmesine karşıyım. Biz önce Hükümet bunalımını giderelim.

Yunus Nadi Bey - Buna yetkimiz vardır. Duraksamayalım. Şimdi biz, Hükümet bunalımının giderilmesini Başkan Paşa Hazretleri'ne bıraktık. O da bize, bu öneriyi getirdi. Bu öneride gösterilen yöntemi, bütün arkadaşlar ayrı ayrı düşünmüştür.

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU.

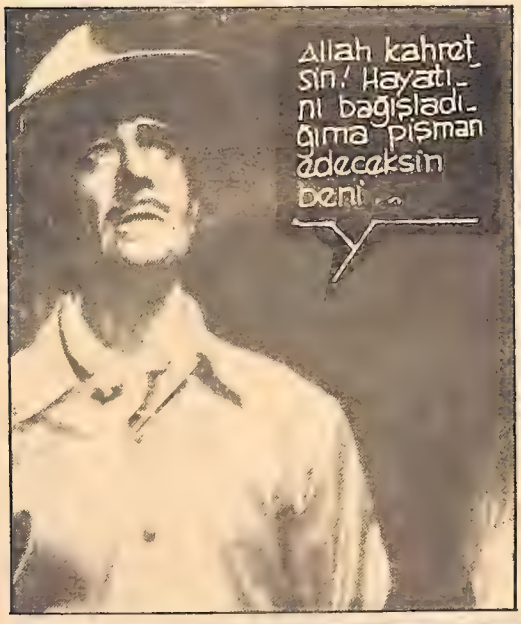

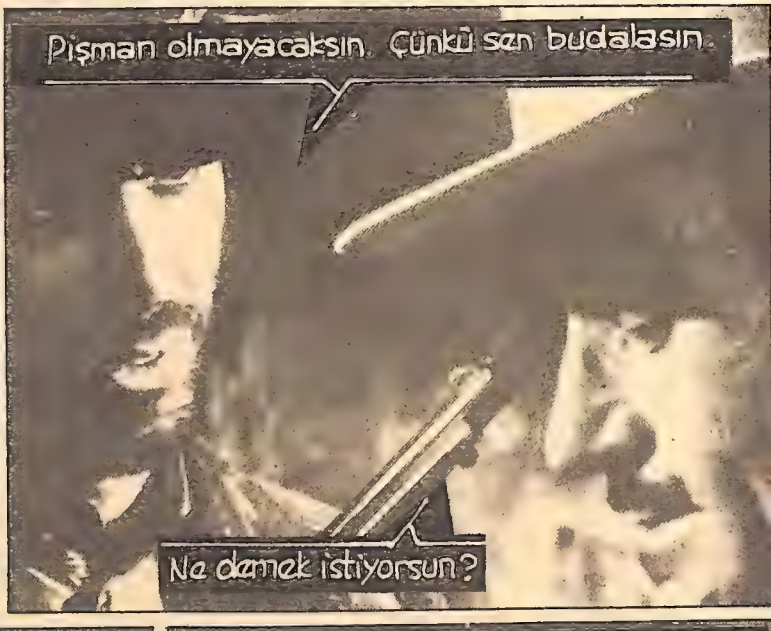

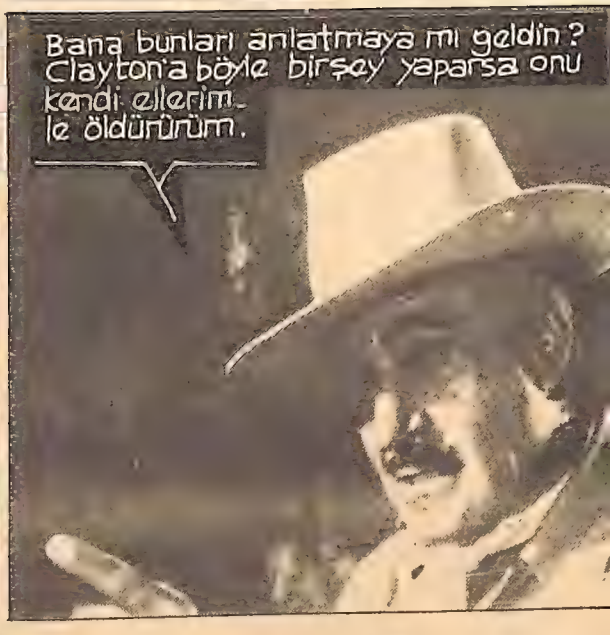

AMA MONETERO'YU ACI BİR SÜRPRİZ BEKLİYORDU. SANCHO'YU ODASINDA YATAĞINA BAĞLANMIŞ BULDU. ODAYA GİRER GİRMEZ BİR SES KIMILDAMAMASINI EMRETTİ.

KIN SİVARİSİ

Greenfield..... GEORGE HILTON
Clayton..... EDD BYRNES
Monetero..... GILBERT ROLAND
Marysol..... KAREEN O'HARA
Barnett..... IVANO STACCIOLI
Yönetmen:
ENZO G. CASTELLANI

BU GREENFIELD'İN SESİYDİ. ANLAŞILAN DURUMDAN YARARLANMAK İSTİYORDU.

10

Sonunda yine beraberiz, Monetero!

Allah kahretsin! Hayatını bağışladığıma pişman edeceksin beni...

Pişman olmayacaksın. Çünkü sen budalasın.

Ne demek istiyorsun?

Clayton'un oyununa geldin. Şu anda madalyonun iki parçası da onda. Sen altınları rüyanda görürsün artık.

Bana bunları anlatmaya mı geldin? Clayton'a böyle birşey yaparsa onu kendi ellerimle öldürürüm.

GREENFIELD'İN OYUNU, MONTERO'YU CLAYTON'A KARŞI KIŞKIRTMAKTI. CLAYTON İSE, TÜM BUNLARDAN HABERSİZ, YENİ ORTAĞINI GEORGETOWN'DAKİ HAMAMDA BULDU...

İyi öyleyse... Birlikte gideriz.
Babyorum bana güvenin yok. Ama farketmez. Ben genç de anlaşmamıza uyacağım.

DIŞARIDAN GELEN BİR SESLE İRKİLDİLER.

MONETERO'NUN ADAMLARIYD GELENLER..

..GREENFİELD VE CLAYTON KAÇMAK İÇİN ÇOK AZ ŞANSLARI KALDIĞINI FARKETTİLER.

VE ANSIZIN DIŞARI FIRLADILAR.
Buraya gelin! Gringolar burada!

HAYDUTLAR ÇOK KALABALIKTI. BU NEDENLE İKİ ARKADAŞ TÜM GÜÇLERİYLE SAVAŞMALIYDILAR...

GREENFIELD BİRKAÇINI DEVİRDİKTEN SONRA, SIRA SANCHO'YA GELDİ...

SANCHO'NUN GREENFIELD'LE GÖRÜLECEK AYRI BİR HESABI VARDI. VAHŞİ BİR HİDDETLE ÜSTÜNE ATILDI.

VE MİDESİNE YEDİĞİ BİR YUMRUKLA KENDİNİ YERDE BULDU.

CLAYTON İŞİNİ BİTİRİNCE ÇEVRESİNE BAKINDI. ŞAŞIRMIŞTI.

CLAYTON İKİ KİŞİYLE BOĞUŞURKEN GREENFIELD SAVAŞMAYI YEĞLEDİ...
Greenfield! Nereye kayboldun?

BİRDEN KARŞISINDA MONETERO'NUN ALAYCI VE KORKUTUCU YÜZÜNÜ GÖRDÜ...

Nereye böyle gringo?

Bir yere gittiğimi kim söyledi?

Gevezelik yetar Son duanı yap bakalım.

İstersen vur ama sen zararlı çıkarsın

saçmalama! Ne demek istiyorsun?

Dinle: Greenfield altının yerini biliyordu ve kaçtı. Ama bende biliyorum. Belki seninle anlaşabiliriz.

HEMEN ANLAŞIP GREENFIELD'DEN ÖNCE ORAYA VARMAK ÜZERE YOLA KOYULDULAR...

GREENFIELD'İN İZİNE HIÇBİR YERDE RASTLAMADILAR

Biraz atları dinlendirelim Monetero. Dağlardan geberek epey vakit kazandık.

(SÜRECEK)

SİNAN GÜRDAĞCIK

AYLA ÇINAROĞLU'nun Bir Hikâyesi

KÜÇÜK BİR GEZİNTİ

Resimler: Sema ÜNDEĞER

DENİZ kenarı ne güzeldi. Gökyüzü, küçük beyaz bulutlar, iskelede bekleyen vapur, vapurun çevresinde dönüp duran martılar ne güzeldi.

— Anne, kuşlara biraz mısır atalım mı?

— Atalım! Ama ta ordan attığınız mısırları görüp de gelirler mi bilmem, bir deneyelim istersen.

Çantasındaki paketten birkaç mısır tanesi aldı, Çiğdem'e verdi. İskelenin hemen yanındaki parkın önünden bakıyorlardı denize ama martılar tüm ilgilerini vapura, vapurdan atılacak çerçöpe çevirmişlerdi. Çiğdem'in denize attığı mısırları görmediler bile. Üstelik mısır taneleri hemen dibe gidiyordu, vazgeçtiler.

— Bak, dedi annesi, orda güvercinler var, onlara atalım.

Ağaçların altına doğru yürüdüler. Boş bir sıra bulup oturdular. Parktaki güvercinler çevrede insan olmayan yerleri kolluyor, gözle görülmeyen yiyeceklerini ivediyle topluyorlardı yerden.

Annesi, bu küçük park gezintisinde Çiğdem'in kuşlara atması için çantasına özel olarak koyduğu mısır paketçiğini çıkardı, Çiğdem'e verdi. Birkaç mısır tanesi alıp yere attı Çiğdem. Güvercinlerden biri gördü, boynunu şöyle bir kırdı. Küçük kırmızı gözleri istekle bakıyordu ama hemen Çiğdem'in ayaklarının dibine düşmüştü mısırlar, güvencesi yoktu, yaklaşamıyordu.

— Biraz daha uzağa fırlatmalısın. Bak, buraya gelmeye korkuyorlar.

— Neden korkuyorlar?

— Bizden. Onları tutacağımızı sanıyorlar.

— Ama tutmayız ki, değil mi?

— Tutmayız, tabii...

— Tutarsak ne yaparlar?

— Korkarlar, ağlarlar her halde.

— Ama kuşlar ağlamaz ki.

— Yani, çok korkarlar, üzülürler.

Kim bilir, ağlarlar belki de. Yazık değil mi?

— Yazık!.. Ama biz onlara yem iyoruz.

— Hadi, fırlat öyleyse, ama iyice uzağa fırlatmaya çalış.

Çiğdem elini yukarıya kaldırdı, minicik avucuna ancak sığan beş-on mısır tanesini olanca gücüyle ileriye doğru fırlattı.

BU KEZ oldukça uzağa düşmüşlerdi, güvercinler hızla yutmaya koyuldu. Çevredeki öbür güvercinler de hemen yanaşmaya başladılar. Çiğdem yem atmayı sürdürüyor, kuşların mısır tanelerini ivediyle kapıp yutmalarını sevinçle izliyordu.

Önce en uzağa düşen taneleri kapıyorlardı, sonra daha yakındakileri kapmak için kuşkulu ve istekli gözlerle yaklaşıyorlardı.

— Çiğdem, şimdi daha yakına at, bak alıştılar artık. Ama ayaklarını sallama öyle!

Çiğdem sevinç içindeydi. Kuşlar şimdi ayaklarının dibine dek yanaşıp yiyorlardı attığı yemleri. Arada önlerinden geçen birinden korkup bir iki havalanıyorlardı. Ama bu öyle ürkek kuşların hep birden, çarpıntılarla dolu kaçışı değildi. Hemen gene eski yerlerine konuyor, kısa adımlarla dolaşıp duruyorlardı.

Yandaki sıralarda oturanlar, gelip geçenler sevgi dolu bakışlarla izliyorlardı Çiğdem'i. Kimi özenli kişiler, kuşları ürkütmemek için biraz açıktan, bir eğri çizerek geçiyorlardı.

— Kedi kuşlardan birini...

— Adam bağırmaya başlamıştı...

ELLERİ paketlerle dolu şişmanca adam da gülümseyen gözlerle onlara bakarak geçerken birden kediyi gördü, durdu.

— Aman, dedi, kedi, kedi atlayacak.

Çiğdem'le annesi bir şey anlamamışlar, adama bakıyorlardı. O sırada oturdukları sıranın altında gizlenen kedi umutsuz bir davranışla kuşlara doğru atıldı.

Öylesine zayıf, daha doğrusu sıska, öylesine güçsüzdü ki güvercinler öyle pek korkmadılar bile. Kediye yakın olanlar önemsemeden, hızlı adımlarla biraz geriye doğru kaçtılar, o kadar.

Çiğdem de annesi de ilk anda korktular, kedinin yeni bir atılımla kuşlardan birini tutabileceğini sandılar ama gereksizdi korkuları. Şişman adam da kuşkusunun ne denli yersiz olduğunu anlamış, biraz da utanmış, gülerek uzaklaşıyordu.

Kedi, sonuçsuz kalacağını bile bile yaptığı bu saldırının ezikliğiyle ağır ağır gene sıranın altına döndü, kıvrılıp yattı. Kuşları gözlüyordu gene de.

Kuşlar iyice besliydi. Parka gelenlerin artıklarıyla, atılan yemlerle sürekli toktular, güçlüydüler. Boyunları güneşte rengârenk ışıklar yansıtıyordu kıpırdandıkça ve kedi açtı, güçsüzdü. Kuşlardan birini hiçbir zaman tutamayacağını biliyordu, gözlüyordu gene de, açtı...

— Anne, kedi mısır yemez mi?

— Yemez!

Sustular. Kâğıdın dibinde birkaç mısır tanesi kalmıştı. Çiğdem onları da attı isteksizce. Öylece oturdular bir süre.

Annesi Çiğdem'in elinden boş kesekâğıdını aldı.

— Yere atmayalım, dedi. Buruşturup tuttu elinde. Daha alışveriş de yapacağız, hadi kalkalım artık.

Kalktılar. Annesi gözleriyle bir çöp kutusu aradı. Orda, çıkıştaki ağacın altında vardı bir tane. Kirden boyasının rengi belirsiz, eğrilmiş, ezilmiş, yıllarca önemsenmeden yaptığı görevi sürdürüyordu. Elindeki kâğıdı attı annesi önemsemeden.

CADDEYİ geçip yukarıya, çarşıya doğru yürüdüler. Kalabalıktı çarşı. Dükkânların vitrinleri göz alıcı giysilerle, çeşit çeşit pasta ve şekerlerle, türlü ilginç oyuncaklarla doluydu. Köşedeki kebapçı dükkânından güzel, iştah açıcı kokular yayılıyordu çevreye.

Yırtık ve kirli giysiler içinde, dağınık saçlı bir çocuk, kebapçının camına yapışmış içeriyi gözlüyordu. Bu sırada kapıda bir adam göründü, bir garsondu bu. Siyah, küçük bir kelebek boyunbağı vardı ak gömleğinin yakasında.

Kısa kısa bağırmaya başladı:

— Buyrun, buyrun, dönerimiz var.

Sonra birden içeriyi gözleyen çocuğu gördü, bakışlarını bir başka yöne kaydırarak,

— Hadi, hadi toz ol bakalım, diye bağırdı. Sanki çocukla gözgöze gelmekten çekiniyor, çocuğa değil de olmayan, görünmeyen bir şeye sesleniyordu.

Çocuk bıkkın, isteksiz baktı adamın gözlerinin içine, elleri ceplerinde, yırtık lastik ayakkabılarını sürükleyerek uzaklaştı.

Çiğdem'le annesi tam kebapçının önüne vardıklarında şişman bir adamla daha şişman, kırmızı saçlı kırmızı dudaklı bir kadın çıkıyorlardı dükkândan. Adam ön dişlerinin arasına bir kürdan sıkıştırmış, para çantasını pantolonunun arka cebine yerleştirmeye çalışıyordu.

Kapıdaki garson eğilerek uğurladı müşterileri,

— Güle güle efendim, güle güle, gene buyrun.

Çiğdem'in bakışları önlerinden yürüyerek uzaklaşan kirli çocuğun yırtık giysileri üstündeydi. Ama şimdi şişman adamla daha şişman kadının görüntüsü kapatmıştı çocuğun görüntüsünü.

— Anne...

— Evet Çiğdem?

— Şey, keşke kedi için de bir şeyler getirseydik evden.

— Mm... Ya, evet.

Yok, annesine söylemek, sormak istediği bu değildi.

— Anne? dedi yeniden.

Bir türlü toparlayıp bir tümce yapamadı sormak istediği şeyi.

— Anne, neden?..

Olmadı, soramadı. Sormak istediği şeyin ne olduğunu da belirleyemiyordu iyice.

Yeniden düşündü. Kuşları, kediyi, kirli çocuğu, garsonu ve dişlerinin arasındaki kürdanla şişman adamı, kadını.

Bir gün sorabilecekti mutlaka ama önce iyice bir düşünmeliydi, iyice.

SİLGİ

Tanrım
Kocaman bir silgi ver
çocuklara
Otursunlar da silsinler iyice
Büyüklerin yazdığı
Yalanı, kini, kavgayı...
Sevgi, barış, dostluk
yazsınlar yerine
Ve bir daha dikkat
etsinler sayın büyükler
Karalama defterine
Döndürmesinler dünyayı.

Erhan TIĞLI

Cem Yayınları
Ezop Masalları
KURTLA KUZU
Nurullah Ataç
Bütün kitapçılarda

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

Yeni Gazete

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

Cem Yayınları
Andersen Masalları
KÜÇÜK DENİZ KIZI
Ayhan Bozfırat
Bütün kitapçılarda

İŞYERİ AÇABİLMEK İÇİN, OKUMA-YAZMA BİLME ZORUNLULUĞU GETİRİLİYOR

● *Okuma yazma bilmeyenlerin bazı kuruluşlara üye olmaları da önlenecek!..*

Milli Eğitim Bakanlığı'nca hazırlanan "Okur Yazarlığı Teşvik Yasası" tasarı taslağında okuma yazma başarı belgesi alanlara kooperatif ve banka kredisinin öncelikle verileceği yaşlılık aylıklarının bir yıl önce bağlanacağı ve okuma yazma öğrenmeyenlere ise işyeri açma olanağı sağlanmayacağı belirtiliyor.

Atatürk'ün 100. doğum yıldönümü nedeniyle sürdürülen okuma yazma seferberliği doğrultusunda hazırlanan tasarı taslağında, 6 yaşından büyük genel nüfusun 13 milyonunun okuma yazma bilmediği vurgulanarak, bunlardan 6 milyonunun ekonomik faaliyet içinde yer aldığı belirtiliyor.

6 kişilik komisyonca hazırlanan taslakta, yetişkinlerin eğitiminin ülke kalkınmasına etkisi vurgulanarak, "Çocukların ekonomik toplumsal ve kültürel kalkınmaya etkileri en az 15-20 yıl sonra yansırken, yetişkinlerin ülke kalkınmasına etkisi hemen hissedilmektedir" deniliyor.

Okur yazarlığı Teşvik Yasasının taslağının "Teşvik Tedbirleri" alt başlığını taşıyan bölümünde, okur yazarlık belgesi alanlara tanınacak yeni haklar şöyle sıralandı:

1. kademe eğitim programlarını izleyenler, ücretli izinli sayılacaklar. Aynı eğitim programını izleyerek okur yazarlık başarı belgesi alan muhtaçların veya özürlülerin yüksek öğrenime devam eden çocuklarına bir defaya mahsus olmak üzere burs ve kredi olanağı öncelikle sağlanır. 1. ve 2. kademe eğitim programlarını başarıyla bitiren muhtaç ve özürlülerin çocukları, parasız yatılı öğrenim hakkından sınavsız olarak ve öncelikle yararlanır.

1. kademe programı bitirenler yasal üst limit sınırı içinde kooperatif ve banka kredilerinden öncelikle yararlanacak. Yine 1. kademeyi bitirenler, muhtaç ve özürlülerin "yaşlılık aylığı" bir tam yıl önce bağlanır. 1. kademeyi bitirenler dışardan ilkokulu bitirme sınavına alınacaklar, 2. kademeyi bitirenler ise dışardan ilkokulu bitirme diploması alacaklar.

Tasarının aynen benimsenmesi durumunda yasanın yürürlüğe girmesinden itibaren 5 yıl sonra devletçe sağlanan tüm olanaklara rağmen Türkçe konuşmayı ve Türkçe okuma yazmayı öğrenemeyen vatandaşlara uygulanacak yaptırımlar belirlendi.

Buna göre okuma yazma öğrenemeyenlerin özel işyeri açmaları yasaklanacak. Ayrıca kooperatif, dernek, birlik, sendika, siyasî parti ve benzeri kuruluşlara üye olmaları önlenecek. Bunlara ayrıca zorunlu haller dışında pasaport verilmeyecek.

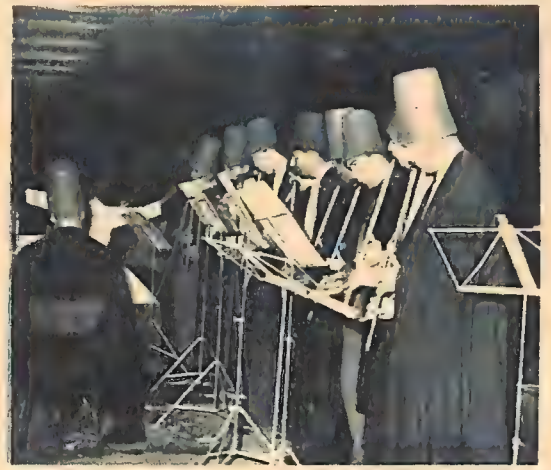

Mevlevî Müziği Avrupa'da!..

Mevlevî müziğinin Avrupa ülkelerinde tanıtılması amacıyla yabancı kuruluşlar tarafından çalışmalar yapılmaktadır.

UNESCO'ya bağlı hükümet dışı bir kurul olan Milletlerarası Müzik Kurulu himayesinde, "Extra European Arts" cemiyeti tarafından, bu amaçla geniş bir Avrupa turnesi düzenlendi. 18 Mayıs'ta başlayıp 11 Temmuz'da sona ermesi planlanan turneye Türk sanatçıları da davet edilmiştir.

İtalya, İsviçre, Fransa, F. Almanya, Hollanda, İngiltere, ve Doğu Berlin'i içine alan turne boyunca mevlevî müziğini tanıtıcı çalışmalar yapılacak ve konserler verilecektir.

Türkiye'den davet edilen sanatçılar arasında İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı sanatçılarından Süleyman Erguner, Erol Deran, İhsan Özgen, Cüneyd Orhon ve Bekir Sıtkı Sezgin bulunmaktadır.

BOĞANIN İNTİKAMI ACI OLDU!..

Bir çok boğanın öldüğü gösterilerde, bazen de boğalar matadorları yeniyorlar

İspanya'nın turistik çekiciliklerinin başında yer alan boğa güreşlerinde her ne kadar güreşin sonunda boğalar alınlarına yedikleri son kılıç darbesiyle can verirlerse de, bazı boğalar kardeşlerinin intikamını almasını da biliyor. Geçtiğimiz günlerde Pamplona kentinde yapılan bir şenlikte matador Justo Benitez, boğadan yediği sert bir boynuz darbesiyle hastanelik oldu. Ne var ki, boğa kendisini bekleyen acı sondan kurtulamadı ve bir başka matador, bu kinci boğayı diğerleri gibi öldürerek güreşi doğal sonucuna ulaştırdı. Fotoğrafta matador Benitez'i hastanelik eden boğa, intikamını alan vuruşunu yaparken görülüyor.

ESKİ KAĞITLARDAN AKARYAKIT YAPILIYOR

Okunmuş gazeteler, artık çok değerli enerji hammaddeleri olarak sayılıyor...

Okunmuş gazetelerin çöp yığınlarına atılmaması gereken değerli bir hammadde olduğu artık herkesçe bilinmektedir. Almanya Federal Cumhuriyeti'ndeki kâğıt endüstrisi uzun süreden beri üretiminin büyükçe bir kısmını yeniden değerlendirilme metoduyla sağlamakta ve bu "Recycing" sayesinde pahalı hammadde ve enerji tasarrufunda bulunmaktadır.

Ünlü bir uzay uçuş firmasında çalışan Alman mühendisleri şimdi eski kâğıtları başka bir alanda da kullanmaya başlamışlardır. Bir kilo kâğıttan çeyrek litre etanol üretilmekte ve bu madde masrafı kısan bir akaryakıt eki olarak kullanılmaktadır.

Brezilya'da şekerkamışı artıklarından üretilen ve daha ucuza mal olan etanol şimdi benzine ek olarak kullanılıyor.

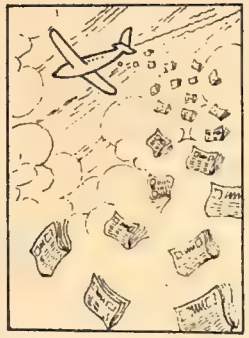

Federal Alman Hükümeti'nce görevlendirilen bilim adamları, Almanya'da yetişen bitkisel üç hammaddenin etanol üretimine ne dereceye kadar uygun olduğunu araştırmışlardır.

Şeker pancarı, buğday ve patates nişastası ve selüloz üzerinde yapılan bu araştırmalar sonucunda ancak buğdayın bir dereceye kadar verimli olabileceği anlaşılmıştır. Buğday alkol üretimi için gerekli olan enerjiden daha fazlasını vermektedir. Fakat buğdaydan üretilen bir litre etanol aşağı yukarı iki Mark'a mal olduğu için henüz benzin ve dizelden daha pahalıdır. Öyle anlaşılıyor ki şimdilik yalnızca eski kâğıtta bulunan selülozdan elde edilen etanol elverişlidir. Almanya Cumhuriyeti'nde atılan bütün eski kâğıtlar bu suretle değerlendirilirse, bu ülkedeki akaryakıt ihtiyacının yüzde 10 oranı karşılanabilir.

Arjantin'in eski Ankara Büyükelçisi'nin «Atatürk» kitabı 5. baskıya ulaştı.

Arjantin'in eski Ankara Büyükelçisi Blance Villalta tarafından 1938 yılında yazılan "Atatürk" adlı biyografinin İspanyolca 5'inci baskısının yapıldığı öğrenilmistir.

Kitabın yazarı emekli büyükelçi Villalta, 1980 yılında Ankara'ya yaptığı ziyaretinde, Genelkurmay Başkanlığı'nca hizmet madalyası ile onurlandırılmıştı.

Atatürk'ün yaşamını, geçirilen her dönem ve olaylarla birlikte veren, dolayısıyla yakın tarihimiz için önemli bir belge sayılan kitabın çevirisi; bu yıl içerisinde Kültür Bakanlığı'nca da yayınlanacaktır.

GÜLHANE PARKI'NDAKİ HAYVANLAR SONUNDA DOYDU

Parkın sevimli hayvanlarına her gün iyi yemekler verilmeye başlandı

Belediye ekiplerinin yaptığı denetimler sonunda ele geçirilen kaçak etler, Gülhane Parkı Hayvanat Bahçesi sakinlerini açlık çekmekten kurtardı. Denetimler sırasında kaçak kesildiği ve izinsiz satıldığı belirlenen etlere el koyan görevliler, bu etleri hayvanlara yedirilmek üzere Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne devrediyorlar. Park yetkilileri, "Görevlilerin sürdürdüğü sıkı denetimler sonunda bahçemizdeki hayvanlara yeterli miktarda et verme imkânımız oluyor. Hayvanlar iyi beslendikleri için kilo almaya başladılar" dediler.

LONDRA ASFALTINDAKİ ASFALTI'NDAKİ OTOMOBİL MEZARLIKLARI KALDIRILIYOR

İSTANBUL'da, Londra Asfaltı kıyılarındaki otomobil mezarlıkları kaldırıldı.

Belediye Başkanı İsmail Hakkı Akansel, "İstanbul'un giriş ve çıkış yolları kıyılarındaki çirkin görünümlerin kaldırılacağını" kaydetti, "Topkapı dışında, Londra Asfaltı'nın iki kıyısında bulunan ve çok kötü bir görüntü gösteren oto hurdalıklarını kaldırdık ve bu tür çalışmalarımız bundan böyle sürekli olarak devam edecektir" dedi.

Sigara içen erkeklerin çocukları hastalıklı oluyor

Londra'nın ünlü Wellington Hastanesi doktorları, yaptıkları bir dizi araştırma sonunda, sigara için erkeğin çocuğunda mutlaka bir bozukluk meydana geldiğini belirlediler.

Sigara dumanındaki zehirli maddeler, erkek vücuduna yerleşiyor, ve doğacak çocuklara olumsuz etkiler yapıyor

Hastanenin kısırlık kliniğine başvuran kişiler arasında yapılan araştırmada, sigara dumanındaki zehirlerin erkek tohumlarında (spermlerde) bozukluklar meydana getirdiği ve kromozomları tahrip ettiği ortaya çıktı. Sigaradaki zehirler aynı zamanda kalıtımı sağlayan genleri bozuyor, yozlaştırıyor, sigara içen erkek, gelecek neslini de zehirliyor.

Aynı araştırmada sigara içen erkeklerde kısırlığa ve cinsel güçsüzlüğe çok daha fazla rastlandığı da yer aldı.

İki gözü de kör olan adam, hiçbir voleybol maçını kaçırmıyor

BAYAN Voleybol Milli Takımımızın Ankara'da üç gün süren maçlarını on binlerce seyircinin yanı sıra iki gözü de görmeyen Kadir Yamandağ adındaki bir sporsever de izledi. Hiçbir maçı kaçırmayan 35 yaşındaki âmâ seyircinin, maçlarda gözleri görenlerden daha çok heyecanlandığı ve bütün maçlarda sürekli olarak tezahürat yaptığı görüldü.

15 yaşında gözlerini kaybettiğini söyleyen Kadir Yamandağ, gözleri görmediği halde maçlara neden geldiğini şöyle anlattı:

"Gözlerim görürken hiçbir maçı kaçırmazdım. Şimdi görmesem de dinleyerek bu heyecanı duyabiliyor ve gördüğüm günlerdeki kadar maç izlemekten zevk alıyorum."

Cem Yayınları
Ezop Masalları
KURTLA KUZU
Nurullah Ataç
Bütün kitapçılarda

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

Yeni Gazete

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

Cem Yayınları
Andersen Masalları
KÜÇÜK DENİZ KIZI
Ayhan Bozfırat
Bütün kitapçılarda

İŞYERİ AÇABİLMEK İÇİN, OKUMA-YAZMA BİLME ZORUNLULUĞU GETİRİLİYOR

● *Okuma yazma bilmeyenlerin bazı kuruluşlara üye olmaları da önlenecek!..*

Millî Eğitim Bakanlığı'nca hazırlanan "Okur Yazarlığı Teşvik Yasası" tasarı taslağında okuma yazma başarı belgesi alanlara kooperatif ve banka kredisinin öncelikle verileceği yaşlılık aylıklarının bir yıl önce bağlanacağı ve okuma yazma öğrenmeyenlere ise işyeri açma olanağı sağlanmayacağı belirtiliyor.

Atatürk'ün 100. doğum yıldönümü nedeniyle sürdürülen okuma yazma seferberliği doğrultusunda hazırlanan tasarı taslağında, 6 yaşından büyük genel nüfusun 13 milyonunun okuma yazma bilmediği vurgulanarak, bunlardan 6 milyonunun ekonomik faaliyet içinde yer aldığı belirtiliyor.

6 kişilik komisyonca hazırlanan taslakta, yetişkinlerin eğitiminin ülke kalkınmasına etkisi vurgulanarak, "Çocukların ekonomik toplumsal ve kültürel kalkınmaya etkileri en az 15-20 yıl sonra yansırken, yetişkinlerin ülke kalkınmasına etkisi hemen hissedilmektedir" deniliyor.

Okur yazarlığı Teşvik Yasasının taslağının "Teşvik Tedbirleri" alt başlığını taşıyan bölümünde, okur yazarlık belgesi alanlara tanınacak yeni haklar şöyle sıralandı:

1. kademe eğitim programlarını izleyenler, ücretli izinli sayılacaklar. Aynı eğitim programını izleyerek okur yazarlık başarı belgesi alan muhtaçların veya özürlülerin yüksek öğrenime devam eden çocuklarına bir defaya mahsus olmak üzere burs ve kredi olanağı öncelikle sağlanır. 1. ve 2. kademe eğitim programlarını başarıyla bitiren muhtaç ve özürlülerin çocukları, parasız yatılı öğrenim hakkından sınavsız olarak ve öncelikle yararlanır.

1. kademe programı bitirenler yasal üst limit sınırı içinde kooperatif ve banka kredilerinden öncelikle yararlanacak. Yine 1. kademeyi bitirenler, muhtaç ve özürlülerin "yaşlılık aylığı" bir tam yıl önce bağlanır. 1. kademeyi bitirenler dışardan ilkokulu bitirme sınavına alınacaklar, 2. kademeyi bitirenler ise dışardan ilkokulu bitirme diploması alacaklar.

Tasarının aynen benimsenmesi durumunda yasanın yürürlüğe girmesinden itibaren 5 yıl sonra devletçe sağlanan tüm olanaklara rağmen Türkçe konuşmayı ve Türkçe okuma yazmayı öğrenemeyen vatandaşlara uygulanacak yaptırımlar belirlendi.

Buna göre okuma yazma öğrenemeyenlerin özel işyeri açmaları yasaklanacak. Ayrıca kooperatif, dernek, birlik, sendika, siyasî parti ve benzeri kuruluşlara üye olmaları önlenecek. Bunlara ayrıca zorunlu haller dışında pasaport verilmeyecek.

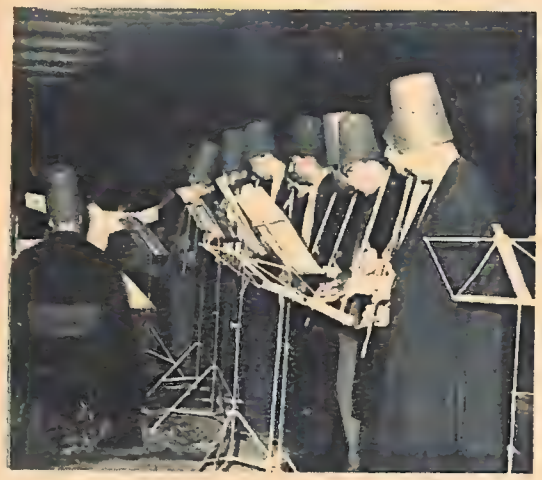

Mevlevî Müziği Avrupa'da!..

Mevlevî müziğinin Avrupa ülkelerinde tanıtılması amacıyla yabancı kuruluşlar tarafından çalışmalar yapılmaktadır.

UNESCO'ya bağlı hükümet dışı bir kurul olan Milletlerarası Müzik Kurulu himayesinde, "Extra European Arts" cemiyeti tarafından, bu amaçla geniş bir Avrupa turnesi düzenlendi. 18 Mayıs'ta başlayıp 11 Temmuz'da sona ermesi planlanan turneye Türk sanatçıları da davet edilmiştir.

İtalya, İsviçre, Fransa, F. Almanya, Hollanda, İngiltere, ve Doğu Berlin'i içine alan turne boyunca mevlevî müziğini tanıtıcı çalışmalar yapılacak ve konserler verilecektir.

Türkiye'den davet edilen sanatçılar arasında İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı sanatçılarından Süleyman Erguner, Erol Deran, İhsan Özgen, Cüneyd Orhon ve Bekir Sıtkı Sezgin bulunmaktadır.

BOĞANIN İNTİKAMI ACI OLDU!..

Bir çok boğanın öldüğü gösterilerde, bazen de boğalar matadorları yeniyorlar

İspanya'nın turistik çekiciliklerinin başında yer alan boğa güreşlerinde her ne kadar güreşin sonunda boğalar alınlarına yedikleri son kılıç darbesiyle can verirlerse de, bazı boğalar kardeşlerinin intikamını almasını da biliyor. Geçtiğimiz günlerde Pamplona kentinde yapılan bir şenlikte matador Justo Benitez, boğadan yediği sert bir boynuz darbesiyle hastanelik oldu. Ne var ki, boğa kendisini bekleyen acı sondan kurtulamadı ve bir başka matador, bu kinci boğayı diğerleri gibi öldürerek güreşi doğal sonucuna ulaştırdı. Fotoğrafta matador Benitez'i hastanelik eden boğa, intikamını alan vuruşunu yaparken görülüyor.

Arjantin'in eski Ankara Büyükelçisi'nin «Atatürk» kitabı 5. baskıya ulaştı.

Arjantin'in eski Ankara Büyükelçisi Blance Villalta tarafından 1938 yılında yazılan "Atatürk" adlı biyografinin İspanyolca 5'inci baskısının yapıldığı öğrenilmiştir.

Kitabın yazarı emekli büyükelçi Villalta; 1980 yılında Ankara'ya yaptığı ziyaretinde, Genelkurmay Başkanlığı'nca hizmet madalyası ile onurlandırılmıştı.

Atatürk'ün yaşamını, geçirilen her dönem ve olaylarla birlikte veren, dolayısıyla yakın tarihimiz için önemli bir belge sayılan kitabın çevirisi; bu yıl içerisinde Kültür Bakanlığı'nca da yayınlanacaktır.

GÜLHANE PARKI'NDAKİ HAYVANLAR SONUNDA DOYDU

Parkın sevimli hayvanlarına her gün iyi yemekler verilmeye başlandı

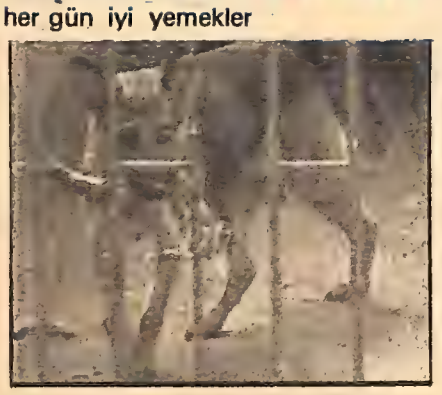

Belediye ekiplerinin yaptığı denetimler sonunda ele geçirilen kaçak etler, Gülhane Parkı Hayvanat Bahçesi sakinlerini açlık çekmekten kurtardı. Denetimler sırasında kaçak kesildiği ve izinsiz satıldığı belirlenen etlere el koyan görevliler, bu etleri hayvanlara yedirilmek üzere Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne devrediyorlar. Park yetkilileri, "Görevlilerin sürdürdüğü sıkı denetimler sonunda bahçemizdeki hayvanlara yeterli miktarda et verme imkânımız oluyor. Hayvanlar iyi beslendikleri için kilo almaya başladılar" dediler.

LONDRA ASFALTINDAKİ ASFALTI'NDAKİ OTOMOBİL MEZARLIKLARI KALDIRILIYOR

İSTANBUL'da, Londra Asfaltı kıyılarındaki otomobil mezarlıkları kaldırıldı.

Belediye Başkanı İsmail Hakkı Akansel, "İstanbul'un giriş ve çıkış yolları kıyılarındaki çirkin görünümlerin kaldırılacağını" kaydetti, "Topkapı dışında, Londra Asfaltı'nın iki kıyısında bulunan ve çok kötü bir görüntü gösteren oto hurdalıklarını kaldırdık ve bu tür çalışmalarımız bundan böyle sürekli olarak devam edecektir" dedi.

İki gözü de kör olan adam, hiçbir voleybol maçını kaçırmıyor

BAYAN Voleybol Millî Takımımızın Ankara'da üç gün süren maçlarını on binlerce seyircinin yanı sıra iki gözü de görmeyen Kadir Yamandağ adındaki bir sporsever de izledi. Hiçbir maçı kaçırmayan 35 yaşındaki âmâ seyircinin, maçlarda gözleri görenlerden daha çok heyecanlandığı ve bütün maçlarda sürekli olarak tezahürat yaptığı görüldü.

15 yaşında gözlerini kaybettiğini söyleyen Kadir Yamandağ, gözleri görmediği halde maçlara neden geldiğini şöyle anlattı:

"Gözlerim görürken hiçbir maçı kaçırmazdım. Şimdi görmesem de dinleyerek bu heyecanı duyabiliyor ve gördüğüm günlerdeki kadar maç izlemekten zevk alıyorum."

ESKİ KAĞITLARDAN AKARYAKIT YAPILIYOR

Okunmuş gazeteler, artık çok değerli enerji hammaddeleri olarak sayılıyor...

Okunmuş gazetelerin çöp yığınlarına atılmaması gereken değerli bir hammadde olduğu artık herkesçe bilinmektedir. Almanya Federal Cumhuriyeti'ndeki kâğıt endüstrisi uzun süreden beri üretiminin büyükçe bir kısmını yeniden değerlendirilme metoduyla sağlamakta ve bu "Recycling" sayesinde pahalı hammadde ve enerji tasarrufunda bulunmaktadır.

Ünlü bir uzay uçuş firmasında çalışan Alman mühendisleri şimdi eski kâğıtları başka bir alanda da kullanmaya başlamışlardır. Bir kilo kâğıttan çeyrek litre etanol üretilmekte ve bu madde masrafı kısan bir akaryakıt eki olarak kullanılmaktadır.

Brezilya'da şekerkamışı artıklarından üretilen ve daha ucuza mal olan etanol şimdi benzine ek olarak kullanılıyor.

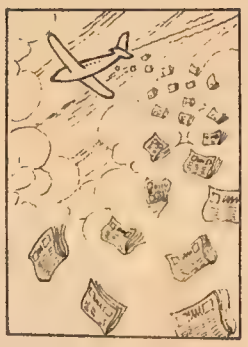

Federal Alman Hükümeti'nce görevlendirilen bilim adamları, Almanya'da yetişen bitkisel üç hammaddenin etanol üretimine ne dereceye kadar uygun olduğunu araştırmışlardır.

Şeker pancarı, buğday ve patates nişastası ve selüloz üzerinde yapılan bu araştırmalar sonucunda ancak buğdayın bir dereceye kadar verimli olabileceği anlaşılmıştır. Buğday alkol üretimi için gerekli olan enerjiden daha fazlasını vermektedir. Fakat buğdaydan üretilen bir litre etanol aşağı yukarı iki Mark'a mal olduğu için henüz benzin ve dizelden daha pahalıdır. Öyle anlaşılıyor ki şimdilik yalnızca eski kâğıtta bulunan selülozdan elde edilen etanol elveriştidir. Almanya Cumhuriyeti'nde atılan bütün eski kâğıtlar bu surette değerlendirilirse, bu ülkedeki akaryakıt ihtiyacının yüzde 10 oranı karşılanabilir.

Sigara içen erkeklerin çocukları hastalıklı oluyor

Londra'nın ünlü Wellington Hastanesi doktorları, yaptıkları bir dizi araştırma sonunda, sigara için erkeğin çocuğunda mutlaka bir bozukluk meydana geldiğini belirlediler.

Hastanenin kısırlık kliniğine başvuran kişiler arasında yapılan araştırmada, sigara dumanındaki zehirlerin erkek tohumlarında (spermlerde) bozukluklar meydana getirdiği ve kromozomları tahrip ettiği ortaya çıktı. Sigaradaki zehirler aynı zamanda kalıtımı sağlayan genleri bozuyor, yozlaştırıyor, sigara içen erkek, gelecek neslini de zehirliyor.

Sigara dumanındaki zehirli maddeler, erkek vücuduna yerleşiyor, ve doğacak çocuklara olumsuz etkiler yapıyor

Aynı araştırmada sigara içen erkeklerde kısırlığa ve cinsel güçsüzlüğe çok daha fazla rastlandığı da yer aldı.

KIRK AMBAR

850 Bardak Çay Tüketiliyor

Dünya Çay Borsası tarafından yapılan ankete göre, Türkiye'de yılda kişi başına ortalama 840 bardak çay içilmektedir.

Türkiye'nin 1980 yılı çay üretimi 96 bin ton olup, bunun ancak 91 bin tonunun paketlenerek piyasaya sürüldüğü bildirilmektedir.

Yapılan araştırmalara göre, dünyada en çok çay içen ulus İngilizler olup, kişi başına 1650 bardak düşmektedir. İngilizler, dünyada üretilen çayın üçte birini tüketmektedir.

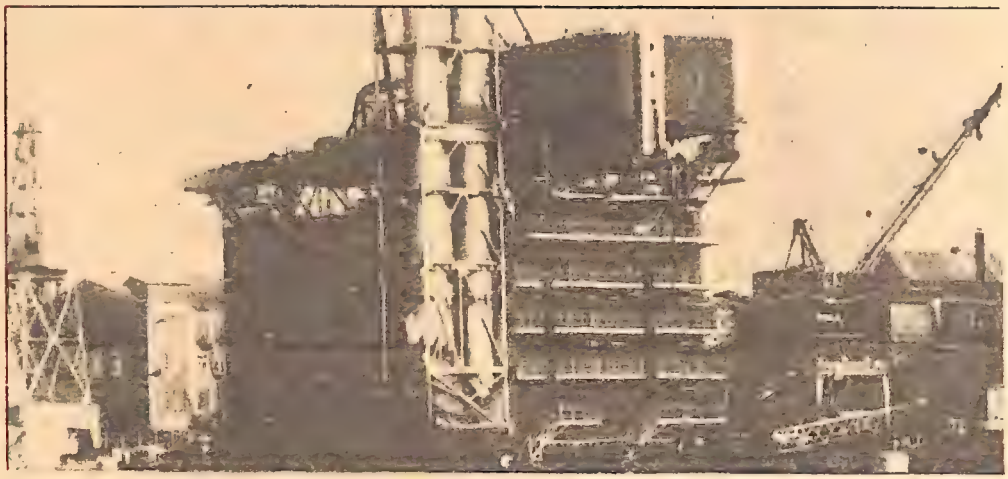

SPORDA BAŞARININ DORUĞU: OLİMPİYATLAR

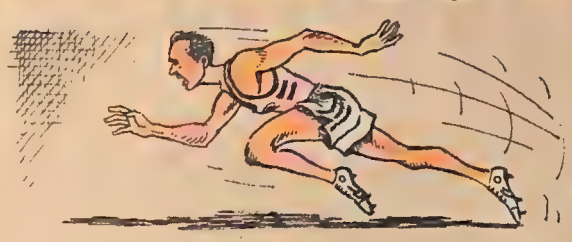

YURDUMUZDAN bu ara Olimpiyat Oyunlarına İstanbul, İzmir ve o zamanlar sınırlarımız içinde bulunan Selanik'ten Müslüman olmayan sporcular kendi veya kentleri adına Atletizm, Cimnastik, Eskrim, Güreş, Futbol yarışmalarına katılmışlardı.

BU arada İstanbul'un o zamanlar Tatavla olan bugün Kurtuluş Kulübü'nden bir Rum genci Yorgo Alibrantis, Cimnastikte iki elle 10 metrelik ipe tırmanış yarışmasında 1.4 saniye ile 30 cimnastikci arasında yeni bir dünya rekoru yaparak birinci, Futbol karşılaşmalarında da **İzmir Karması** ikinci ve **Selânik Karması** da üçüncü olarak ilk kez altın, gümüş ve bronz madalya kazanmışlardı.

ATLETİZM karşılaşmalarına İstanbul'dan Robert Kolej öğrencilerinden **Kostantin Devecis** ile **Celeboğlu**, Eskrim karşılaşmalarına Kurtuluş'tan **Kritikos** ve **Fotyadis**, Güreş karşılaşmalarına **Menelas Koroçeris**, Cimnastik karşılaşmalarına iki kardeş **Yorgo** ve **Niko Alibrantis**; Futbol maçlarına İzmir'den **Edwin Charnaud, Zare Kuyumcuyan, Edouard Giraud, Jacques Giraud, Henri Joly, Percy de la Fontaine, Donald Whittal, Albert Whittal, Godfrey Whittal, Herbert Whittal, Edward Whittal**; Selânik'ten **Georgios Vaporis, Nikolaos Pindos, A. Tegos, Nikolaos Pentzikis, Ionnis Kiru, Georgios Sotriadis, V. Zarkadis, D. Misitsopulos, A. Karangonidis, I. Abbot, I. Sanoakis** katılmışlardı.

DÜNYANIN EN BÜYÜK DENİZ OTELİ

DÜNYANIN bu en büyük "deniz oteli", kısa bir süre önce güneş doğarken Hamburg limanını terketti. Otelin en ilginç özelliği, 45 metre uzunluğundaki bacasıdır. Federal Alman tersanesinin teknisyen ve mühendisleri bu beş katlı "deniz oteli"nin inşasıyla yepyeni bir yola girmiş, taşıyıcı kısmı ilk kez olarak bir gemi şeklinde yapıp, helikopter alanını da daha tersane çalışmaları sırasında otelin üstüne yerleştirmişlerdir. Boş zamanların değerlendirilmesine olanak sağlayan her çeşit tesisin de bulunduğu otel, bir üretim platformu üzerinde tesbit edilmiş bulunuyor. Böylece "Fulmar A"da çalışanlar, çelikten yapılmış Kuzey Denizi adasının gürültü ve titreşimlerini hiç hissetmeden burada dinlenebileceklerdir. Otelde kadınlara mahsus bir "WC" bulunduğuna göre, buraya bayan ziyaretçilerin gelmesine de izin verileceği anlaşılıyor.

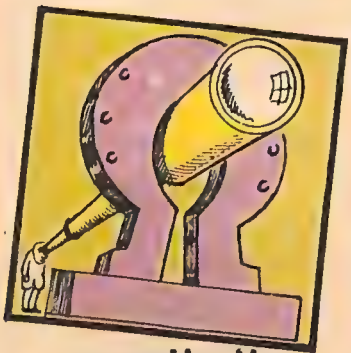

EN BÜYÜK TELESKOP

Almanya'da yapılan 3.5 metre çapındaki aynalı dev teleskop, at nalı biçimindeki muazzam çerçevesi dolayısiyle 420 ton çekiyor. Son zamanlarda monte edilen merkez tüpün de dahil olduğu 225 tonluk kısım, yıldızlara çevrilebilmesi için hareketlidir.

YENİ BİR TÜNEL AÇMA REKORU

BEŞ günde 251.4 metrelik bir tüneli açarak, daha önce 48 kişilik Galli bir ekibin kazdıkları 245 metrelik bir tünel rekoru, İngiltere'deki bir kömür ocağında çalışan madenciler tarafından kırılmış.

116 YAŞINDAKİ JAPON

Dünyada yaşayan en yaşlı kişi olarak bilinen Shigechiyo İzumi, doğum yeri olan Japonya'da 116'ncı yaş gününü kutladı. Japonya'nın güneyindeki tropikal adalardan Tokunoshima'da yaşayan İzumi, "Hiçbir şikâyetim yok. Daha çok uzun yıllar yaşarım" dedi.

Bilinen En Uzun Sosis

Nedendir bilinmez, insanlar sürekli bir sürü garip rekor kırmaya çalışır olduler. Bu rekor kırma furyasına kapılan Fransız kasaplardan bazıları yaşadıkları kasabadakilerle birlik olarak yeni bir rekor kırdılar. Dünyanın en uzun sosisini yaptılar.

En son Londra'da 2 yıl önce kırılan rekoru geride bırakan bu sosis 4.072 metre uzunluğunda. Sosisi yapanların anlattıklarına göre, bu sosisi yapabilmek için 26 saat uğraşmışlar. İçine doldurulacak malzeme de oldukça fazla tutmuş. Tam 50 adet domuz kullanmışlar 4.072 metre uzunluğundaki sosisi yapabilmek için.

Hednesford'da 5 numaralı Batı Cannock Maden Kömürü Ocağında gerçekleştirilen bu olay, yedi kişilik dört ayrı gruplar tarafından standart bir tünel kazma makinesi kullanılarak başarılmış.

Kömür ve taşlarla dolu olan bu dört metre genişliğinde ve iki metre yüksekliğindeki tünel, yeni bir kömür deposuna ana yol olarak kullanılacakmış.

1200 ton kömür veren tünelin açılmasında 243 adet demir destekten yararlanılmış.

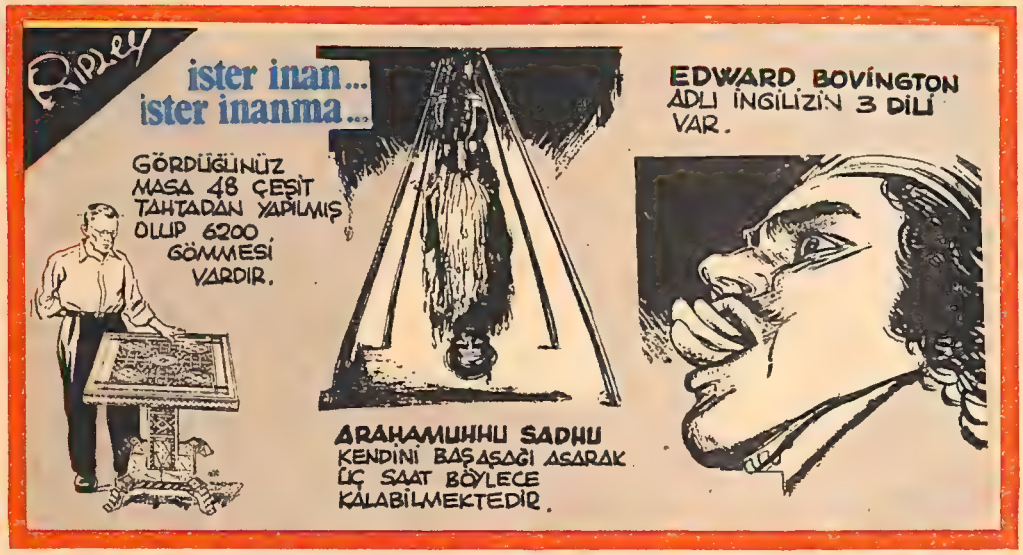

HABERCİ GÜVERCİNLER

HABER güvercinleri ilk kez M.Ö. 3000 yıllarında 5. Mısır hanedanı tarafından evcilleştirildi. İslâm devletlerinde de güvercin kullanılması pek yaygındır. Jules Cesar, bazı savaşlarında güvercinlerden haberci olarak yararlanmış. Cengiz Han da fetihleri sırasında güvercinleri kullanmıştı. Haber güvercinleri 1. ve 2. Dünya savaşlarında da kullanıldı.

KAPLUMBAĞA YARIŞI

Otomobil yarışı, at yarışı derken, yeni bir yarış daha ortaya çıktı:

- Kaplumbağa yarışı...

Öncülüğüne bizler başladık bu yarışın. Selçuk'taki çiftçiler tarafından tarlalardan toplanan kaplumbağalar şimdi "yarıştırılmak" üzere turistlere satılıyor. Yarışlara katılacak kaplumbağalar genellikle 25-30 yaş arasından seçiliyor.

Çiftçilerin bu ilginç buluşları turistlerin de büyük ilgisini çekiyor. Belçikalı kız ve erkek öğrencilerden oluşan bir grup da bu öncülüğe uydu ve çiftçilerden 150'şer lira karşılığında aldıkları kaplumbağaları yarıştırdı.

Hedefe ilk varacak kaplumbağa sahibi için ortaya bir kilo çikolata konuldu. Oldukça heyecanlı geçen yarış sonunda Belçikalı kız öğrenci Maria'nın kaplumbağası birinci gelerek çikolatayı kazandı.

ÇOCUKLARA DENEYLER

SİHİRLİ RESİMLER

HEM sihirli, hem elektrikli... Bir cam parçasının üzerine gliserin ile istediğiniz resmi çizin. Yumuşak bir fırça ile çalışmak hem rahat olur, hem de resmin içini daha kolay doldurursunuz. Gliserin ile yapacağınız resim cam üzerinde kolay kolay gözükmez tabiî, şimdi onları görünür hale getirme yollarını anlatacağız.

Resmi gliserinli tarafı alta gelmek şartıyla iki tabın üzerine yerleştirin. K apları ve resmi yatay olarak yerleştirmeniz iyi olur, çünkü resmin altına koyacağınız mantar tozları resme daha çabuk yapışırlar.

Peki, mantar tozlarını resme nasıl yapıştıracaksınız? Resim ters duruyor ya, işte diğer yüzünden yünlü bir bezle camı ovaladınız mı mantar tozları hoop diye resmin gliserinli yüzüne yapışacaklar.

Artık arkadaşlarınızın arasında sihirbaz olduğunuzu rahatça öne sürebilirsiniz.

CİMCİME

Deniz safası sona eriyor artık. Yarın kente dönüyoruz. Denizden ayrılmak öyle zor olacak ki. Son gecemi deniz kenarında geçirdim.

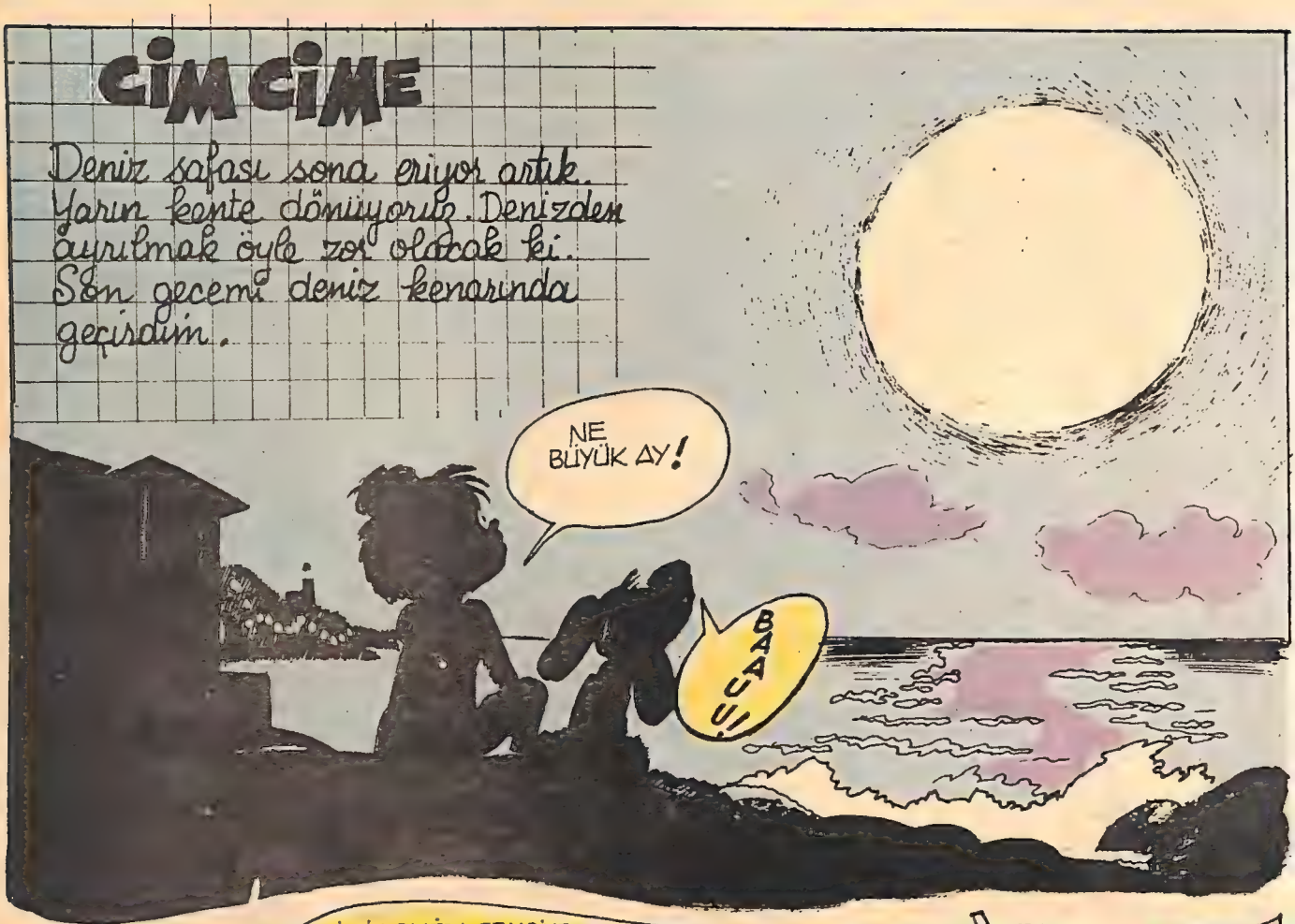

ERTESİ SABAH ANNEMLE BABAM BAVULLARI YERLEŞTİRİRKEN BEN DE ARKADAŞLARIMLA VEDALAŞTIM...

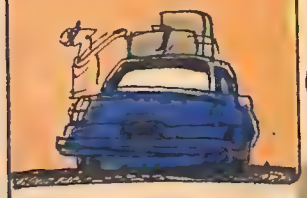

İLKİN PLAJDA ŞEMSİYE KİRALAYAN TEYZEYE GİTTİM.

...SONRA DÖNDURMACIYA...

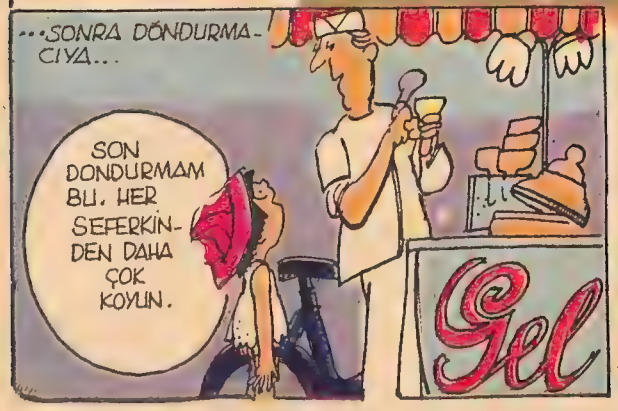

SONRA PLAJDA TANIDIĞIM FRANSIZ KIZI GİDİP GÖRDÜM. BİRBİRİMİZİN DİLİNDEN ANLAMIYORUZ AMA YİNE DE ANLAŞIYORUZ...

EN SON, HATIRA EŞYASI SATAN DÜKKÂNA UĞRADIM...

BİZ ARTIK GİDİYORUZ. ALLAHAISMARLADIK DEMEYE GELDİM.

GİDİYORSUNUZ DEMEK?

...BANA BİR KABUK ARMAĞAN ETTİ.

AMAN NE GÜZEL!

KIŞ AYLARINDA BİZİ HATIRLATIR SANA!

HERKESLE, HERŞEYLE VEDALAŞMAK İSTİYORDUM. ÖRNEĞİN PLAJ YOLUNDAKİ TRAFİK POLİSİYLE...

DENİZLE VE DENİZ HAYVANLARIYLA...

ALLAHAISMARLADIK BALİNALAR, AHTAPOTLAR!

DENİZ FENERİYLE

HOŞÇAKAL DENİZ FENERİ!

NİHAYET EVİMİZE GELDİK. BAŞLANGIÇTA EVİ BİRAZ YADIRGADIM. DENİZİ ARADIM. AMA YAVAŞ YAVAŞ KENTİN DE İLGİNÇ YANLARI OLDUĞUNU FARKETTİM...

ÖRNEĞİN, BİZİM KAPICI PLAJDA ŞEMSİYE KİRALAYAN KADINA BENZİYORDU...

GÜNAYDIN CİMCİME!..

GÜNAYDIN, KOLAY GELSİN!

MAHALLEMİZİN DONDURMACISI DA SEVİMLİYDİ.

BU İLK DONDURMAM, OKKALI OLSUN!

SONRA KENTTEKİ ARKADAŞIM MIYMIY, FRANSIZ DEĞİL AMA ONUN DA HER DEDİĞİ ANLAŞILMIYOR.

HİÇ BİLE! HEY SÖYLEDİĞİM ANLAŞILIY BENİM!

OTOMOBİLLERE VE BİSİKLETLERE YOL VEREN TRAFİK IŞIKLARI, DENİZ FENERLERİNE BENZEMİYOR MU? SONRA OTOBÜSLERE KENT BALİNALARI DİYEMEZ MİYİM?

AY BURADA DA VAR. AYNI AY... DENİZ KABUĞUNU KULAĞIMA KOYUNCA DENİZ KIYISINDAN FARKI KALMIYOR KENTİN.

HMM!..

kitap

YENİ MASALLAR

Kırmızı Çini Kâse. Adnan Özyalçıner. Masallar. Arkadaş Kitaplar. 70 Sayfa. Ederi: 70 TL.

"Kırmızı Çini Kâse", birbirinden güzel beş masaldan oluşan güzel bir yapıt. Masalların adları sırasıyla şöyle: "Kırmızı Çini Kâse", "Altın Top", "Nohut Çocuk", "Tembel Ahmet" ve "Balıkçının Oğlu".

Kitaba adını veren, "Kırmızı Çini Kâse" oldukça ilginç bir Savaşmaktan bıkan Türklerin, Çin ülkesinin kızını hakanlarına gelin almasıyla başlayan ve acı bir sonla noktalanan, lirik bir öyküyü anlatıyor.

Osman Kehri'nin ilginç desenleriyle süslenmiş bu kitabı okumanız için hepinize salık veririz.

plak

POP-JAZZ FESTİVAL-1

Son günlerde müzikte, klasikleşmiş jazz melodilerini yeni bir yorumla pop müziği tarzında sunmak bir moda halini aldı. Bunu oldukça başarıyla yapanların içinde Stan Getz gibi jazz müziğinin eski ustalarının yanı sıra Joe Sample, Lee Oskar gibi ünlü müzisyenler de var. Festival-1, dokuz ünlü sanatçının oluşturduğu bir buket.

DOKTOR CÜNEYT ARKIN

ASTIM DEDİKLERİ...

ASTIM, başağrısı, boğaz yanmaları ve benzeri belirtilerle ortaya çıkar. Özellikle geceleri kendini gösterir. Hasta yorgun ve bitkindir. Yüzü ve gözkapakları kızarır, morarır. Bunaldığından sürekli terler. Gözler kanlıdır, solunumunu güçlükle sağlar. Soluk ıslık gibi sesler çıkarır.

Bu durum, iki-üç saat sürer, sonunda bir iki balgam sökülerek son bulur.

BENİM de yakından tanıyıp sevdiğim bir yazar-yayıncı arkadaşım, geçenlerde yaşama gözlerini yumdu. Adı, Cengiz Tuncer'di, ünlü "E Yayınları"nın da yöneticisiydi. Uzun yıllardır astım hastalığından rahatsızdı. Sonunda o hastalığın kurbanı oldu.

Astıma eskiler "Zıkı nefes" derlerdi. Solunum yollarının sinirsel bir hastalığıdır. Soyaçekimlidir. Etkileyici keskin kokular, gazlar, duman, tozlar neden olduğu gibi, alkol ve kahvenin fazlalığı, karaciğer iltihaplanmaları ve hazımsızlık da neden olur bu hastalığa.

HASTAYI, öncelikle sıcak yerlerden, kalabalıktan, topluluklardan çekmelidir. Tozsuz, rutubetsiz, rüzgârsız ve çukur yerlerde oturtmalı, sürekli yün fanila giydirmeli, midesini yormamalı, yokuş çıkmamalı ve vücudunu güçlendirici ilaçlar almalıdır. Nöbet sırasında hasta oturtulmalı, odası havalandırılmalı, başa kan hücum ediyorsa elleriyle ayaklarını hardalı suya sokmalı. Ayrıca bir bardak suya bir kahve kaşığı yeşil anason koyup kaynatmalı ve suyunu içirmelidir.

Tabiî, bunlar ilk önlemlerdir. En iyisi ve en doğrusu bir hekim aracılığında sürekli tedavi altına alınmalıdır.

tv

VİDEO'DA YENİLİKLER VAR

ÜNLÜ sinema yazarlarından **Georges Sadoul**, 1964 yılında yazdığı bir yazıda kendisini 2000 yılına gelmiş farzediyor ve şöyle diyordu:

"-Şu anda, sinema uygarlığında yaşıyoruz. Bu uygarlık bugün, 1 Ekim 2005 tarihinde henüz gelişmesinin başlangıcındadır."

Aynı yazıda Sadoul, çeşitli tahminlerde bulunuyordu: Tüp içindeki filmler, bir insanın aynı anda 5-6 film izlemesine olanak veren buluşlar, evde sinema iztelecek yöntemler...

BÜTÜN bunlar o zaman bir fantezi, bir hayal olarak karşılandı. Oysa bugün, bir başka açıdan önemli gelişmeler var. Sinema, video ile evde saklanan, istendikçe tekrar tekrar izlenen bir sanat dalı oldu. Daha düne kadar hepimiz bir filmi bir kez izlerdik. Çok beğenirsek, bir kez daha izleyebilirdik ama o kadar işte. Sözgelimi, aradan iki ay geçtikten sonra, aynı filmi yine izleme olanağımız yoktu. Bugün, hiç değilse bir bölümümüzün bu olanağı var. Videosu olanlar, kasete alınmış filmleri istedikleri zaman tekrar tekrar izleyebiliyorlar.

Ama bu sistem çok pahalı. Bugün, evinde bir video kurmak isteyenin ortalama 300-350 bin lirayı gözden çıkarması gerekiyor. Ama, şu da unutulmamalı. Her yenilik önce pahalı olur, zamanla fiyatı ucuzlar, edinmesi kolaylaşır.

VİDEO, sadece film sunmuyor abonelerine. Herhangi bir video şirketi filmlerin yanı sıra, çizgi filmler, çeşitli show programları, heyecanlı maçlar, şarkı programları gibi geniş bir program listesine sahip.

Bugün Türkiye'de ne kadar video olduğu bilinmiyor. Tahminlere göre 100-200 bin kadar... Yani bu konu, bizde henüz ilk adımlarını atıyor. Örneğin yeni bulunan bir sistem, isterse aboneyi programa ortak ediyor. Yayın sırasında bağlantı kuruluyor, o abone görüntüye girip eleştirilerini, önerilerini söyleyebiliyor.

Bir şirket ise bu sistemi değişik kurmuş. Buna göre örneğin evinizden çıkmadan, bir başka abone ile video aracılığı ile görüşebiliyorsunuz. Bir yeni buluş, videoyu karşınıza usta bir oyuncu olarak çıkarıyor

pul

İlk defa 1965 yılında başlayan BALKANFİLA pul sergilerinin ikincisi 1966 yılında İstanbul'da, dördüncüsü yılında İzmir'de yapılmıştır. Aradan 8 yıl geçtikten sonra Türkiye üçüncü defa olarak BALKANFİLA sekizinci sergisini de tertip etmiş bulunmaktadır.

UYKUDAN ÖNCE

"Uykudan Önce"nin sevilen masalcı teyzesi Adile Naşit, yaz aylarında ekrana reklam yıldızı olarak geliyor. Sanatçı, yeni yayın döneminde yine "Uykudan Önce" programında, bizlerle birlikte olacak.

İsterseniz briç,isterseniz satranç başka bir oyun oynuyorsunuz.

Bizim için şu anda, en önemli sorunu çok pahalı olması ve büyük ölçüde dövize gereksinim göstermesi.

ASIL sorun, ondan sonra başlayacak. Çünkü video da, her araç gibi yararlı veya zararlı kullanılabilir. Örneğin buzdolabında suyu çok soğutup içer, hasta oluruz. Aynı buzdolabında yemekleri, bozulmadan saklayabiliriz de. Yani aracın yararlı veya zararlı oluşunu, bizim kullanış biçimimiz ortaya çıkarır. Aynı şey video için de geçerli. Video edindikten sonra onu salt bir eğlence, vakit geçirme aracı olarak kullanabiliriz ama istersek onu bir eğitim aracı olarak da kullanabiliriz. Eğer bu ikinci yolu seçersek hem kişi olarak biz, hem de içinde yaşadığımız toplum kazanır.

Erdem ŞENER

Yeni bir film

sinema

DELİ KAN

Şeref Gür, yeni bir filmle sinemaya dönüyor

YÖNETMEN Atıf Yılmaz, Zeyyat Selimoğlu'nun "Deprem" adlı romanını sinemaya uyarlıyor. Tarık Akan, Müjde Ar, Kâmil Sönmez, Haldun Ergüvenç ve Ahmet Mekin'in oynadıkları filmin adı (daha önce "Deprem" adlı bir film çevrildiği için) "Deli Kan" olarak değiştirildi.

Senaryosunu Ayşe Şasa ile Atıf Yılmaz'ın birlikte yazdıkları filmde görüntü yönetmeni Taner Öz, sanat yönetmeni ise Vecdi Sayar... Filmin büyük bir bölümü Ordu ilinde çekilecek. Filmin yapımcısı, uzun bir aradan sonra bu filmle sinemaya dönen Şeref Gür...

YENİ FİLMLER

Yeni sezonda izleyeceğimiz yabancı filmler belli olmaya başladı. İlk olarak Başaranlar, bu yıl getirecekleri filmlerin listesini açıkladılar. Listede "China Syndrome" ve "Kramer, Kramer'a Karşı" gibi filmler var.

«8 sütuna manşet»

Senaryolarını Atilla İlhan'ın yazdığı, yönetimini Hüseyin Karakaş'ın üstlendiği "8 Sütuna Manşet" adlı 6 bölümlük dizinin çekimi tamamlandı. Bu diziyi, yeri yayın döneminde izleyeceğiz.

SPİKER KURSLARI TAMAMLANDI

Bir süre önce açılan sınavla TRT, spiker olarak yetiştirilmek üzere 10 aday almış ve bunlar için kurs açmıştı. Bu kurs tamamlandı. Kursu başarıyla bitiren adaylardan yedisi çeşitli illere atandılar. İki spiker de, bugünlerde atanacak. 10 adaydan biri ise, spiker olmaktan vazgeçti.

KISA-KISA

★ 1950 sonrasının en ünlü sinema yıldızlarından Gina Lollobrigida, adı "No Way Out" (Çıkmaz Sokak) olan bir Türk-İtalyan ortak yapımında, başrollerden birini oynayacak. Bu İstanbul, İzmir, Pamukkale, Göreme'de çekilecek filmin kısa bir bölümü de İtalya'da çevrilecek. Bu film, Türkiye'de "Beklenmeyen Randevu" adıyla gösterime girecek.

★ Zeki Alasya ile Metin Akpınar, iki yıllık bir aradan sonra yeni filmleri için anlaşma yaptılar. Öteki oyuncuları henüz belli olmayan film, fuar sırasında İzmir'de çevrilecek.

OKURDAN OKURA

Şiirlerinizi, kısa hikâye, fıkra, ve resimlerinizi **"Milliyet Çocuk Dergisi: Okurdan Okura-Cağaloğlu/İstanbul"** adresine bekliyoruz.

FIKRA

REKLAM

Bir fabrikatör, arkadaşına dert yanıyordu:

— Geçen hafta iyi bir gece bekçisine ihtiyacımız var diye gazetelere bir ilân vermiştik ya...

— Eeee noldu?

— Ne olacak. O gün fabrika soyuldu.

YARAMAZ

Annesi yaramazlık yapan küçük Fikret'e kızarak:

— Eğer uslu durmazsan seni kümese kapatırım.

Yaramaz Fikret hemen cevabı yapıştırdı:

— İstediğin kadar kapat, ben yumurtlamam ki...

HİKAYE

YAZAR ALİ

Babası içkicinin, kumarbazın biriydi. Ali'nin annesini durmadan döver.

Karakolluk olup sokağa düşerlerdi.

— Bir gün Ali okulu arkadaşıyla dertleşirken arkadaşı ona dedi ki:

— Ali madem senin hayatın karmakarışık. Hayatını yazıp dergiye veya gazeteye götürsene; belki yazını beğenip basarlar. Hem sana para da verirler. Annen ve kardeşlerine bakarsın.

Ali bu teklif üzerine şaşırmıştı. Dudakları tebessümle dolmuştu. Gözleri ışıl ışıl parlıyordu.

— Peki yapacağım. Ama doğru mu söylüyorsun?

— Yeminle doğru söylüyorum. Hem ben sana yardım ederim.

Ali o akşam düşündü.

Sabahleyin durmadan düşündü, düşündü ve kararını verdi. Hayatını yazacaktı. Hemen eline kâğıdı kalemi aldı ve yazmaya koyuldu.

Bu ara arkadaşı günlerdir sokağa çıkmadığını görünce hastalandı mı ne diye şüphelenmeye başlamıştı. Ve bir gün öğleden sonra Ali'yi ziyarete gitti. Kapıyı çaldı. Kapıya Ali'nin annesi çıktı.

Annesi:

— Kimi istedin çocuğum?

— Ali evde mi acaba?

— Evet evde, gir içeri.

Ali'nin arkadaşı, Ali'yi sayfalar dolusu yazı yazdığını görünce gözlerinden sevinç ışıkları fırladı.

— Hah şöyle adam ol! dedi.

— Son sayfayı yazıyorum.

— Hadi öyleyse bitir de dergiye götürelim, dedi.

Ali, annesinden izin alarak doğru dergiye İstanbul'a gittiler. Derginin binasına gelince ikisinin de kalbi heyecandan atıyordu. Danışmaya dergide yazı yazmak istediklerini söyledi. Danışmadaki adam da 4'üncü kata çıkıp konuşmalarını istedi. Ali'yle arkadaşı 4. kata çıkıp bir odaya girdiler ve odadaki adama yazı yazdıklarını, dergide yayınlanıp yayınlanmayacağını sordu.

Adam da:

— Hikâye mi, yoksa devamlı yazı mı? dedi.

Ali de:

— Devamlı yazı efendim, dedi.

— Iyi, yazıyı bırakıp gidin. Birkaç hafta sonra mektupla haber veririz size. dedi adam.

Sezgin SEZER

ŞİİR

ORMANLARIMIZ

Varımız yoğumuz orman
Kitap kalem hep ondan
Ondan yararlanırız hep
Kuşların barınağı orman

Kuşlar cıvıl cıvıl orda
Bütün insanlar sever ormanı
Yemyeşil uzanır gider
Orman felâketleri önler

Sellere meydan vermez
Orman zenginlik çayırımız
Vatanın güzelliğine
Bir güzellik daha katar

Bir yangın gelir
Siler süpürür tabiatı
O yemyeşil çayırlar
Kül olur gider.

Nilgün ARCA

KELEBEK

Karşıkı güllükler içinde
Var ki bir şirin kelebek
Bir çiçeğe konuyor
Sonra birden yükseliyor
Uzaklarda kayboluyor

Bir bakmışsın bir başka kelebek
Bazıları bembeyaz, üstü benek
Bu tatlı sevimli hayvanlara
Eş olabilir mi sinek?
Olamaz tabiî ki olamaz denk.

Mehmet SARI

KARDEŞ

Minicik bir kardeşim var,
Sabah akşam güler, oynar.
Biraz kızsam hemen ağlar.
Yine de severim onu.

Çikolata bir de şeker,
Oyuncağı pek çok sever.
Oynar arkadaşlarıyla beraber.
Her zaman severim onu.

Engin ŞEHİRLİ

BİR DÜNYA İSTİYORUM

Bir dünya istiyorum
Mutluluk çiçeği açmış
Bir dünya istiyorum
Neşe ağacı dallanmış

Bir dünya istiyorum
Savaşın kökü çıkmış
Bir dünya istiyorum
Barış fidanı dikilmiş

Bir dünya istiyorum
Derde çare bulunan
Bir dünya istiyorum
Emeğe uğraş katan

Bir dünya istiyorum
Haksızı cezalandıran.

Ümit AKALAN

MEKTUP ARKADAŞI

SAKİNE YILDIRIM: 16 yaşındayım. Lise 2. sınıfa gidiyorum. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, basketbol oynamayı çok severim. Arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Dikmen İlker Mah. No: 1378 Ankara.

ÇAĞLA KILIÇ: Yaşım 11. Gezmeyi, müzik dinlemeyi, okumayı, yüzmeyi çok severim. Ayrıca şiir yazıyorum. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Hastane Cad. Hoca Ömer Mah. Özel İdare Loşmanı, Adıyaman.

KAMİL DÜŞMEZ: Yaşım 11. İlkokul öğrencisiyim. Futbol oynamayı çok severim. Boş zamanlarımı kitap okuyarak geçiriyorum. Arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres Cebrail Mah. Meltem Sok. Tekin Apt. No: 13/3 Antakya-Hatay.

SALİM ULUÇ: Yaşım 11. 5. sınıfa gidiyorum. Basket oynamayı çok severim. Ayrıca bir de pul koleksiyonum var. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: İstiklâl Cad. Vakıflar Bankası Karşısı No: 46 Antakya-Hatay.

SERAP ATACAN: 12 yaşındayım. Kitap okumayı ve spor yapmayı seven bir kızım. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Yağcılar Mah. Atacan Sok. No: 8 Akyazı

ÇOCUK KULÜBÜ

1599-Tuncay Sakoğlu(İzmir),1600-Murat Kurt (İstanbul),1601-Handan Saatçi(İstanbul),1602-Umut Tuncer (Istanbul), 1603- İlker Ekinci (Çanakkale), 1604-Nilgün Aktaş (Denizli), 1605- Adnan Atik (Ankara), 1606- Zeynep Kurtuluş (İstanbul), 1607- Mehmet Özgül (Isparta), 1608- Hayrullah Önal (Safranbolu), 1609- Murat Saydan (Ankara), 1610-Ali Togay (Ankara), 1611- Halit İmir (İstanbul), 1612- Ufuk Çulha (İstanbul), 1613- Mehdi Kurtuluş (İstanbul), 1614- Adnan Doğruyol (Tarsus), 1615-Bülent Özdin (İstanbul), 1616- Didem Ersoy (İstanbul), 1617- Deniz Savaş (Zonguldak), 1618- Berna Yoğurtçu (Çanakkale), 1619- Erdinç Çelik (İstanbul), 1620- Yasemin Kunt (İstanbul), 1621- Tekin Kunt (İstanbul), 1622- Suat Sarıkaya (İstanbul), 1623- Sadık Akbacak (Çorum), 1624- Zeliha Karadeniz (İstanbul), 1625- Fulya Bier (Bartın), 1626-Erkan Mursaloğlu (Hatay), 1627- Ünal Özkan (Bursa), 1628- Murat Demir (İstanbul), 1629- Metin Alikan (İstanbul), 1630- Köksal Uzunoğlu (İstanbul), 1631-Zeynep Yalım (İstanbul), 1632- Ersin Keskin (Ankara), 1633- Naci Baçdar (İstanbul), 1634- Nalan Akcan (Çanakkale), 1635- İsmail Tekardıç (Maraş), 1636- Kâmil Alper Ateş (Erzincan), 1637- Fatih Kiracıoğlu (İzmir), 1638- Bülent Şencan (İstanbul), 1639- Mustafa Kılıç (Ankara), 1640- Tolga Ersel (Safranbolu), 1641- Hakan Karamercan (Kayseri), 1642- Bahadır Karagöz (İzmir), 1643- Hümeyra Çubuk (Mersin), 1644- Kıvanç Gerzen (Çatalca), 1645- Nuray Gültekin (İstanbul), 1646-Gülizar Kaya (İstanbul), 1647- Sibel Araphan (İstanbul), 1648- Nurten Çaltı (İstanbul), 1649- Ali Yücer (İstanbul), 1650- Gökhan Kasımlıoğlu (İstanbul), 1651- Nilüfer Turan (İstanbul), 1652-Gökay Karakaş (Zonguldak), 1653- Fikret Şılbır (Trabzon), 1654- Tanju Yıldırım (İstanbul), 1655- Tarık Kılıçaslan (Ankara), 1656- Tuğrul Akıncı (İstanbul), 1657-Şebnem Gök (İzmit), 1658- Temel Karahan (Tokat), 1659- M. Dündar Kılıç (Trabzon), 1660- Ahmet Oğuzcan (Ankara), 1661- Kıvanç Yazar (İstanbul), 1662-Abuzer Öztokmak (Adıyaman), 1663-Serhan Baktaş (İstanbul), 1664- Koray Koçak (Ankara), 1665- Nuray Koçak (Ankara), 1666- İlhan Sezer (Kocaeli), 1667-Aydın Ebcim (İstanbul), 1668- İsa Toktimur (Urfa), 1669- Rıfat Bahadır (Hatay), 1670- Murat Nakipoğlu (Erzurum), 1671-Hanife Çalış (Ordu), 1672- Mustafa Kemal Baydemir (Kayseri), 1673- Hüseyin Resul Yanık (İstanbul), 1674- Sedat Korun (Ankara), 1675- Ersin Baba (Muş), 1676- Ergin Canpolat (İzmir), 1677- Tayfun Çalkavur (Urfa), 1678- Murat Göksu (İstanbul), 1679- Koray Tüysüzoğlu (Giresun), 1680- Uğur Özgüner (Düzce),

RESİM

ÖĞRETMEN ANA

Okula başlamadan,
Bir tane anam vardı.
Beni sevgiyle sarar,
Zaman zaman azarlardı.

Okula başlarken,
Bir küçük fideydim.
Öğretmenimin verdiği,
Bilgiyle eğitildim.

GÜNEŞ YORGANCILAR

ANNECİĞİM

Sevgili anneciğim
Seni pek çok severim
Sen olmasan dünyada
Ben yaşamı bilmezdim.

Senin o güzel sözün
Senin o güzel gözün
Senin o güzel elin
Melek yüzlü anneciğim.

PERVİN SAGAY

ÇOCUĞA

Bir tohumdun önce
Fidesin şimdi
Bir özlmeyiştin önce
Umutsun şimdi
En güzelsin
En temizsin
En beyazsın
En bilginsin
En başlangıçsın şimdi
Yeter ki gözlerinin ışığını
Karanlık söndürmesin
Yeter ki yüreğinin temizliğini
Kin kirletmesin
Yeter ki damarlarındaki
Kan yavaşlamasın
Yeter ki bitmeyen, tükenmeyen
Merakından bilgisizlik
Yararlanmasın.

Jale KESKİNKILIÇ

Özlem GÜNER

BİLMECE BULMACA

Yukarıda, resimdeki parkta çocuklar bazı eşyalarını kaybetmişler. Onlara yardım eder misiniz?

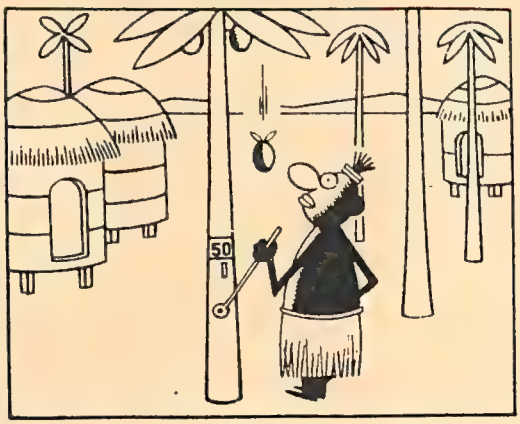

Gördüğünüz gibi bu iki resim birbirine çok benziyor. Acaba gerçekten aralarında hiç fark yok mu? Var, hem de 8 tane. Bakalım ne kadar dikkatlisiniz? Biz bu farkları 90 saniye içinde bulduk, siz kaç saniyede bulabilirsiniz?

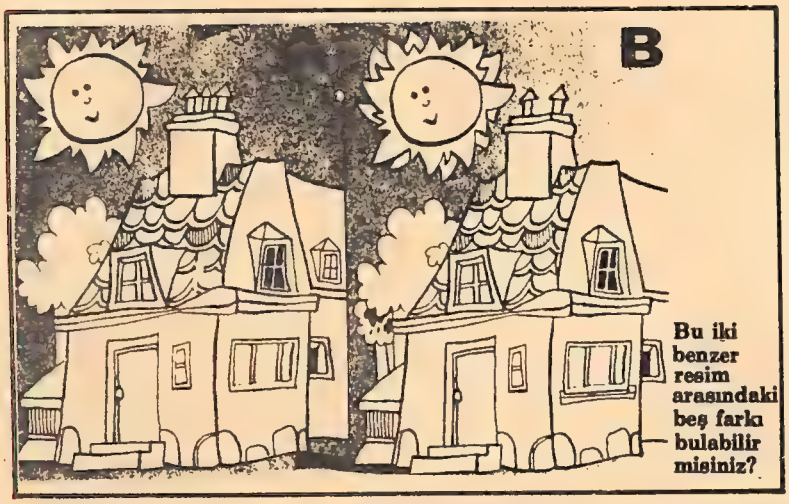

Bu iki benzer resim arasındaki beş farkı bulabilir misiniz?

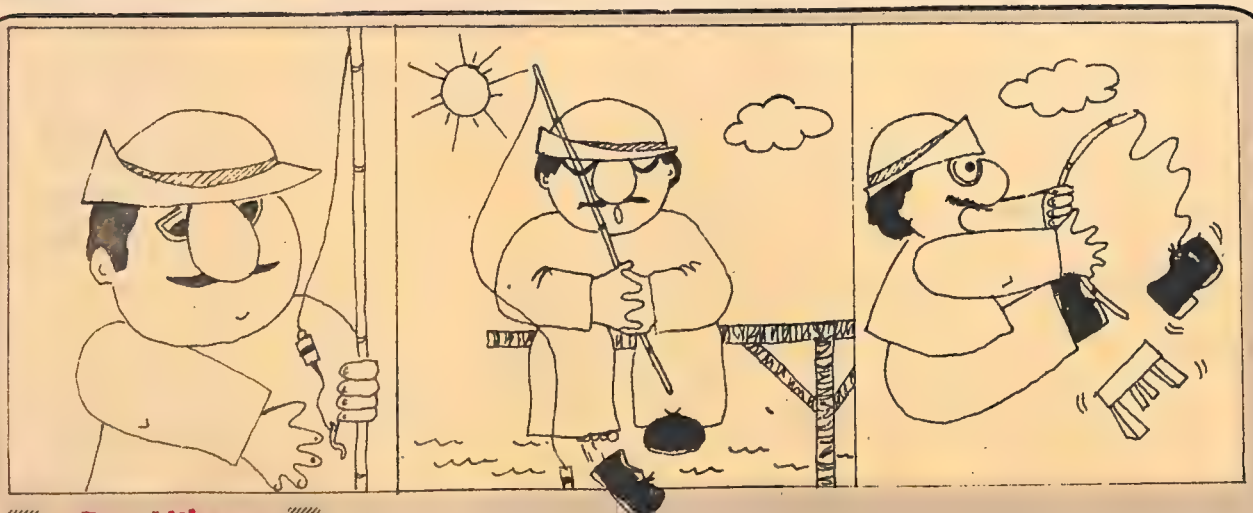

«Bir Hikâye Yazalım»

Sevgili kardeşlerimiz, bu haftaki "Bir Hikâye Yazalım" köşesine verdiğimiz ödülü Kıbrıs'tan **Ferha Uygur** kazandı. Bundan sonraki yarışmalarda tümünüze başarılar...

BİLMECE * BULMACA

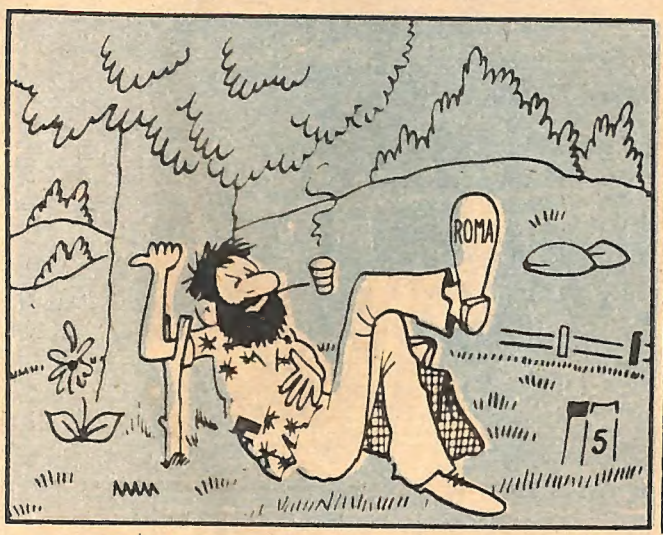

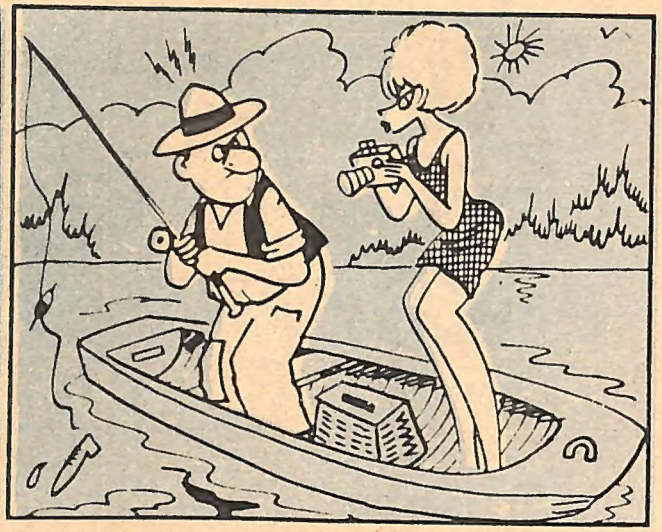

Yukarıda birbiriyle hiç ilgisi yokmuş gibi gözüken iki resim arasındaki 7 benzeri bulabilir misiniz?

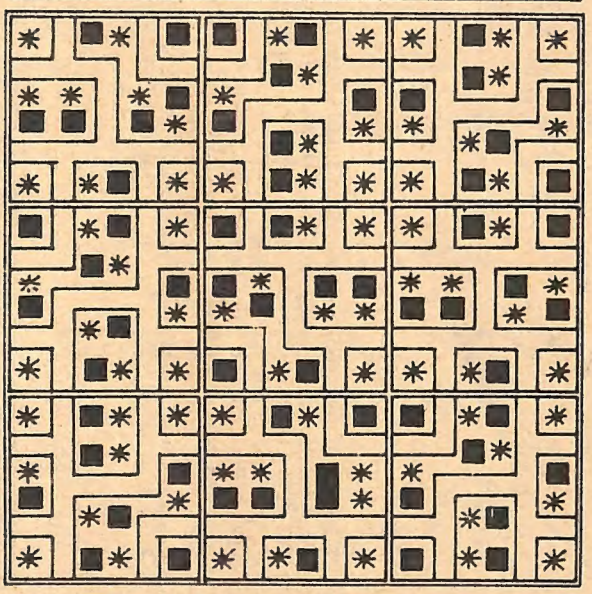

Siz de yukarıdaki gibi bir çağrı mektubu alsanız, gideceğiniz yerin adresini bu dokuz harita arasında bulabilir misiniz?

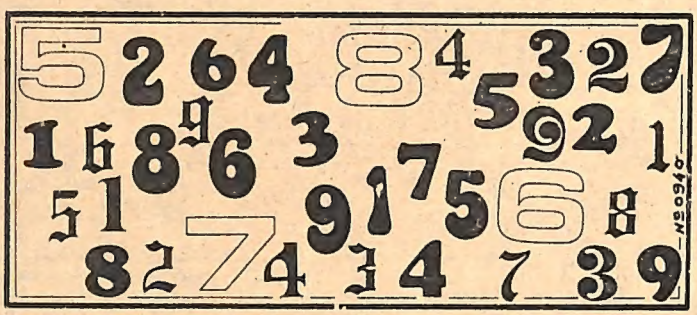

Yukarıdaki tek sayıların toplamını 90 saniye içinde bulabilir misiniz?

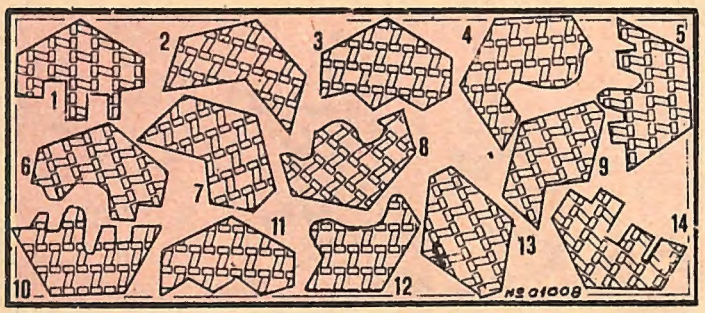

Yukarıdaki kumaş parçalarından hangilerinin birbirini tamamladığını gelin birlikte bulalım.

EDEBİYAT SEVERLER İÇİN

Aşağıda dört tanınmış yazarımızın adları var. Ancak harflerin yerleri değiştirilmiş.

Siz bu narfleri kullanarak yazarlarımızın adlarını doğru olarak bulabilir misiniz?

ZUFAMFRE ÇKUBRUYU
ATNIK İEZK TMÜZAM
RÖS HİRMBAİ
YADES HETMME

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

HEYKEL: 3. heykel sağ altta görülen temele alttır.

8 FARK: 1- İlk kepçenin ağzı, 2- Arkadaki kepçenin sapı, 3- Sağ arkadaki dağ, 4- Arabanın arkasındaki hız çizgisi, 5- Arabanın ön çamurluğu, 6- Arabanın arka kapı tutacağı, 7- Arabanın ön sağ çizgisi, 8- Arabanın bagaj çizgisi.

SUÇLULAR: 1- Altta, ortada fötr şapkalı ve gazeteli, 2- En üstte sağda, yaşlı kadının arkasındaki kravatlı, 3- Onun biraz altında ortada, el sıkışınların arasında, 4- Sol tarafta, genç çiftin arkasında.

SİRK: 1-H, 2-F, 3-E, 4-D, 5-A, 6-C, 7-G, 8-B, 9-I

VAZOLAR: 3 no'lu vazo.

KİTAP KUPONU 33
BİSİKLET KUPONU 33
FUTBOL TOPU KUPONU 33
TELEVİZYON KUPONU 33

Çift Katlı Otobüs

BÜYÜK kentlerin simgelerinden birisi de çift katlı otobüslerdir. Geçenlerde hizmete giren yeni Titan modelini sunuyoruz bu sayımızda:

6 silindirli motoru, havalı fren ve direksiyon sistemi, yeni tip süspansiyonu, ısıtma ve havalandırma sistemleri ile şoförün ve yolcunun rahatı için her şey düşünülmüş. Motor, egzost gazını tekrar işleyerek güç artırıcı türbo sistemi ile donatılmış. Vitesler otomatik! 25 saniyede 0'dan 50 km. hıza erişiyor, durup kalkmalar oldukça seri yapılıyor. Servise girmeden önce 5 otobüs alınmış, 200.000 km. yol katedilmiş, bunun da 2.500 km'si taşra yollarında... Böylece otobüsün aksayan yönleri kesinkes tesbit edilmiş, düzeltilmiş. Daha sonra yolcularla deneme seferleri yapılmış, her şey yolunda gidince satınalmaya karar verilmiş. Eski modellerin yanı sıra, bugünlerde 200 Titan Londralıların hizmetinde. Yolu Londra'ya düşebilecek okuyucularımıza ipucu verelim: Şoför kapıyı açmazsa, kapının hemen yanındaki düğmeye basın, kapı açılacaktır, kolayca binersiniz...

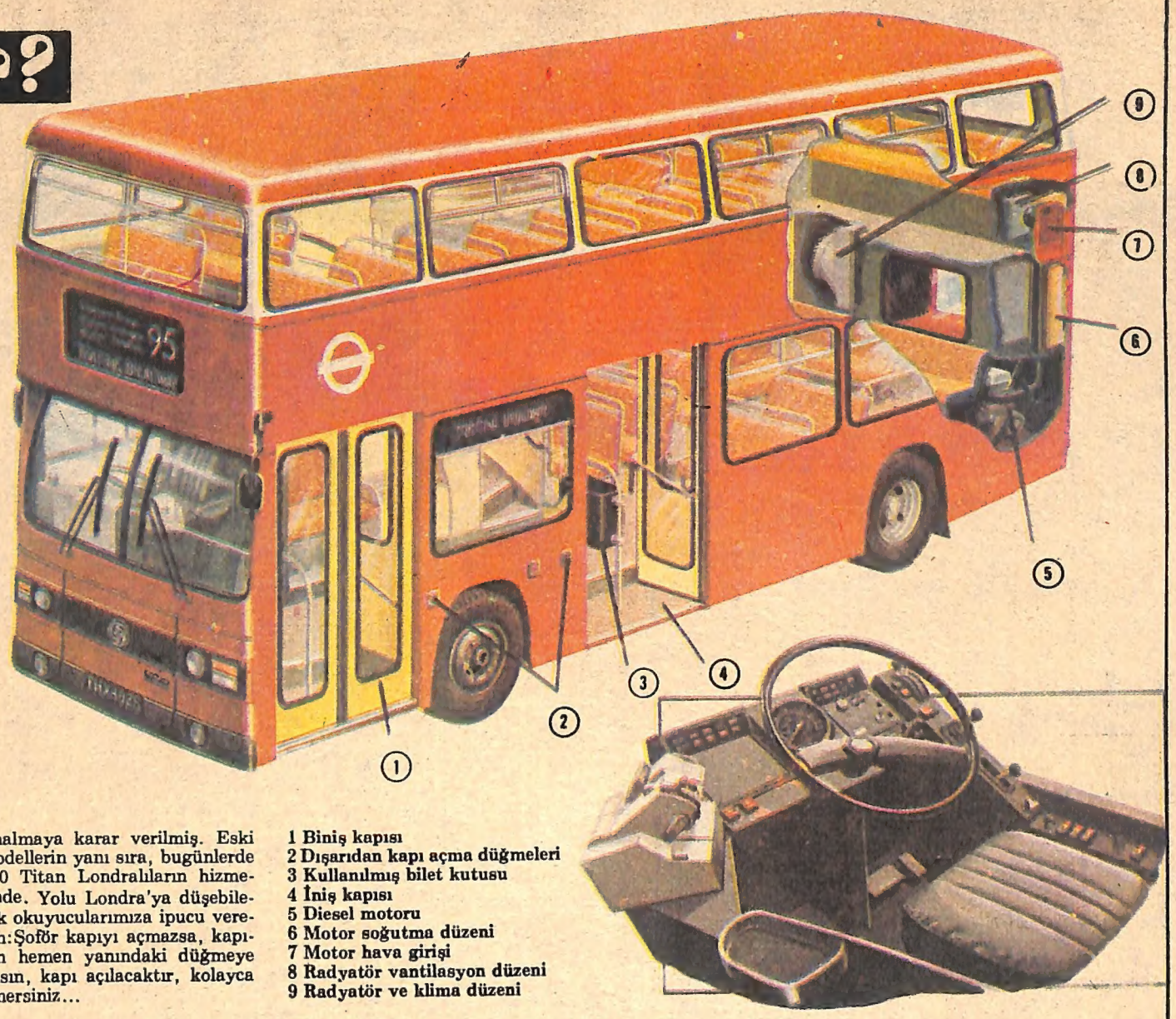

1 Biniş kapısı
2 Dışarıdan kapı açma düğmeleri
3 Kullanılmış bilet kutusu
4 İniş kapısı
5 Diesel motoru
6 Motor soğutma düzeni
7 Motor hava girişi
8 Radyatör vantilasyon düzeni
9 Radyatör ve klima düzeni

ÇOCUKLAR

MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ
SİZLERİ BEKLİYOR!..
ÜYE OLUNUZ...

Başvuru için: «Milliyet Çocuk Kulübü, Cağaloğlu/İstanbul»

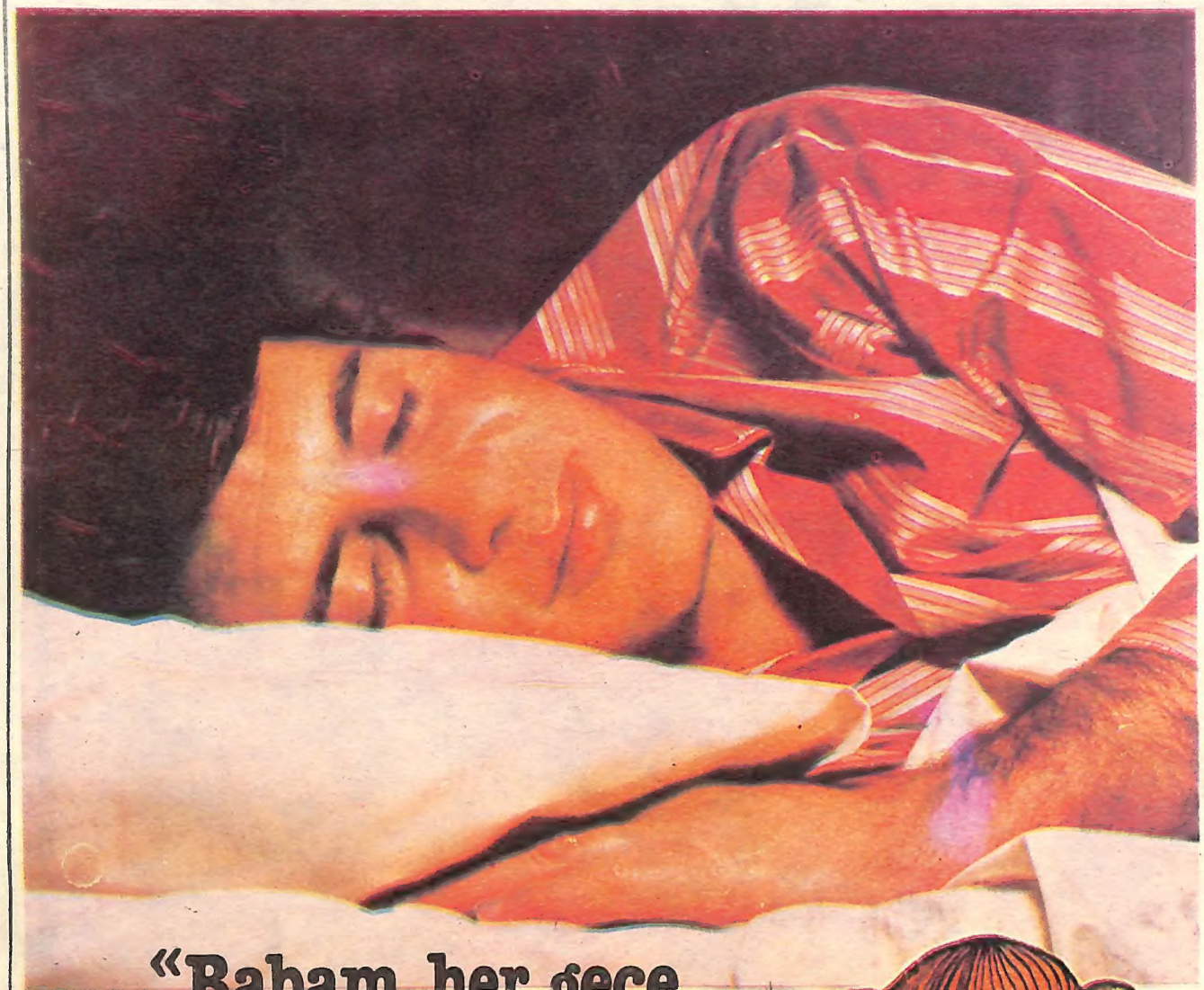

"Babam her gece rahat uyuyor. Çünkü... TÜRKBANK'da hesabı var!"

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"ikinci adresiniz"